

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WID - LC

HW BFLK S

BV
4509
.C8
C65
x
1809

W10.12
BV
4509
C8
C65
x
1809

Bought with the income of
THE
SUSAN A. E. MORSE FUND
Established by
WILLIAM INGLIS MORSE
In Memory of his Wife

Harvard College Library

Labyrint Světa

a

Krág Srdce.

Do gest,

Světélé Wymalovánj, kteraf w tom Světě, a wěcech geho wšsechněch, nic ne-
nj než matenj a motánj, kolotánj a to-
potovánj, mámenj a šalba, bjda a teš-
nost, a naposledy omrzenj wšseho a zaus-
šánj: ale kdož doma w srdcy swém sedě,
s gediným Pánem Bohem se wzawjrá,
ten sám k pravému a plnému myšli
vpořogenj a radosti že přicházj.

z knih K. K. Klemensovy

Po páté tlačen.

Spowolenjm c. k. Frá. dworšské Cenzury.

W Praze, 1809,
v Františka Gebálka.

WID-LL

B.V

4507

.C.8

C.65

X

1809 Eccles. 1. 14.

Widěl Tem wssedky skutky pteréz se
dégj pod sluncem, a an wssedko
gest marnost a trápenj
ducha.

I Liber in lucem rigidi secure Catonis.
I Labyrinthæis currere docte viis.
Cumqve ibis euresqve viis, die: Op-
time. LECTOR
Ex me SUPREMUM non nisi disce
BONUM.

M. Georg. Colinius.

HARVARD UNIVERSITY
LIBRARY

MAY 06 1985

Morse

Illustris. ac verè generoso Domino,
DOMINO CAROLO
BARONI A ZEROTIN
SENIORI, &c.

Pro - Marchioni Moravia, Domino suo gratiosissimo.

V Erecundarer equidem hoc nimium turbulento inquietudinùmque pleno tempore, vel epistolio hoc, nedum scripti alicujus dedicatione, molestare Illustritatem Tuam Illustris. Domine, nisi id de eorum esset genere, quæ ad recolligendos in Deoque tranquillandos destinantur animos, Dicant quid rei sit. Cum in hoc secessu & ingrato otio meo, semoto mihi à vocationis curis otioso tamen esse nec liceret nec liberet, cæpi superioribus mensibus inter alia de Vanitate Mundi (occasione undecunqve arrepta) speculari, donec mihi hoc quod Illustritati Tuæ offero drama sub manibus natum est. Cujus pars prima Mundi Ludicra & Inanitates typis depingit, quàm is omni ex parte magno nisu Res. nibili agat, quàmque miserè omnia tandem vel in risum abeant, vel in planctum. Posterior, partim sub velo, partim apertè, veram & solidam Filiorum Dei felicitatem describit: quàm nimirum beati sint qui Mundo & mundanis cunctis à tergo relictis soli Deo adherent, imò inhærent. Quidquid hinc præstitum est, inchoatum esse, nondum absolutum, agnosco. Video.

A 2

deo enim valdè fecundam esse materiam, & ad acuendum ingenium poliendamque linguam perquam accomodam, ut novis subinde inventionibus in infinitum isthæc augeri possint. At quaecumque tandem id nunc jam est, volui tamen è chartis rejectaneis collectum Illust. Tuæ offerre. Quò consilio, non satis nunc dicere audeo: sed id vel inter legendum pro sagacitate sua animadvertet Illust. Tua, vel alias explanari poterit. Hoc unum innuam, credidisse me non inconvenienter hæc talia offerri ei, qui Mundani pelagi fluctus & luctus mille modis expectus, in tranquillissimo conscientiae portu quiescit tamen. Nunc Illust. Tuam, nihil aliud volo, nisi ut Mundi Satanæque securâ Christo suo jucundè vivat, vitamque quæ hanc (ah miseram!) sequetur, pleno jure possidendam exultanter expectet. Interim nos regat, erigat, soletur, roboret, benedictum Spiramen æterni Miseratoris Dei nostri. Amen. Dabam sub Klopot, Idibus Dec. 1623,

Illustrisati Tuæ devotus cliens.

J. A. COMENIUS.

Čtenářti.

G E D E N každý tvor y nerozumný, přirozeně k tomu se nese, aby libé a pohodlné věci sobě liboval, a gich žádostiv byl: owšsem tedy člověk, w němž rozumná genu přistvořená moc, takowau tu k dobrému pohodlnému chitwost wzbuzuge; a negen wzbuzuge, ale y na to wede, aby což wíce dobré, libé, pohodlné gest, to sobě wíce liboval, a srdnatěji potom dychtil. Ddkudž dáwno mezy maudtými otázka byla, kde a w čemby wrch dobrého (Summum bonum) bylo, na něinžby se žádost lidská stawowala: to gest, gehožby dosáhna člověk myslj swau tu odpočinauti mohl, a musel, čeho wíce žádati nemage.

2 Chťelilibyňhom pať na to dáti pozor, nagdeme že negen mezy filozoffy ta otázka, a pečlivé, gaľby zprawena býti měla, wyhledáwání, bylo, a gest, ale že každého wúbec člověka mysl tam gde, kde a gaľ co neyplnějšiho potěšeni dogiti: a shledáno, že wššickni takměř lidé wen z sebe wybjhagice, w swětě a wěcech geho čimby mysl logili, a položili, hledagi, tento w statku a zbožji, enen w rozkošech a libostech, giný w sláwě a wzáctnosti, tento opět w maudrosti a umění, giný w weselem towaryštwi zč. a tak summau wššickni

po věcech kterých mně šlau, w nich dobrého svého hledagice, zewlugi.

3 Ale že pno tam nalezeno nebýwá, neny-maudřegšij z lidí Šalomaun swědkem gest, kterých také odpočinutj myšli své hledage, a wšseděn swět progda a prohlédna, naz posledy powědel: Mrzy mne ten život. Nebo mi se žádná wěc nelibj pod sluncem, proto že gen wšsedě marnost gest a bjda (Eccles. 2. 17.) Pravé pať myšli wpořogenj, dopř tam se ho potom, wyhláslj že w tom gest, aby ělowěl swěta tjm čimž gest býti ne-čhage, samého sobě Pána Boha hledel, geho se bál, a přikázanj geho ostrjhal. Nebo (prj) na tom gediném wšsedě zálejj. (Eccles. 12. 13.) Podobně wysřetěl Dawid, že nenyřtastřgšij gest ělowěl, kterých swět z oči a myšli pustě Boha se gen držj, a geg za wěčný podjil swüg mage s nim w ředcy swém přebýwá (Žalm 73.)

4 Milosřdenstwj Božj budiž pochwáleno, kterých y mně mé oči otewřel, abych mnohotwárnau nádherného toho swěta marnost, a mizernau pod zewnitřnjm, bleskem wšsudy se řnygijšj šsalbu, znamenati, počoge pať a bezpečnosti myšli ginde hledati se naučil. Což mjšněgi sobě sám před oči předesřjti, y ginyjm powkázati čtěge, zamysľil sem sobě tuto pauť, aneb wandr, do swěta: kdej gať sem potworné wěcy buď swatěl, neb se s nimi potkal; a kdej naposřledy, a gať žádaného; a w swětě nadar-

mo hledaného potěšení se doptal, vše
 v přítomném traktátu jsem jako vyn
 loval. Čas utipně, nedbám: deňž B
 gen aby prospěšně, mně v bližním mý
 5 Jeni básně, čtenáři, což čisti bud
 ačkoli básně podobu má: než jsem v
 pravé, čímž vyrozuměge, sám pozn
 zvláště křoby mého života a příběhů ni
 povědom byl; proto že sem tu navěstí
 díle své vlastní příběhy, s nimiž jsem
 v nemnohých těch letech života svého
 potkal, některé pak při jiných spatřil, a
 o nich sobě navěstí dané měl, vymalov
 Uč newštech gesté svých příběh sem do
 tal, na díle pro stud, na díle že sem, k g
 kýmuby se to jiným vzdělání oznamov
 lo, nemědel.

6 Průvodějí moci, a každého křoz
 světe tápa, v pravdě jsem dva: Drž
 myšli, všeho obhledugicý: a zastaralý
 věcech žvyl, pravdy barvu ssalbám su
 ta dáwagicý. Půgdesli za nimi s roz
 mem, kdožkoli, bjdne motaniny pokoli
 svého spolu semnau vhlédáš; paklie se
 nál zdáti bude, wěz že obecného známé
 brylle, strze než vše naopať widjš, na n
 su tvém stemj.

7 Co se prohlédání radostného způsobu
 Bohu oddaných srdcý dotýče, tot w
 in Idea wypsáno-gest, nežli aby se to t
 plně při všechněch Wywolenných nalézat
 Nenedostává se wssat Pánu Bohu v tak

8 Předmluva k čtenáři.

vých vypulcerovaných duší, a každý vprít-
mě pobožný to čta, téhož dokonatosti stup-
ně sobě žádati bude povinen. Měgž se
dobře, - Křesťane milý, a vůdce světla Duch
Svatý vložilž tobě lépe než gá mohu, y
světa marnost, y vyhvolených s Bo-
hem spogených srdcý slárou, po-
těšenj, a radost. Amen.

P ř i p o m e n t j

k pátému vydání.)

Pro vybočnosť češtiny a vtěšenau roz-
manitost obsahudal jsem tento. Z a b i r y n t
S w ě t a swým nákladem dle Amsterodáms-
kého vydání slovo od slova bezetwší
změny tisknauti.

W Praze, dne 27ho listopadu, 1808.

Jan Nejedlý.

Kap. I.

O příčinách w svět putování.

A Dnž sem w tom věku byl, w kterém se lidskému rozumu rozdíl mezi dobrým a zlým vřazovati začíná, vída. gá rozdílne mezi lidmi stavy, tády, povolání, práce a předsevzetí, gimiž se zanášej, zdála mi se toho nemála býti potřeba, abych se dobře, k kterémubych se hauffu lidí připogiti, a w každých věcech život trávití měl, rozmyslil.

2 Na kterauž věc mnoho a často pomysleje, a s rozumem svým pilně se radě, na tom mi se ustanowovala mysl, abych sobě takový života způsob, w kterémby co nejméně starosti a kwallování, co nejvíce pak pohodlí, počoge, a dobré myslí bylo, obljbil.

Wrtka
rost
mysli.

3 Než tu mi se opět neshadné zdálo, které a gakéby to takové povolání bylo, poznati: a kterým se o to dostatečně poraditi newedál sem; aniž mi se hrubě chtělo s někým se raditi, myslte že mi každý swau věc chwáliti bude. Čím také kwapně k něčemu sáhnutí, abych nepřebíral boge se, nesměl sem.

4 Ač přiznám se, gednoho, druhého y třetího, tagně chytati sem se počal, ale každý hned zase pustil; proto, že sem při každé věci y neshadnosti, y marnosti, (Sakž mi se zdálo) něco znamenal. Mez^o jim
2 v

bál sem se, aby mi má neustavičnost hanby nepřinesla: y newěděl sem co dělati.

5 Už natrápě a nawrtě se dosti sám w sobě, na toto sem přišel, abych nepdřizwe wsecky lidské wěcy, co gich pod sluncem gest, prohlédl, a teprw gedno s druhým rozumně stownáwage, gistý sobě staw wywolil, a své sobě wěcy k wyjwánj pofogněho na swětě žiwota, pěkně něgať spořádál. Nacež čjm sem myslil wjce, tjm mi se ta česta ljbila lépe.

Kap. II.

Paulník dostal Wssudobuda za wůdce.

Wypšel sem od sebe sám, a ohlédati se počal, myslé odkud a gať začjti. Wtom y hned newjm kde se tu wezme člowěk gaťšy křepkeho chodu, obratného wzhledu, a řeči hbité, tať že mř se něhy, oči, gazyp, wsse na obrtřsku mjeti zdál. Ten přiwina se ke mně, Dsčud a kam bych mětřil, dotazowal se. Gá, že sem z domu swěho wypšel, a w swětě je prowandrowati a nětco zřispti umysl mám.

2 Schwálim mi to, kde pať wůdce gaťého máš? řekl. Gá odpowěděl, žán dněho nemám, Bohu a swým očjm se důwěřugi, že mne nezawedau. Nezprawšě nic; řekl on: Slýchallis kdý co o Aretensšém Labiryntu? Slýchal cosy, djm. Dn zase: Rázrať swěta byl, slawenš z tať mnoha pofogů, přjhrad, průchodjšť wydělané, že kdo se bez průwodčjho do něho pu.

EWět
Labi-
ryns-
tem.

pustil, wůdycš sem a tam chodě a mota-
ge-se, niškdy wen netreffil. Ale to žert byl
proti tomu, gaž sám swěta tohoto kabi-
rout, zwláště nyní, spořádán gest. Nera-
djmť, wěr mně žussenému, samotně se
tam pausstěti.

3 A kde pať takowěho wůdce wžyti mám?
řepl sem. Odpowědel: Gá sem nato, abyš
takowě kterj něco shlednauti a žusyti žada-
gj, prowádel, a gim kde co gest wkazowal: *Wp-
psánj
drzých.*
protož sem tobě také wstřjc wpsfel. Gá po-
divě se, J kdo gfy ty, řepl sem, mŭg mŭg?
Odpowědel: Gměno mé gest Wssezwěd,
přjgmjm Wssjudy bud, kterjž wssečen swět
procházjym, do wssech kautů nahledám, na
každěho člowěka řeči a činj se wpytávám:
co žewněho gest, wsse spatřugi, co tagněho
wsse sljdim a sljham, summau bezemne nic se
džti nemá, že wšsemu dohledati má gest po-
winnost: a ty pŭgdesli žamnau, wvedu tě do
mnobých tagných mjst, kamžby ty sye nišká
netreffil.

4 Gá sljse řeči takowě, počnu sám w sobě
wefel býti, že sem takowěho wůdce nassel:
a prošj m ho, aby tedj sobě práce newážil
mne sřzge swět prowěsti. Odpowědel: Gaž
gimjym w tom rád slaužim, tať o tobě: a w
gaw mne za ružu, Podmez, řepl. J sli smež;
a gá řepl: Nu rád se podjwám gažj
gest toho swěta běh, a takěli w něm
co gest, čehožby se člowěk bezpečně
držeti mohl. To sljse towaryš mŭg, ža-
stawil se, a řepl: Přjtelj, gdesli ty tjm wmp-
slem, ne aby wěcy násse spatře oblibowal, než
aby o nich dle rozjumu swěho saud wjndassel,

newjm gašby s tjm Králowna násse, Segi Milost spořogena byla.

Mar.
nost
Králow-
na
swěto.

5 Y Edo ge to Králowna wásse? djm gá. Odpowěděl: Za Eteráz wšseděn swěta běh geho řidj, od Končin až do Končin: slowe Maudrost, ač někteří mudrlanti Marnost gj řjlagj. Prarwjme tedy časně, Edyž tam choditi a prohlědati budeme, nemudrug nic: sycby sobě tu y ginde ledcos wtržil, a gá třebas wedlé tebe.

Kap. III.

Máménj se přitowaryšsilo.

D To Edyž on sem nau mluwj, hle ted po straně gašby, newěděl sem muž- li či žena (nebo diwoně gašba zašuflený byl, a ošolo něho gašo mbla se dělala) E nám se přilaudě, dj; Wšsudybude Eam s tjmto pospicháš? Do swěta ho wedu (dj on) prohlědnauti geg žadostiw gest.

2 A proč bezemne? (řekl onen zase:) wš je twá prowáděti, má wřazowati co Ede gest, gest powinnost. Nebo G. M. Králowny wúle nenj, aby Edo do Králowstwj gegjho wegda sám sobě co widj a šyšsji, dle libosti wpládal, a něs co tu mudrowal: než aby se gemu, co á E čemu Eterá wěe gest, powědělo, a on na tom přestál.

3 Odpowěděl Wšsudybub: Edaž Eajdy saš držim gest, aby s ginyami zarowěn

na

na rádech nassich přestati neměl? Než tento tussim vždy potřebowati bude: Dobře podij. Takž se k nám připogil, a sli sme.

3 **Gá** pak sobě na mysl, Bodeyž hoch gá gen tuto zaveden nebyl: titol se o gakaus na mne vždu smlauwagi. Uđim k novému tomu towaryssi: Příteli neměg za zlé, rádbych také twé gme: no wědel? Kterýž řekl: **Gá** sem tlu- močnjš kralowny swěta Maudro- sti, kterýž sobě to poručeno mám, abych gač se čemu w swětě rozu- mēti má, wywčował. Protož gá wšfehazem co gich w swětě vhlēdáš, starým y mladým, vrozeným y nevrozeným, blaupým y včemým, wšfedo co k pravé swětšké maudros- si přináležj, w mysl wkládám, a ge k weselosti a dobromysslnosti přiwodim: gesttoby bezemne y kralowé, kuzjata, páni, a wššidni ney- stěwostněgššj lidé w diwných testno- stech byli, a smutně na swětě čas tráwili.

4 **Na** to gá: Estastněby mi tě Bůh za přiwoděšho dal milý přítel, gestliže to pravé gest. Nebo gá se proto do swě- ta paussejm, abych sobě wphljdl, coby w něm neybezpečněgššho a neypotěsseně- gššho bylo, toho abych se chytil: tebe te- dy takowého rádce mage, snáže sobě wy- brati mocp budu. D tom neyochybug, řekl on. Neb ač w kralowštwj nassem

A uij

wšfes

14 Kap. IV. Vzda Wšfetečnosti

wšfeko znamenitě a wšflechtile spořádáné a wesele vhlédáš, a že se wšfečným králowny nassj poslussným dobře wessi může, porozumjš: wšfať wždy, prawdať gest, gedno powolánj a obchod nad druhý wjc pohodlj a zwüle má: budeš sobě zewšfeho co budeš chytj wybrati mocy. Sáf wšfeko, co gať gest, wplozjm. Y djm: Sáf pať tobě řikaj? Odpowědel: Gmenp mé gest Mamenj.

Kap. IV.

Pautnjř vždě a bryllj dostal.

SD gá slyše, zhrozým se; a co sem to ř hřichu za towarysse dostal, sobě mysljm. Prwnj onen (tať sobě to mysl má rozbjrala) o gaťes vždě mluwil, tento se Mamenjm gmenuge; králownu swau Marnostj mi (ač neopatrným tuššjm wobleknutjm) gmenowal: co pať to? z U řdyž gá tať mlče a sřlopě oči gdu, a nohami nechtiwě gaťsy počračugi: Wšfezwid, Ew wřtochu, dj, tussjmť se nazpět chut dělá? A teř gá co odpowjm, anť mi na řř vřdu gaťaus wřodj, gegjř wřidla pogědnau mi se do wřt wřklauzla: a on, Nu giž mi powolně pügdeš, dj, řams začal.

Vzda
Wšfe-
tečno-
sti.

z Y pohledjm sobě na tu vřdu, a ay sšfita byla z řemenj Wšfetečnosti, a wřidla gegj byla z řeleza wřputnosti w předsowřetjch, a porozuměl sem že ř prohlédánj swěta ne gaťo prwé dobrowolně pügdu, ale řřlawostj a newřogitedlnostj myšli řwé náplně tajen řudu,

4 Wtom druhý wádre z druhého bo-
 ku; U gá tobě tyto okuláry, dj, dar-
 rugi. Sfrze než se na swět djwati
 budeš. Wstrčil mi brýle na nos,
 sfrze než gá hledě, hned wsecko před se-
 bau ginať widjm. Měly jagisté tu moc
 (gať sem potom mnohokrát zprubowal)
 je, sfrze ně hledjchmu wěc daleká blížká,
 a blížká daleká; malá weliká, a weliká
 malá; mrzutá krásná, a krásná mrzutá;
 černá bjlá, a bjlá černá rč. se zdála. W po-
 rozuměl sem jet sobě nezle Mámennj řj-
 kati dá, řdyž takowé brýle děhati a li-
 dem wstawowati wmj.

Brýle
 Mám-
 ennj.

5 Boly pať brýle ty, gať sem po-
 tom wrozuměl, z skla Domnennj wy-
 krauženj; a rámcowé, w nichž byly wpa-
 sowané, byli z rohu genž Bwyl slowe-
 Složes
 ně z Doz
 mnennj
 a Bwyl
 ku.

6 Wstrčil mi ge pať, na mě sčestj,
 řtimě gaťsy: tať je mi plně na oči nez-
 dolěhaly, a gá hlavy przidwihna, a zraťu
 podnesa, čistě přirozeně na wěc hleděti sem
 mohl. Čemuž sem rád byl, a sám w sobě nypř-
 stil: Ač ste mi wsta sewarteli a oči za-
 sčřeli, wětjm wssať swému Bohu, je mi
 rozumu a myslj neswázete. Půgdūt a
 podjwám se, co pať ten swět gest, na
 něž panj Marnost chce aby se hledělo,
 a wssať vlastnjma očima aby se nehledělo.

Kap. V.

Wautnjš se z wysoka na swět djwá.

S D řdyž gá přemýšljim, anť my se swěta
 (nic newjm gať) na gaťes nárám-
 nic nes-
 ně nj.

Wenž
 nic nes-
 ně nj.

16 Pautník se z vysoka

ně vysoce věži octneme, tak že sem se sobě pod oblaky býti zdálo, a když ga do-
lu pohledna, vidim ná zemi město ga-
řesp, na pohleděni pěkné a stěwělé, a ssi-
roké welice, wssak gehož sem wždy ter-
miny a meze zewssech stran znamenati
mohl. A bylo okrauhle wystawené, zdmi
a walý opatřené, a msto přikopy hlubi-
na garký tmará, ani břehů, ani dna,
garký mi se zdálo, nemagicý. Nebo gen
nad městem swětlo bylo, za obradau dás-
le čirá tma.

Polože- 2 Město pak samo rozdělené sem wi-
nj swě- děl na nescísné vlice, ryňky, domy
ta. a stawenj, wětšj y menšj, a wssudy pl-
no lidu gako hmyzu. A wýchodnj straně
widěl sem stogjcký bránu garkaus, a njž
vlička slla do giné brány, wsse: gijž k zá-
padu hledě: a z té druhé brány teprw
se do rozličných vlic města wcházelo: kte-
rýchž vlic nespředněgšich sem ssest počj-
tal, wsse od wýchodu k západu wedlé se-
be běžjckých; a v prostředních byl plac a-
než ryňk welmi weliký, okrauhlý; a
nežáže k západu stál na skalnatém přj-
stém pahrbku wysočj garký stěwělý
zámek, na nějž se nejwjc wssični mě-
sta obywatelé ohledali.

Brána 3 D j mi můg wůdce Wssudybud:
wý- Nu tu máš, pautníče, milý ten
chodu: swět, na nějžs se podjwati žádostiw
a brá- byl. Protě sem tě nejprwé na tu-
na roz- to wysokost wwedb, aby sobě naň
chodu. zcela nejprw pohleděl, a geho spo-
řádání wyrozuměl. Tato wýchodnj
brána gest brána života, strže
niž

niž wssidni, kdo se na swět do-
stáwagi k bydlenj, procházegj. Tas
to pač druhá bližšj brána gest
brána rozchodu, z niž gedenkaždý,
gač komu los padne, k tomu neb
ginému powolánj se obracý.

4 Blice zagisté kteréz widjs, gsau roz- Stawo-
djlnj stawowé, řádomé, a powolánj, wé
w nichž se lidé vsazugi. Widjs hlawnjch swěta,
vlic ssest: w oné řu poledni bydlj Do- na ssest
mawnj Staw, rodičowé, dštky, a řádú
čeládky: w wedlegšj Remeslnjcy, a rozděle-
wssidni s žiwnostmi se objrágj; w třetj ni.
tétu nejbližšj ryňku bydlj staw Bče-
ných, s pracemi myšli zacházegjčy.
Z druhé pač teč strany, gest staw Du-
chownj, k nimž ginj náboženstwj konas-
ti wpbjhgj. Za tsm staw Wchnostj
a Zprávčú swěta: nezáz pač k púl-
nocy staw Rytjřský, s wěcmi wálečnó-
mi zacházegjčy. Uy gač to wsslech-
tilé! Onino wssecký plodj; tiso wsse-
cký žiwj; tito wssecký wčj; tito se za
wssecký modlj; tito wssecký saudj, a
před neřády zachowáwagi; tito za
wssecký bogugi: a tač wssidni sobě
slaužj, a wsseckó w swém glenchu stogj.

5 Hrad pač onen k západu gest Arx Hrad
Fortuna, Hrad Estěstj, na němž Ryně
zwláštneššj lidé bydlj, bohatswój tam, obecny:
rozkoššj a sláwy, wjwagjce. Ryně pro- a hrad
střednj pro wssecký gest. Nebo se tu ze- swěta.
wssecký slawú lidé scházegj, a co potře-
bi

18 Pautnjš se ž wys. na swět djwá.

bj žprawugi; vprostřed něho gažo w centrum wšeho gest residency králowny swěta, Maudroski.

Zacá 6 Ulibilo mi se to spořádání pěkné, **teš ma-** a počal sem Pána Boha chwáliti, že **tenj.** stary swěta taš wšlechtile rozdělit. Než to mi se neljibilo, že sem ty vlce na mnoha místech gažo protřené widěl, tažže lečdes gedna do druhé wbjhala: což mi se snadného zmatení a zblázněni znamením zdálo. Až tomu řdyž sem na tu skrauhlost swěta hleděl, patrně sem čtil že se hýbal, a w Polo točil, až sem se zámratu bál. Nebo řdyž sem po něm sem tam oči obnášel; widěl sem an se do těch nepdrobnějšich věcí wšlechtě hanožylo: řdyž sem vcha nastawowal, wšlechtě sluchením, baucháním, sfaustáním, sšepstem a škikem, naplněno bylo.

a při 7 Udj mi tlumočnjš můg, **tom** Wámil: **máme** Widjš, můg milý člowěče, gaž roz- **nj.** kossný gest ten swět, gaž wšlechtě w něm wšlechtile? a to ždaleka gen na něg hledě: co paš djš? potom geg po částkách s rozkossami geho prohlédage? U komužby na něm býti mילו nebylo? Gá řekl: Ždalekaš mi se ljbj, newjm gaž potom bude. Wšleligaš dobře, dj, gen wěr, a giž podme.

Spůsob 8 Wšudybud dj: **dětin-** Počkej, gestě mu **šeho** odtud wřáži, kamž potom nepůgdem. **wěku.** Ohlédni se teš nazpět k wýchodu: widjšli gaž se tu žté tmawé brány cosy čmýrá, a sem leze? Widjm, řekl sem. A on žase: To gsaw lidé, w nowě se na swět (sami odtud ne-

Osud rozdělugy powolánj. 19

wědauc) dostawagich, aniž se ge-
stě znagi, a aby lidmi byli, wědji:
protož gest okolo nich tma, a nic
gen wřesku a pláče trochu. Ale kdýž
ta u vlichy gdau, pomalu se gim
stěri a switá, až teč do této pod
námi brány přigdau: tu co se dě-
ge, počme pohledjme.

Kap. VI.

Osud rozdělugy powolánj.

U Begteme po gačems tmawém sšne. Brano
ku doú, a ay w té bráně weliká mý
sgh plná iradého lidu, a po prawé swěta
straně sedich žúřiwý stačec, a držich w osud,
ruce weliký mēdenný hrnec. **U** widěl sem
an k němu wšickni od brány žiwota přis-
cházegich přistupowali, a každý do toho
hrnce sáhna, a cedulku s něgáčym pís-
mem wgtáhna, hned do některé vlice-
města, geden sradosli a mýšlánjm běžel,
giný számutfem a stýšlánjm, krawě se
a ohlédage, šel.

2 **U** přistaupjm blíž, a nahlédnu někte. Powo-
rým do těch cedulek, a widjm že tento lánj
wgtáhl, Panug, giný Služ: tento rozdě-
Rozkazug, giný Poslauchen: tento lugičy-
Pis, giný Dř: tento Bě se, giný
Kopen: tento Sud, giný Bogug ic.
U diwjm se, co to gest. Wšezwěd mi
dž: Tu se powolánj a práce rozdělugj,
k čemu se do w swětě potřebowati dáti
má. Ten pač zpráwce nad lošp flowe
D.

20 VII. Pautnjš problědá

Dsud, od něhož každý do světa wchás
zegicj instrukcy tím způsobem wzyti musj.

Paut-
njš o
problě-
dnutj
prwé
wsseho
prosy.

3 Wtom mne Mámil z druhé strany
drbne, abych také sáhl, návěstj dáwa-
ge. Gá prosyl, abych nucen nebyl ged-
noho něceho hned (bez prohlědnutj prwé)
chytiti, wšsem tať šlepěmu štěstj, sedni
mi co sedni, se poručiti. Ale powědjno
mi, že to bez wědomj a dowolenj pana
regenta, Dsuda, býti nemůže: taťž gá
k němu přistaupě, pokorně žádost swau
přednássim, gá že sem tím aumyslem přia-
šsel, abych sám wssečo prohlědl, a te-
prw co by mi se libilo, sobě wybral.

A po-
wolenj
dostá-
wá.

4 On odpověděl: Synu widjš že
toho ginj nečinj, ale co se gim po-
dá neb nasthne, toho se držj. Wšsať
poněwadžs toho tať žádostiw, do-
b e : a napsaw cedulku, Speculare,
(to gest Djwey se, neb Zpytug) dal
mi, a pustil mne.

Kap. VII.

Pautnjš problědá ryňš swěta.

1
Widj
lidu
rozlič-
nost.

2
Djmi můg wůdce: Poněwadž wsse-
čo prohlědati máš, nepřstiw gde-
me na ryňš: p wpmede mne. A ay nes-
čislne gástupj widjm gačo mbla. Nebo
tu je wsseho swěta gazpku a nórdu,
wsfeligakěho wěku, zrostu, pohlawj,
stawu, řádu, a powolánj lidé byli.
Na něž nepřstiw hledě, widjm přediwoně
gich sem tam motánj, gačo při rogenj
wčel, a mnohem diwněgi.

2 Nebo gedni chodili, ginj běhali, ginj
 nj gezdili, ginj stáli, ginj seděli, ginj
 leželi, ginj wstáwali, ginj zas léhali, ginj
 nj se rozličně wrtěli; někteřj byli samot-
 ni, ginj po haufsch wētssch neb menssch.
 Krog a štalt přerozličný byl na nich,
 někteřj čtře nazý, s diwnými wssični po-
 suňky. Potkalili se kterež, rozličného tu
 bylo řepřlowání, rukama, wstý, koleny,
 a ginař, k sobě se řauleni a řauleni,
 summau rozličné třeť. Uđj mi můg
 tluwočnjš: Tu hle máš to wsslechtis-
 lé pokolenj lidště, ten rozkossný ro-
 zumem a nesmrtdlnostj obdařený
 twor, kterýž gař nestonalého Bo-
 ha obraz. a k němu podobnost w sobě
 nosý, z rozličnosti těchto gegich nes-
 stonalých činů poznati se může: tu
 gařo w zrcadle spatřjš důstognost
 pokolenj swého.

3 Hledjm tedy sobě ha ně ostřegi, a
 spatřjm nepřw že řazdý w haufu mezz
 ginými chodě, larwu na twáři nosý, řrpt-
 odegda pař řdeby sám neb mezz sobě
 rownými byl, gi smyřá; a do haufu gi-
 ti mage, zase připjná. Užeptám se co
 to znamená? Odpowědel mi: To gest
 synu milý lidště opatrnost, aby
 se ne wssechněm řazdý, co gest, řae-
 wowal. Sám w sebe může člowěř
 býti gařýž gest, před lidmi pař lido-
 řty se wřazowati, a wěcem swým
 twárnost dáwati, fluffi. řařj mi se
 řhut wdělá, abyř pilněgi, gařy pař bez
 toho wřčeného přičřptj řřau, pohleděl.

4
 Adim
 ná pot-
 wor-
 stw).

4. U magy na to pozor, widim že wstř-
 čni w egen w obličej, ale y syc na těle,
 različně gsau zpotworeni. Napořád by-
 li trutowatj, prassiwj, či malomocnj:
 a mimo to, některý měl smušný post,
 giný psý zuby, giný molaré rohy, gi-
 ný oslíěj wstř, giný bazyliszkowé oči, gi-
 ný liščj ocas, giný wčj pazoury: ně-
 které sem widěl s páwovým wysoko wy-
 tazným křkem, giné s dedkowým na-
 geženým chocholem, některé s koňským
 kopoty zč. nypwjc pať bylo podobných
 opicým. U zděštm se, a řeknu: Wssať
 pať gá toto potwory gať y widim.
 Co (prý) wstřččo prawjě, potwory?
 dj. tlumowěnjě, a brozý mi pěstj. Hleď
 gen strže okuláry dobře, spatřjě
 že lidě gsau. Některj pať z mimo,
 gdaučých zastlechli, že sem ge potworami
 nazwal, a zastawjc se reptali, a na-
 mne se tať potrhowali. Takž gá srozuměw
 že tu mudrowati darmo, wmlčl sem, po-
 mysle sobě: Když pať lidmi býti chťe-
 gj, nechť gsau: gá wssať co widim,
 widim. Bál sem se pať, aby mi bryl-
 kěpe nepřitlačil, a mne nezamánil; pro-
 tož sem wložil mlčeti, a tisse raděgi na to
 tať bystré wěcy, gaťýchž sem tu začátek
 spatřil, se djwati. U hledim znowu, a
 widim gať některj wmele s těmi larwami
 zacházeli, hbitě ge zsmřagjce y wstawu-
 gjce, tať že w okamženj sobě, kde widěl
 potřebu, ginau twárnost dáti wmeři. U
 tu sem gjž začjnal běhu swěta toho wy-
 rozumjwati; ale mlčel sem.

5 Pozorugi také a slyšim ge k sobě rozličnými gazpky mluwiti, tak je na wětšim dle nic sobe nerozuměli, ani neodpowj dali, aneb o giném než řeč byla odpowj dali, každý ginak. Někdý gich celá hromada stála, wšickni třebas mluwili, každý své, a žádný žádného nepowstauchal, ačkoli y trhali gedni druhými wpslechnutj chýje, wšak ho nebylo, spjše twanice a pranice. Y řekl sem: Ale pro Bůh což pak toto w Babiloně gsine? tutok každý swau piseň hude: můžliž wětšj siněšyce býti?

6 Málo pak tu byl kdo zahálivý, wšickni se pracj negakau zanášeli: ale který práce (a tohotých se byl ni kdý nenadal) nic nebylo než aneb hřícký děstinské, aneb leda pachtowánj. Někteřj zagistě zbýrali smeti, a rozdělowali mezo sebe: někteřj se s kládjmi a kamenjmi sem a tam wáleli, aneb ge po škrípčých zhúru leclams táhali, a zpausstěli zase: někteřj kopali zemi, a přewáželi neb přewnášeli z místa na místo: oštatok lidu se zwoncy, zrcadly, měchýři, hrkawkami, a ginými titěrkami zaházeli: někteřj y s swým stjnem hráli, geg měšje, honjce, kopagjce. A to wšse tak wšlně; až mnozý stonali, a potili se, někteřj se y přetřehowali. A byli wšsudý téměř wšednjcy gachý, kterýž takowé wěch porausčeli a rozměrowali s welikau srdnatostj, ginj gich zase s nemensšj srdnatostj powstauchali. Y řekl sem s podiwenjmi: Ale ach k tomuljž gest člowěk, aby oštrost nebesšého wtipu swěho. na tak

Nevži-
tečnys
mi wěc
mi se
zanášes
nj.

marné špatné věcy vynakládal? Co marné? řekl Elumoznjš: Zdaž se tu gafo w zrcadle nespátruge, gařhle wšfečo wtipem swým lidé přemáhaji? geden dělá to, giný giné. Ale wšfečni, řku gá, věcy nebyťečné, a na tař stawnau wpmwšfenost swau nepřipadajicj. Nemudrug přišiš, řekl zase: wždnyť gessťe w nebi negsau; než na zemi, s zemšťými wěcmi gacházeti muselj. Widjš mezy tjm gař pořádně wšfečo gde.

Neřás
dy hro-
zně.

7 Gá pař hlebě opět, widjš že nic nespořádaněgšsibo wpmwšfeno býti nemohld. Nebo řdyž se někdo s něčjm mostal, a namáhal, giný přigda pletl se mu w to: tožť swády, rwačky a pračky: pař se mřili, a po chwjli opět táhali. Nž řdy se gich gedné věcy chytilo několiř, z toho nechali gi wšfečni, a běžel řazdy w swau stranu. Řteřj syc pod mocj řěch přednjšř a dohledačů byli, ti gařž tařž ř tomu co se jim poraučelo stáli, proto že museli: wšfař y tu spletků mnoho sem widěl. Někřteřj se ř řádu wprázeli, a přchali pryč: ginj řasářům odbreptáwali, tař činiti gař oni poraučeli nechtjce: ginj se jim řygů chytali, a ge wpdřrali: a syc wšfečo hařmař bylo. Wšfař sem gž, pohněwadž to řádem slauti chťelo, nic řřkati nesměl.

Pohor-
šenj a
zřých
přřřla-
dů pl.
no.

8 Bhlědal sem tařé giný neřád, slepotu a blážnowstwj. Čelř ten ryňř (gafo potom y wlice) pln byl gam, dolů, a wřmólů gařřch-
ř

sy, též kamenj a kládj, přičkem a na příjž lecgaks ležicýho, a giných zawazadel: žádný wssať ničeho neodložil, nezaprawil, nespočádal, žádný také ničemu newyhýbal, a neobcházel; než tať mánj chodisi, a gednáť ten gednáť onen vstrčil se, padl, neb se zabil, neb sklauel, až mi srdce trnulo na to hledě. Z nich wssať žádný žádného nepamatoval, než řdy řdo padl, smáli se mu. Óá tedy wida stoneť, neb kládu, neb gámu, na niž někdo slepě lezl; počal sem některých pamatowati: ale nedbal žádný, některj mi se smáli, ginj láli, ginj bti chtěli. Některj padl až newstal, ginj wstana stel zase, a zase kotelce metal, třebaš gedno za druhým: mozolu a modřin řáždj měl dosti, a žádný nic nedbal: tať je sem se tu postl té wynadiviti nemohl, je wlastnjch pádů a slucenin tať málo wážili: gestto ginj dotkli se ho (ginde sem to spatřil) hned zburu, a do zbraně, a řbogi.

9 Spatřil sem také ř nowinám a Něstáš proměnam welikau při nich hut, lost a w statstwu, stawenj, řeci, cho, wrtkaš du a giných wěcech. Některé sem wost widěl je nic nedělali, než přewlékali se, lidřkau ginj a ginj řrog na sebe berauce: ginj při wpmýšleli nowj způsob stawenj, a po wšsem. chwjli bořili to zase: w pracech toho p giného se chytali, a wšseho necháwali, wšse s gakausj nerřtalostj. Nebo gestliže řdo od swého břemene, s řterýmž se natáhal

vmřel, neb ge opustil, hned se giných
několik nasslo, kterjž se o ně táhali,
wadili, rwali, až ku podivnu. Mezz
tjm žádný ze wssedy nebyl, kterjžby něs
co promluwil, učinil, postarwil, aby mu
toho ginj newpsmáli, nezopálali, nezbo-
řili. Někdě něco s znamenitau pracj a
nákladem wzdělal, znamenitě sobě se w
tom zalibuge, ant mu to přigda ginj
řácel, zbořil, zřazyl: tať je sem newi-
děl, aby řde řdo co w tom swětě wde-
lal, čehožby zase někdo nezřazyl. Něk-
terj ani na giné nečekali, bořili hned po
sobě sami: až sem se té bláznivé wřřka-
wosti, a daremnjmu řwaltowánj, diwil.

**Přičo
a zpj-
nánj se
nad se,
be me-
šoleř.**

10. Widěl sem řřj, gať mnozj na
wysokých trepkách řodili, některj
sobě y řhudy, aneb řstence (aby
nadewssedy wzdwiženi gřauce, na
wssedy z wysoka hleděti mohli) řde-
řali, a tať se procházeli. Ale čjm řdo
wřřsi měl, řjm řnáze se řwratil, aneb
gemu od giných (zřáwisi za to mám)
wohy podraženy: s čjm se negedni pod-
řáwali, a z sebe obecnj řwřch wředlali: ta-
řowých řřikladů mnoho sem widěl.

**Řadř-
wánj a
zalibo-
wánj se
řobě.**

11. Řtem, whlédal sem negedny
ani se s řrcadky nosj, a w nich, y
s giným mluwic, y wadje se, y rwauc
se, y řládj wřlegje, y na těch řstenc-
ljch řhodje, řředce se wřhlédagj:
a to po řředu, po řadu, y po řstranách, na
se nahlédagje, a nad řwau řřásau, zřo-
řtem, řhodem, řřim řwřmi, řřagje, y
giným, aby se na ně podřwali, řřadel
řwřch podřwagje.

12 Naposledy, spatřil sem Smrt ^{Smrt} mezi nimi rozsudy se procházejících: ^{wssedky} ana kosau ostrau, lukem a střela: ^{bjdné} mi zaopatřena bywši, wssednětý ^{hubšch.} hlasem, aby se smrtečnými býti přematovali, napomínala. Ale gegšh wolání žádný neposlauchal, každý svého bláznowstwj a neřádu předce hleděl. Takž ona střely dobýwajíc, po nich na wssedky strany házela: kterýmiž gaš koho w haufu, mladého, starého, chudého, bohatého, včeného, niewčeného, bez rozdílu trefila, tak se káceli. Kdo trefen byl, křičel, řičel, řwal: ginj ošolo chodjč, řdy ránu vhlédali, přchali trochu, a hned zase nedbali nic. Někteřj přigdauc podjwali se na raněného chropčjčho, a řdy noby stáhna dychati přestál, swolajíc se, zpjwali sobě okolo něho, gedli, pili, wššali: někteřj při tom trossku se přiššlebugjce. Potom se ho chytili, wlepli a wphodili geg přes ohradu do tmawé té gámy kteráž okolo swěta gest. U wrátiwšse se odtud, hřčili opět, Smrti žádný niewphýbal, pilně toliko aby na ni nehleděl (ačkoli se o ně otjrala) štetě.

13 Widel sem pak že ne wššidni ^{Nemor:} Které postřelila, hned se káceli, ně, ^{cy rozr} které poranila toliko, ^{ličné.} pochromila, oslepila, ohluffila, neb omráčila. Někteřj se po gegj ráně, oduli gašo pučjč, ginj wššli gašo trýška, ginj se trýšli gašo ošpa řč. tak že wětšj díl lidj poraněných, s hnigjčmi a řyššjčmi audy než zdravých chodilo.

Pomo-
cý proti
tomu
darem-
né shle-
dává-
nj.

14 Uspatřil sem nemálo běhagj-
cých a prodávagjých na ty rány star-
stry, másti, traňky. U lupovali
to od nich wssični, wýstajice a
Smrti trucugjce. Ale ona nedbala
nic, házela a kácěla přede, y samy ty
prodavače. Což mně litošiwé bylo di-
wadlo, hleděti, gať k nesmrteďnosti při-
praweny twor tať žalostně, tať nená-
dále, tať rozličnými smrtmi, hyne. Zwlášt-
tě řdyž sem wyšetřil, že téměř napo-
řád řdyž se řdo newjc žiw býti strogi,
přátely sobě shledáwá, žiwnost pořá-
domy stawj, penzje shánj, a ginať se so-
bj a tužj, w tom ssp Smrti přiletě wcinj
wssemu konec, a řdo sobě na swětě byt
stlal, wlečen býwá z něho, a stroge ge-
ho w nic: na něž řdyž nastupuge ginj,
přiháňj se mu totěž; třetjmu, desátému,
stému, jednostegně. Wida pať gá tu
že té negistoty žiwota žádnj sauditi, a
k srdcy připustiti nečce, než gaťoby ne-
smrteďnostj gisti byli, tať sobě wssični,
w hrdle smrti stogjce, počjnagj (nad čjmž
diw litošj srdce we mně nepuklo) čtěl
sem powýssiti hlasu, napomjnati a prosy-
ti, oči aby otewřeli, na Smrt sspj na-
hládagjčj aby hleděli, a gim něgať wy-
hýkali: wssať rozuměl sem, poněwadž
sama Smrt swým newstalým wolánjm,
a swým wstawičným ná oči gim w dosti
hrozně postawě leženjm, nic zprawiti
nemůž, že wssem mé sspatně mluwenj
daremnj bude. Rečl sem wssať tisse:
Ach žel buď na wěky Bohu, že my
bjedn, swrteďlnj lidé, k nesštěstj swé-
mu

mu sať slepi gšme! Odpowěděl mi tlu-
močník: Můg mltý, bylaližby to
maudrost myšlenjm na smrt trápiti
se? zwláště poněwadž každý wj že
gj neznične, lépe gest nehleděti na
ni: než hleděti swěho, a dáwati sobě
dobrau mysl; ldyž přigde, přigde,
w některé hodine odbude se toho, a
někdy třeba w okamženi. Protoližby
že někdo wntě, gimj wesele býti pře-
stali? wssať se gich na místo gedno-
ho, kolik zase narodj. Na to sem řekl:
Bálezilit w tom maudrost, tedpť gá to-
mu gte rozumjm: a mlčel sem.

15 Někť tohoto nezatagugi, že ldyž Nemo-
sem tať nescišlné létajících Smrti štel ch a
množstwj spatřil, na mysl mi přišlo: smrti
Kde pať ta smrt těch šspů tať mno- strážco-
ho běře, že se z nich někdy newystřilj? wé sami
J hledjm, a spatřjm čistě patrně, že ona sobě li-
žádných swých šspů neměla, než luť to- de.
liho: šspy pať od lidj brala, každj w-
toho kterého njm trefiti měla. A widěl
sem, že lidé šspy taťowé sami štroglili a
připrawowali, některj ge wšsetečně a a-
powážliwě p sami gj wštjč nosše: tať
je ona sotwa co gich žhotowených widě-
la, kráti, a do srdce gim wštelowati po-
stačowala. J žřikl sem: Giž widjm
že prawé gest, Et mortis faber est
quilibet ipse sux: widjm giž že ža-
dnj newmjrá, ldo by nestředmostj,
nezdrželiwostj, wšsetečnostj, aneb
naposledy nesečtnostj, bliz, pry-

30 Pautnjf prohlédá

šlých, ran, vnitřních y zevnitřních (nebo to gausšipové Smrti) sám na sebe nepřipravoval. Když pať gá tať pilně na tu Smrt a gegj po lidech se shánějí hledím, tržne mnau Mámil, a dj: Co pať nemaudčy mrtvých raděgi hledis než živých? Kdo umře ten tam: ty se živ býti strag.

Kap. VIII

Pautnjf prohlédá stav a řád manželu.

Pracně
a testli
wě do
toho
stamu
se wpra-
wotvá-
nj.

Předau mně a přivedau v vřicy
Dívnyž pravili, že manžele bydlj,
a toho rozkošného života způsob
že mi pěkně vláže. May tu stála
brána, o nž mi řekl, že slowe Snau-
benj: před nž byl široký plac, a
na něm zástupové lidu obogjho po-
hlawi, kterjž procházegice se geden
druhému w oči nahlédali: a negen
to, ale ohledával geden druhému
všsi, nosu, zubá, třtů, gazněk, ru-
kau, noh, a giných audů: měřil ta-
ké geden druhého, gal dlahký, ši-
roký, tlustý neb tenký gest. Tu ge-
den v druhému gednáf přistupoval, ged-
náf odstupoval, gednáf po předu, gednáf
po zadu, gednáf po pravém, yednáf
po levém boju naň sobě pohlédage, a
wšeho což při něm widil ohleduge: zplá-
stě

ště pak (toho sem nejvíce viděl) měštit, wacfků, a tobol geden druhému ohledowal, gať dlawhý, gať sširoký, gať oduty, gať tuhý neb slabý gest, měte a wáže. Někdý sobě gich několiť na gednu wkazowalo, z toho zase žádný: pakli geden druhého odháněl, wadili se, tlawkli, rwali: p wraždy sem tu spatřil. Někteř giného odstrče, hned zase od giného odstrčen byl: někteř giné odejena, sám také pryc bžjel. Někdý zase nic se s examínowaním nemesskage, pochytil co neyblíž mohl: pak se za ruce kams do té brány wedti. Takowých ga tu tretú plno wida, ptal sem se, co ti lidé dělaj? Odpowěděl mi tlumocník: To gsau kterežby do wšice manželské rádi: ale poněwadž tam štrže bránu: žádný samotně nebháwa puštěn, než po páru, musý sobě každý towarýsse wybrati. Pak to wybírání tu se děje, a každý soby příhodného proň bylo, sobě hledá: kdo nagde, gde gať widjé s pobočníkem swým k bráně. A což to wybírání něgať snáze nemůže býti? řekl sem: gať to hrubě prasno. Odpowěděl: Ne práce to, rogeťoš. Či newidjé, gať sobě při tom wesele počínaj, smějí se, zpřiwagj, wýskagj? Žádný žiwota způsob není weselegšj, wěť mi, gaťo tento. Takž pohledjm, a widjm spc někteř smáti se, wýskati: ale widjm také giné šklopě hlavu s Kornelem choditi, wctěti

32 Kap. VIII. Pautnjš probléda

se, sem z tam potchowati, zase causati, strápiti se, nespati, negišti, třestiti se také. Y djm: Co pať tito? Odpowěděl: Y to gest rozkos. Necht gest tedy řekl sem: podme co se tamto dále dělá.

Weliš
Fau ner
gřistotu
gať sed,
na.

2 Zaťž škrze ty haufy se proslacje, přig-
deme k samé bráně, a ay než se do ni wess-
lo, widjm zawěšsené wáhy gaťěny
ze dwau kossů wdělané, a okolo
nich lidi stogjch. Y wsadili každy ten
pár na wáhu na proti sobě do kossů, a
djwali se rownání wáha: Edež několikero
bylo gich se estupowánj a rozstupowánj,
wáh potřásánj a ustanowowánj. Zaťž
dlaubo se s nimi nawázje, teprw do brány
dál pausstělt. Nebo nekáždemu se gedno-
stegně swězlo. Nebo některj propadnauč
škrze kos, strápali smich, a musali se
s hanbau zbjrati a odtud kliditi, gimž
gestě k tomu kuřlu gaťaus, či ppatel, na
wssi cpali, a křatochwjl z nich měli. Na
to gá se djwage, ptal sem je, co se pať
to dělá? Odpowěděl mi: Zasnaubenj,
Edyž na gisto býti má. Blázeli wá-
ha, žeby rowné ja podobně stálo, pauss-
těgi ge k tomu stawu, gať widjs: pať-
li ginat, rozcházj se. Y co se tu za row-
nost štetj? řekl sem. Wssat gá widjm,
je některé wěkem, stawem, a ginat sobě
wsseligat podobné wáha wřazuge, a oni
předce gednoho škrze kos pausstěgi: giné
zase přewelmi nerowné kmetě s mladich,
ginocha s babau, sážegj, gedem stogj
žhuru, druhj dolů, a předce prawj je
můj býti: gať pať to? Odpowěděl:
Ne wssědo ty widjs. Prawdať gest,
některjby kmet neb habka za sunt

laudele nevwázil: ale tdyž při so-
bě buď mastný pytlík má, neb klo-
bauček, před kterýmž se ginj klo-
baučkové smyklaji, aneb podobné-
ho něco (nebo takové věcy vssecky tak-
té na wáhu gdau) tjm gest, že se to
ne podlé twého saudu wyrážj.

3 Wegdauc my za těmi kterej do brá-
ny pausstěli, wžijm mezy branami ko-
wáre galkesy, ani každy ten pár li-
dj do hrozných paut spjnjaji, a spja-
tě teprw dál pausstěgj. Při kterémž
gich zakowáwanj mnoho lidu bylo, na-
schwál (gakž prawili) k tomu sezwaných,
aby swědkowé byli: Kterij gim hráli,
zpjwali, a dobré myšli býti weleli. Gá
pač hlede pilně spatřil sem, že ta paut
ne gako ná giných wězných zámkem za-
mčkali, ale hned ge skowali, swatili,
zaletowali: tak aby dořud gegich na swě-
tě žiwota ani se rozpiti, ani roztrhnauti
nemohli. Šebož sem se vlekl a, Dvkrus-
něgššjbož wězenj! řekl, do něhož kdo
se gednau dostane, na wěky k wy-
swobozenj naděge nemá. Odpowěděl
tlumočnj: Dwssem že gest toto swázek
že vssech lidských swazků neptužšj: ale
nej se ho proč báti. Nebo šadkost to-
ho stawu ráda to gho podniká: spatřjž
to sám, gaž to milý žiwot gest. Pod-
mež tedy mezy ně, ať spatřjm, řekl sem.

4 Wegdemé tedy do ulice: ay množtwj Špat-
těch lidj, wsse po páru, než mnoho gakž nau-
mi se zdálo, welmi nerowné spřeje, hru rozkoš,
bých s malými, pěkných s mizkými, mla-
p tdyž

Neptro-
mēnites
dlnost
mezy
tjm,
gakžoli
jedne.

34 Kap VIII. Paurnjš prohlědā

se nep-
lépe
zdarj.
dých s starými, z. U hledě gá pilně,
co pač dělaji, a wčembý takowā
ta toho stawu sladkost záležela, wi-
djm ani na sebe hledj, s sebau mlu-
wj, někdy geden druhého pohladj,
někdy y poljbj. To hle widjš, dj mi
tlumočnjš: když se zdarj manželstwj,
gač čistā wěc gest! Tedy když se nep-
lep zdarj, djm gā, to summa wšeho?
Dwšsem, řekl on. A gā zase: dostik to
málo rozkoffe, kterāž stogjli za ta pau-
ta, gā newjm.

Bjda a
lapoto-
wánj
wšech-
něch we-
směs
manje-
lů.

5 Hledjm sobě mezy tsm na ně dále,
a widjm gač mnoho wbozý práce a kwā-
towánj měti. Měli zagisté na wětšim djte
pátěte plodu okolo sebe, wzdami k
sobě zpřipjnáných, kterjž gim křičeli,
wřessčeli, smradili, nešwarišili, slo-
nali a mřeli: ač mlčjm s gačými bo-
lestmi, pláčem a nebezpečenstwjm wlast-
njho žiwota, na swět gich dostdwalj.
Odrostloli ktere, byla s nim dwoge prá-
ce: gedna, wzdau se při sobě zdrjowati;
druhá, ostrdchau po sobě hnāti; an čas-
to ani wzdý ani ostrdhy netrpj, diwné-
ho pachtowánj natropili, až do wname-
nj a do pláce rodičům. Pačli ge po wůli
paussčeli, aneb se gim zoderchowali, y
hanba y smrt rodičům odtud pocházela.
Což gā tu y tam znamenage napomjnjati
sem některých počal, gač rodičům tak dj-
tel, onyno od oslowšského djteš milowā-
nj a gim folkowánj wpsřějhage; těchto
kctnostem negačým napomjnage. Ale sem
málo prospěl, kromě že na mne škaredě
wzhleš

vzhledáno; vstříplami hážyno, a některé
 y zabiti mne hrozili. Y blažil sem ne-
 plodné, některé tu wida: ale oni
 testnili; a že bez potěšení gsau, sobě
 stýskali: takž sem wyrozuměl, že y
 mlti y nemlti plodu w manželstwj,
 bjda gest. A tomu, každý ten pár lidj
 téměř, pro poslažení sobě a swým cypj
 při sobě a okolo sebe měl, gichj často
 wjc než sebe a swých ssetřiti, a mezy tjm
 dosti s nimi nepohodlj počtiti, musel.
 Dčadto, bylo tu gako y w onom rpnku
 mnoho zawazadel a vstrkadel, dřiwj, ka-
 menj, gam: zawadilli geden, potkl se,
 padl, ranil, druhj od něho nemoha,
 s nim rovně ostrkowati, plakati, a bo-
 lesti nésti pomáhati, musel: tak že sem
 to poznal, že každý w stavu tomto wjstio
 gedné péce, starosti, nebezpečenstwj tolikero-
 násobnj péci, starosti, nebezpečenstwj má, s
 toliko spiatj chodj. Y zneljbil mi se stav ten.

6 Dwsem pať řdyj sem na některé w Hrozad
 tom haufu pohleděl, tragedji sem spatřil: trages-
 Bpli zagisté negedni spiatj negednostegné dpe w
 wúle, geden čtěl tak, a druhj onať: ge- nepoda-
 den sem, druhj tam: pať se nesnadnili, tilém
 swadili, hrozili. Tento žalowal mimo gdau= manžel-
 čym to, onen ono; tož řdyj nebyl řdoby stwj.
 rozhodl, wpetili se do sebe: sami, pětko-
 wali se a knyelowali šlaredě: smičilli ge
 řdo, po chwili byli w sobě zas. Někter-
 řj se dosti dlouho slomy táhali, hata-
 li čl tibe: a řdyj se každému kam
 pprel čtelo, tož se geden mocj na
 swau stranu wrhl, druhj také na
 swau:

36 Kap. VIII. Pautnij přehlědá

svou: pať byla táhanice a dimadlo, kdo koho přetáhne. Někudy wje težyl muž; a žena ať se země, trávy, a čeho mohla chytala, wssal za ním tažena byla přede: někudy pať muž za ženau, čemuž se ginj smáli: aťe mně je to politowánj wěc hodněgšj; nežli smjchu, ždála. Bwlášt když sem widěl, gať některj w tom trápenj stželi, wzdychali, k nebi ruce zpinali, žeby se zlatem a stjebrem z té wazby wplauwili, se ohlasygce. W čem sem k lumočnjku swému: A což pať gim pomozeno býti nemúže? Nemohau liž rožwázáni a od sebe propustěni býti, kterjž tať srownáwati se nemohau? Nemúž to býti, řekl on: do sud živi tať býti musyji. Ach wkrutněgšjž této wazby a poroby, řekl sem, wssal to nad smrt horšj. A on zase: A proč se taťowj lépe nerožmyslili přwé? nežhod na ně.

Dobro-
wolně
stros-
twj.

7 Wtom pohledjm, a on smrt spjpy swjmi některě zporáží a zporáží, a pauta hned se každěmu rožsměkla. W přál sem gim toho: mysle že sobě toho p. on přegj, a z toho wpswobozenj srdečně se radowati budau. Ale on každj téměř w pláč a křowlenj, gaťéhož sem ginde w swětě sotwá slýšel, se wydáwali, rukama lomje a přšhody swé tauzje. W těch kterěž sem přwé pokogné spolu spatřil, rožuměl sem že gich opravdu gedneho po druhem těšeno: o druhých pať myslil sem, tať

tať se to oni pro lidi stavějí: než bu-
dauť se oměti páti, slibůch, a giným
gať se paut wpsřihati raditi. A oni pať
než gá zwjm, protrauc sobě oči, před
bránu zas běželi, a w pautech znou se
wraceli. Řekl sem s hněwem: ó pot-
wornicy, negste politowanj hodnj!
ať swému wůdco, podme odsud: gá
w tomto stawu wjce marnosti než
čeho widjm.

8. Mezy tím (at. přjchod swých nezas-
tagugi) řdyž se řbráně rozchodu wrače-
me, a gá předce po swěte spekulowati
wpsř mám, tož wůdcowé mogni, gať
Wssudybud tať Mámil, tuze mne na-
mlauwati začnau, abych toho sta-
wu sám taťe žkuyl; že lépe co gest
porozumjm: gá že sem mladý, že
mne přjkladowé strassj, že sem wsse-
ho gestě neprobědl, zc. Ale nic:
přelaudili oni mne, že sem se gaťo ž-
ertu na wáhu, a odtud do paut dostal, a
tudjž sám čwrtý spiatý chodil: giných
pať (prawilt je ř službě, a pro počestnost)
páteť mi přidali, že sem ge sotwa za se-
bau wlačeti mohl, dychtě a chroptě. Wtom
nenadále gaťo wdeřj wicher s blýskánjm,
hřjmánjm, a řcupobitjm strassliwým: y
rozprchá mi se wssedko to prě, řromě
s přjpsnaných mých, s nimiž gá taťe w
řpaut běžje, toť řspowé řmrti žporážegj mi
wssedch mých tré: že sem žalostně osaměge,
a hřžau zmámeny gsa, co dělatti newě-
děl. Wůdcowé mogni, abych sobě toho
na ten čas wážil, že mi řnáze wřřkati

B wj bude.

rymagice. Ginj se máchali w wodě, na
řekách. p na moři: ginj párali w ohni;
ginj zewlowali da powěťj; ginj zápasoli
szwěťj; ginj s dějwjm a kamenjm; ginj
ledos sem a tam přenášeli a přewázeli.

U dj mi tlumočnjš: Gle gač to bystré
a wesele práce! medle cot se tu ney-
tép tjbj! Gá řekl: Můž býti že tu
weselosti gest něco: gá wssal mnoho
při tom natáhánj wídjm, mnoho sto-
nánj slyšjm. Ne wssedot gest těžké,
řekl: nahlédněme bljž do těch někte-
rých wěcy. U wodili mne šrže ně po-
řád, a prohlédal sem wssedot: a chytal se
také po místech toho u giněho, pro žku-
šsenau: ale wssěho wppisowati na tomto
místě ani nemohu, ani nechcy. Než co
sem tu wteřegně wssetřil, toho nezatajim:

Předně, spatřil sem že wssični ti wssič.
lidšj obchodowé gen práce gsau a ni ob-
kwaltowanj, a každý negačé své chodo-
nepohodlj a nebezpečnstwj má. Wi-
děl sem tu žagisté, že štětj zacházeli s gsau
ohněm, byli gačo mautenjnómé osmahlj kwal-
a očadlj, gimj břitkot kladiv wjdypčy towánj
w wssich wzněl, a půl sluchu zaměšřhá-
wal, žáče ohně wjdypčy se gim w očjch nebez-
blystěla, a kúže s připálenjm tytýmž se pečná.
pošřáwala. Štetj obchod wědli w zemi
s temnostmi a hrůžami bylo kowarpěstwj
gegich: a ne gednau se přihodilo že se za-
suli. Štetj u wodách pracowali, mohli
co doch, drkřotali žpmau co špřa, wni-
těnosti gim šprowěly, a nemaly gich dř
hlubinám ža podřl se dostáwal. Štetj se
s dějwjm, kamenjm, a ginjmi hmotnostě

40 Kap. IX Pautník prohlédá

mi zanepraždňovali, plni byli mozolů, stonání a vstání. Viděl jsem zagiště gať některý oslowské práce měli, s nimiž se až do potu, a do vstání, a do vpádu, a do vrazu, a do přetržení, natáhali a namáhali: gesto. tím svým bídňým pachťováním chleba sotwa obhágití mohli. Viděl sem giné, takť gest, že se lehčegi, a zpštněgi žiwili: ale zase, čím méně kwaltovánj, tím wjc nepravosti a fortelů tu bylo.

Kwal-
továnj
vsta-
wiczná.

Druhé, widěl sem, že wssedka práce člověka gest pro wsta geho. Nebo co kdo vhnal, wsse to sobě a stwým do wst wercpal: rjždě wymjnjc, ktes rjž wstům wtrhagice, do pytljčků kladli. Ale ti widěl sem opět, že aneb děřawj byli, co se nasypalo pršjelo zas, a ginj zbjrali; aneb někdo přigda wuhl mu geg; aneb sám někde zawadě geg sobě odčestl, neb protřhl; neb wjdy ginau něgaka u přjhodau zmrhal. Takť že sem to patrně widěl, že se těmi lidšřými zaměstřnánjmi gen woda přehwá: dobřwagj se penjze, a odbřwagj zas: s tím toliko rozdjsem, že snáže odcházegj než přicházegj, buď že se šřz wsta aneb šřz truhly přeháněgi. Protož sem také wjce wssudy nužných než možných spatřil.

Kwal-
továnj
těžká.

Šřetj, spatřil sem, že každá ta práce celého člověka wnhledává. Dhlědalli se kdo, a drobet wáhawě sobě počjnal, hned žůstával w zadu, hned mu wssedko z rukau ležlo, a než žwěděl, na šřrabu se octl.

Čtvrté, vssudy sem mnoho nesnad, Kval-
nosti znamenal. Než se kdo do obcha-
du vpravil, dobež díl života mu mi-
nul: a vpravě se, nedalli velmi bedlivého
na sebe pozoru, hned mu zase vssedlo
zpět sšlo: nýbrž y při neybedlivěgššich sem
sšlidl, že se tať často se sšlodau, gať o
zyskem, pošťávali.

Páté, viděl sem vssudy (zvláště Kval-
mezy obchodem podobným) plno zá-
wosti a nepřijně. Nawalowali se ko-
mu wjc práce, aneb že se od něho wjc
nosylo, sausedé hned sškaředě hleděli, zu-
by sškipěli, a mohli gáť, gemu to zla-
zpli: odřudž různice, newole, hřessenj
pocházelo: a některj z netrpěliwosti nádo-
bj od sebe házegjc, w zahálku a dobro-
wolné korábniectwj, giným nawzderu, se
dávali.

Šesté, sšlédl sem mnoho vssudy Kval-
falše a sšabj. Co kdo dělal, zvláště towánj
ginému, wsse na odbyt, ledabylo, dělal: hiššná,
práce swau mezy tím, gať newohé mo-
hl, welebě a wadsazuge.

Šedmé, našel sem tu mnoho zby- Kval-
tečných marnosti: nýbrž wětšj díl towánj
těch zaměstnání, že negsau než sa-
ma paubá marnost, a newžitečné y zby-
bláznowstwj, poznal sem gistotně. tečná.

Toněwadž zagisté lidské tělo sšrowničkým
a prostičkým gidlem a pitjm se přechowati;
šrowničkým a prostičkým rauchem při-
odjti; šrowničkým a prostičkým stawe-
njčkem přichrániti dá: patrně gest, že
malické a šrownické o ně péce a práce po-

tře

42 Kap. IX. Pautnij prohléda

třebj, tať gaťž za starodáwna býwalo. Ewžo pať tuto šhledal sem-je swět saw-
diti neb newnj, neb nechce; poněwadž
Ewpcpáwánj a naljwánj břícha tať mno-
ho a tať neobpčegných wěcų wjswati žwpl-
li, je E šhledáwánj gich weliký lidu djl
po zemi p po moři Ewaltowati se, a sřlu
p žiwot w ssanc sájeti musů: na kterýchž
přestrogowánj opět obzwláštnej míšťi býti
musęj. Podobně se s šhledáwánjm E
ssatřtwu a stawenj rozličných materj, a
s dáwánjm gim rozmanitých potworných
Přtaltů, nemalý lidu djl žanepražďnuge:
tož wsse žbutečné a marné, často p hřjssné
gest. Tať podobně řemeslnjky sem spa-
řtil, gegichž wssečo wměnj a práce gest,
dětinřké titěrky, aneb taťé giné hřickky E
strogenj řtatochwilj a wačenj času, děla-
ti. Giné nadto, gegichž práce byla, ná-
strobe wkrutnosti, meře, tulichy, čekany,
ručnice rc. wsse na lidi, strogiti a množiti.
Gaťhčž wssech žiwosti s gaťým li-
dé swědomjm, a s gať potěssenau
mysli hľaděti mohau, gá newjm.
Než to wjm, řdnyh se z těch gegich
pracų co nepotřebného, žbutečného,
a hřjssného w nich gest, wnjiti a od-
mjřiti mělo, žeby wěřřj djl lidřých
obchodů řlesnauti musel. Protož, pro
tuto, p wřř připomenuté přjčiny, nic so-
bě tu obřřiti nechtěla mysl má.

Kwal-
towánj
homa-
dum wj-
ce ne-
lidem

A Zwláště pať, naposledy řdnyž
sem widěl, že se tu řen tělem a tě-
lu pracuge: gestoby řlowěř před-
něřřj wěř w sobě mage, duffi, tu
ney,

neupředněgi w práce zavoditi, ze přípa-
 zysků neupředněgi hledati měl. dagich.

9 Sednu wěc ze gměna přivomenouti
 se widj, gať mi se mezy formany po ze-
 mi, a mezy plawcy na moři wedlo. Řdyj
 sem tať, dilny řemeslníků přehlédage, test-
 nil, řekl Jucamilowi Wssudubud: Widjin
 gá ze' ge toto cossy neposedawěho,
 rtul wždycky se mektati chtjch: pro-
 tož mu žádně gedno místo newoni,
 Eněmužby se přiwázati dáti, chtel,
 Wkážme mu prostranněgši, Lupec-
 stj, kdez wždycky sem tam přes swět
 se přenášeti a gaťo práku létati, wol-
 no. Negsem proti tomu, řekl sem, y
 toho zkusyti. Esti sme tedy.

10 U hned wžjím hauf lidj sem tam se Kwole-
 wtjch, a wsseligaké-wěcy, ať y třístj, towánj
 prst, hnüg, shledawagjch, zbjragjch, for-
 zdawhagjch, a do břemen fasugjch. manstě-
 Ptám se co to? Dni, ze přes swět ho ži-
 st ogi. Gá: a proč ne bez těch tjhot? wotá.
 lehčegiby geli. Dni: bland gjo ty. Gajz-
 by geli? to gegich řjzola. Řjzola? řka
 gá. Řjzola arcj. Nebo to gim dá-
 wá y vmysl, y dobrau při toim mysl,
 y pas, a gļent, wssudn. Či mniš
 že se darmo po swětě šaulati wol-
 no? z toho oni musgji wyžiweni,
 přjzeň, y wssedlo bráti. Hledjm tedy:
 a ap oni, co kdo newjč břemen těch shle-
 dati mohl nawáje na šráky galés s
 poddělanými koly wáleli, a šraubowali:
 pať špřjpnagje k nim hrowada, tať se se
 wššim

44 Kap. IX. Pautnjf prohléda

wšim tjm přes wchp, hory, doly, z moly sro-
towali a pachowali, že to znamenitě wes-
selý žiwot, sobě libujice. Gafž se y
mně z prvopočátku zdálo. Ale gafž sem
ge tu y tam w blátě wážnauti, páleti se
a máchati, natáhati a namáhati, též od
deftků, snihů, slot, metelic, žym, hork,
rozličná nepohodlj snáseti, widěl: galo
y na pašých wšsudy na ně čjhati, wšsecko
gim přetrásati, wacký wyprazdňowati
(an nie k žnižnosti toho hněw, trháň
a sapow, nepomáhal): tolikéž laupežnau
po splnicých žběř autočy na ně činiti, a
dussi gegich wždyčy na štaných státi,
sem spatřil, žodnechtělo mi se toho.

Plaz-
wecké-
ho žic-
wota
nepo-
hodlj.

11 Prawili tedy, že giný gest po-
hodlnějši po swěte létání žpůsob,
platobami: tu že se člowěk neztráse,
nezkřdli, newážne, ale od gedného
kragé swěta k druhému sebau strile-
ti muž, wšsudy nowého, newidas-
ného a nestřchaného wěto, nalézage.
Y wedli mne k kragům země, kdej sme
před sebau nic newiděli, než nebe a wodu.

Wp-
řánj
lodi.

12 Tu mi do gafés čhalaupty
wstaupiti kázali, žprken žhlobené. U
ta nestála na žemi, aniž byla po-
džděná, neb podwalami gafými,
šlaupy a podporami, wtwržená: ale
stála na wodě, a wíklala se sem tam,
takže y wstaupiti do ni s rozmyslem
bylo. Wšsak když ginj tam šli, šel
sem, abych se nesmělým nezďál, y
gá: nebo prawili, že to náš wůž.

Wp-

Mysle pať gá, že giž pogedem, aneb, gaž pravili, poletjme: ant my tu den, druhý, třetí, desátý, slogjme. U co pať to, djm gá? wssať ste pravili že sebau stjileti budeme od gednoho kragu swěta k druhému, a my nemůžeme z miffa ni kam. Dni, že až nám tabauni přigdau: a wprawugi mi, že oni tabauny magi, kterýmž ani hospody, ani mastale, ani obrožu, ani ostruhy a biče, netřeba, než gen zapřáhnutí a ge ti: gen abyč počkal, že vhlédám. A vřazugi mi mezy tjm, opratě, prawazy, šle, wáhy, brdce, oge, náprawy, rozworthy, klanice a sochorry rozličné; wsse ginať než při formanškém řasůnku. Byl zagisté toto wůz ležatý, hřbetem znať, ogem (že dwau nředelsšich gedlj wdělaným) žhůru do powětkj stěmjch: od gehož špice prawazowé se rozbjhali k bitům wůz kol s mřezowánjm a žebrowánjm rozličným. Náprawa toho wozu byla w zadu, w niž sedě gediny člowěk chlubil se že wšsedku tu bohopustu obrátj kam chce.

13 Wtom zawane wjtr. Nuž chasa wůz násse žhůru, běhati, šakati, přičeti, wůz psákj škati, začnau: geden se chytá toho, giny plawginěho: někteřj po těch prawazých žhůru by a dolů, co wewerko, sebau házegj, bidla špausstěg, rohože gažěsy swinuté rozpausstěg, a co wjc toho. Gá, co pať to? oni, že zapřáhagj. U hľadjm, a ay to rohože se nám wřdmau, gažo stodoly (oni pravili že to násse křjďla) a wšsedko

to počne nad námi šíeti, a pod námi se voda stíhati a stíjati: a než gá žvím, ant se nám břeh, y země, y wšsedo, ž očí stratj. Gá, kam sme se pať dĕli? Co to bude? Dni, že letjme. Y nu tedy, letmež we gméno Boží, tečť sem: djwám se, gať to s námi prudce gde, ne bez ljbosti šyc, wšsať také ne bez strachu. Nebo wšselli sem wen, djwati se, žáwrat mne podgmal: wležíli sĕtu na dno, strach od šustjch náspně, okolo stĕn wody, obšupowal mne. A tu mi na myšľ giti počalo, nenjli to předce těžká opowáźliwost, tať wžteklým žiw- lům, wodě a wĕtru, žiwot swůg swĕřiti? a tať žwmyslně smrti w hrda lo léžti, od njž tu nic dále negsme než na dwa prsty; gať totiž tlusté gest přeno to, mežy mnau a strass- liwau propastj. Wšsať wmjnaw stra- chu na sobě nedati znáti, mlčel sem.

Nea
chuten-
stwj na
moři.

14 Wtom mne puch gaťšy srowpž žarážeti počne, a možť y wšsedy wni- tĕnosti mi progma powals mne. Tu gá se (gaťo y ginjžpůsobu tomu nepřiwylj) wáljin, řičjin, rady sobě newjm, wšsedo se we mně rozplýwá, a že mne řegé: že se neginať ždálo, než že gať hlemenzď na stuncy, tať my tu ná té wodě, se rozplýneime Tu na- řjkatj na sebe y wůdce swé počnu, ne- wĕře, aby žiwu žůstati možné bylo: ale od nich wšsedh mjesto politowánj smjch sem měl. Wĕděli žagisté žřussenim (čes- hožsem gá newĕdĕl) že ten způsob nebu

48 Kap. IX. Pautnjš prohléda

hůru střelilo, že sme sobě měšyce do-
 sáhnutí mocy zdáli: z toho zase
 zstupovali sme gažo do propasti.
 Tu se zdálo že nás proti nám-gdau-
 cý, neb pobočnj, wlna přikwácj,
 a hned na místě potopj: ona pak
 podnesla wždny, toliko že nás ten
 překenný koráb sem tam odrážj, a
 od gedné wlny druhé podáván gsa,
 gednať na ten gednať na druhý boť
 dopadal, gednať předkem kolmo z
 hůru, gednať dolů, strměl. Dd-
 ludž negen wodau wždny na nás
 a přes nás do powětří střeláno, ale
 my ani státi ani ležeti nemožauc, z
 boťu na boť sme přemítáni, gednať
 na nohy gednať na hlavu staveni.
 Z čehož záwrat, a wšeho wšsudy s
 námi se podwraceni, pocházelo. Což
 řdyž dnem nocý trwalo, každému
 sauditi snadno gaťých se tu hrůz a
 strachů pochytiti musylo. Y myslil sem
 sobě: Ach titot lidé, mimo wšsedy co gich
 swět má pobožným bti přjčinu magj,
 po tu hodinu žiwotem swým gisti negsau-
 ce. Aohlédage se po nich, gať nábožnj
 gsau, widjm, že gednostegně předce, gažo
 w křmě, žerau, pigj, hragsj, chehtagj
 se, oplžle mlwaj, zlořečj, a wšselikau
 prostopassnost prowodj. Nad čjmž se žko-
 rmutě, napomjnati gich počnu, p pro-
 spji, aby řde gsme pamatowali, a tačo-
 wých wěch přestanauce z Bohu wolali.

Než

Stej co platno? gedni mne wysmáli, druhý na mne řekali, třetí opráhalj, čtvrtý vyhoditi šrogili. Mámil móg, abych mlčel, a hostem se w cizým domě býti pamatoval, Edež hluchým a slepým býti nešlepe gest. Ach nemožné gest, djm gá, aby ta věc na dobré wysšla s těmi obyčegi. Tu oni opět w smichy. Gá nezbednost takau wida, mlčeti sem musyl, prastu wšak něgákého pti nich se boje.

17. Wtom se baure sřhly, a proti nám lodj wicher strasslwy sřehně. Tu se teprto moře wlnami až k nebi kauriti zač. ne, tu nás sobě wlny gačo miče podawagi, tu se hlubiny odwjragi, a nás gednaš sehlititi pohrozugi, gednaš žhuru zase wynnjtagi: tu nás wjtr w kolo bere, a gednaš sem gednaš tam námi házý, až prastělo wšedě, gačoby se na statišyce kusů rozřjstěti mělo. Tu gá žmrtwěl wšecel, nic giž před sebau newida než zahýnutj. Onino násylj giž odolati neměhauc, a na stály neb mělciny wehnánj se bogje, řjzla sřchowali, a háky gačesy weliké železné, na přetlustých prowazých, wphazowali: tak se na místě ždžeti ažby baure pomínula, trauffagje. Ale nadarmo. Někteřj žagisté žoněch po prowazých lezauchých prudkosti wětru gačo hausentý žházni, a do moře wmetáni: těmto týmž násyljm kotwy se žwřchowaly a w hlubinách žtonuly. A tu teprw lodj naše s námi giž bezewšsi obra-

50 Kap. IX. Pantnijf prohléda

ny, jako na praudě čelý třífka, žijí
 tati se počala. Obrám pať oněm želez
 nym swéwolným tepem také sedce se tra
 tilo: bledli, trnuli, co sobě počti newě
 dili, na Boha teprw zpomínali, k med
 líbám napomínali, p sami ruce zpínali.
 Tu lodj s námi gednať na dně moře vse
 dati, gednať o škrtě pod wodau skálj
 se bjtí, a škrtě to podati a puťati, začne.
 Tu se woda rozššipeninami těmi k
 nám lege: kterauž ať wyléwati čjm
 a gať kdo pro starost pro mladost
 mohl poraučjno, platno wšak nic
 nebylo, tlačila se násyljm k nám,
 a nás w sebe. Tu pláť, křik, vpěnj
 nesmjrné, žádnj nic před očima ne
 widěl než vkrutnau smrt. A wšak je
 žiwot milý chytal se čeho kdo mohl, ta
 bulj, desek, holj, zdaby se čjm od po
 topenj obrániti, a snad někam wjdy wy
 plauti mohl. Už p gá když se naposle
 dy lodj rozšmeřla, a wšacko potonulo,
 čehosy se chytě, wyšel sem s nemnohými
 na břeh galjso; giné sehltila wšacko
 strašlirá ta propast. Adej od zdejšenj
 a hrůzy sotwa se probraw, swým wūd
 cům domlawati začnu je mne w to w
 wedli. Oni, je to neskodj mi: když
 sme gen wybědli, abych byl myšli dobré.
 Wěru myšli dobré: do swé nepdelšj smrti
 ti na nic podobného nawěsti se nedám.

18 Hledě pať, widim je ti semnau
 wychwáćeni zase tam bžj, a znomu do
 korábů sedagj. W gđetež na wšacko
 nejššejšj, řekl sem, opowázliwj lidé:

ani

ani se tojc djwati na to nechcy. Tlumocnjš mhg: Neřazdš gest tař rozmazano, dj: pěknář gest milš brachu stateř a zbořj! pro nahánj geho musš se člowěk y žiwota odwážiti. Na to gá: Čo gsem howado, abych pro tělo toliko, a tělu naháněge žiwot w šfanc sážel. Ba wšak toho ani howado nečinj, člowěk owšsem, předněgššiwěc w sobě mage, dušš, těby žyřtů a rozkošš hľadati měl.

Kap. X.

Pautnjš staw včených prohléda:
neypřw wěregně.

J Reřl ke mně wúdce mhg: Ojž gá myšli twé rozumjw, kam tě táhne: mezy včené stebau, mezy včené, to pro tebe wnada, to lehčegšš, to pořogněgšš, to myšli vžitěčněgšš žiwot. Ba tomul-gest tař, dj Tlumocnjš. Nebo co rozkoššněgššho bý:i může, gačo aby člowěk nechage a nedbage hmatného toho těla kwaltowanj, s samým wšfeligakých wšlechtilých wěčy žpřtowanjw zachážel? Tot w prawdě gest, což smřtedlné lidi nesmřtedlnému Bohu podobné, a téměř rowné činj, aby gačo wšřewědaucy byli, co na nebi, na žemi, w propastech gest,
E ij neb

neb bylo, neb bude, wšsedo stjha-
gice, wšsedo znagice; ač ne wšsech-
něm w gednostegné dokonalosti,
prawdať gest, toho se dostává.
Wědtež mne tam, proč mēššáte, tekl
sem.

Luhš z U přigdeme Ebráně Eterauž ml Dis-
napřed tiplinam gmenowali: a ta byla dlouhá,
exá- vžlá, a tmawá, plná zbrogných stráž-
men. ných, Eterýmž se každý kdo do ulice wče-
ných chtěl, opowědjet, a průwodu žádati
musel. U widěl sem že hauffowé lidu,
zwláště mladého přicházeli, a byli hned
na rozličné trpké exámeny bráni. Nej-
prwotněgšij exámen při každém byt,
gaký měšsec, gaký zadel, gakau
hlawu, gaký mozeť (což zwožhera
šaudili) a gakau kůži přimáššij. Byla-
li hlawa oceliwá, a mozeť w ni ze-
rtuti, zadel olowěnný, kůže železná
a měšsec zlatý, chwálili, a hned o-
chotně dále wedli: neměli kdo toho
paterého, aneb mu kázali zpět, aneb
špatně tuffic, tať na ždarčubh při-
gimali. U řekl sem, divě se: Co pať
gim tu na tom paterém kowu zálejj, že
se tať pilně na to wšse dobýwagj? Wa-
mnoho, dj Elumočnjš. Nemáli kdo oce-
liwé hlawy, rozpukne se mu: nemáli w
nj teřutého mozku, nebude z něho msti
zrcadla: nemáli plechowé kůže, nempřij
formacj: nemáli olowěnného sedadla,
nempřij nic, roztraufš wšsedo: a bez
zlatého měšce, kdebj nabral času, kde
miš

mistrů, živých y mrtvých? Či mně je tať veliké věcy darmo přicházeti mohou? Y porozuměl sem kam se to směřuje, že se k tomu stavu, zdravj, wtip, wstawičnost, trpčnost, a náklad, přinášeti musěj: a řekl sem, tať se tedy sprawdu řicy muž, Non cuivis contingit adire Corinthum. Nežádému se dře-wu dostane býti stádem.

3 Y wегдаме dále do brány, a widjm, Nesna an každy ten strážny, gdnoho neb wjce dne a gich na práci wězma, a s nim se weda, bolostné do wšš nu coš dmyčá, oči protjra, nos k nim a čtjwě wpparuge, gazpě wptchuge a wcháže obtraguge, ruce a prsty skládá a rozklá: nj. dá, a newjm co wjce nedělá. Někteř se Memo-p hlaw promwtowati, a coš naléwati po-ria ar-čáusseli. Nadčjmž Tlumočnjž zděsseneho ršicja-mne wida, weditw se, řekl: Wčeny rus-
lis.

ce, gazpě, oči, wšš, mozeť, a wšse-čy wnittnj y zetwittnj smysly ginat-sšj než blaupj lidu obor mjtj mus-segj: protož se tu přeformowátwa-gi, ato bez práce a odporosti bý-ti nemůž. W tom pohledjm a spatřjm gať nebožy mnoho od toho přeformowá-nj dáwati museli, Ne-o měšcy, než o štjzi, gjž museli nastawowati, prawjm. Tytjž zagisté pět, rafige, ferule, metla, na licy, na lebu, na hčbetě, pod sedadly, se octla, až krtawowau cedili, a téměř napočád prauhü, ščrámu, modřin, mozolü, plnj byli. Což někteř widauc, dřjw než se gim da-li, gen do brány nahlednauč, causfali:

ginj formowatelům tēm ; rukau se wydrauc, zotřkali tolikěj. Menššj gič počet dotrwal, až na prostranno puštěni : až y gá tačé, do toho stawu chut mage, formach tu sem, ač ne bez nesnadnosti a trpkosti, wystál.

Heslo každému včernému dané.

4 Zbrány řbyj wycházjme, widim že každému tomu ponabraussenému ceých dáwagi, po němžby je mezy věnce přisnálejš, poznán býti mohł, kalamár za pás, za vcho péro, a do ruky prázdnu knihu, kšhledáwánj wměni : y dostal sem toho tačé. Tu pač dj mi Wissewěd : Nu giž tu máme čtvero rozcestj, do filozoffie, medycyny, Juris prudentiz, a theologie : Kam nenydřjw chceme ? Gač saudjš, řekl sem. On zase : dogděme neyprw na plac řdej se wššični scházegj, aby se na ně zespolka podjwal : potom Auditoria po různu procházeti budeme.

Y mezy věncy mi nedostats řp.

5 Y wweđe mne na něgatký ryňl, a ad tu oblačowé študentů, mistrů, dočtorů, řnějš, mládenců y řediwců ! Bnichj někteřj po hromadách se drželi, spolu rozmlauwagje a dysputugje : ginj se do řautů tiskli, ginym z očj. Někteřj (což sem dobře wššetčil, ale sem jim toho tam mluwiti nesměł) měli oči, a neměli gazyřka ; ginj měli gazyřl, a neměli očj, někteřj toliko wššj, bez očj a gazyřka řč. tačž sem porozuměl že y tu nedostatkowé přebýwagj. Widu pač gá, že wššični tito obřkuds wycházegj, a zase tam wcházegje, gačo wcely z au.

z aule a do aule se motagi, robjdu aby
hom tam také wessli.

6 Tak; wegdemé: a ay tu syň weliká, Wp-
gij sem ani konce neznamenaj, a w ni psánj
po wssch stranách plno polie, přjhrad; biblio-
statuli a krabic: zebj gich na sta tisícých téky.
woju neodwozyl, a každá měla swug ná-
pis a tytul. Y řekl sem: Do gakej sme
toto pak apatěky wessli? Do apatěky, řekl
Llumočnjš, kdez se lékowé proti ne-
dubům myslj chowagi: a ta vlast-
njm gíněnem bibliotěka slowe. Po-
hled gacj tu nestonajj skladawé mau-
drostj! Hledě tedy gá widjm učenců pá-
tere přicházegjých rozličně se okolo toha
zatáčeti. Někteřj nespěkněgssj a nesub-
tylněgssj wybjragjce, po kusu z nich wy-
tahowali a do sebe přigjmali, pomlowně
sobě žwěpajce a zajiwajce. Gá přistau-
pě k gednomu, tážj se, co to dělá? Od-
powěděl mi: Prospjwám. A gaká w tom
chut? djm gá. On zase: Dokud se to w
wstěch žwěká, náhořkost neb nákyselost
čtj, potom se obracj w sladkost. A nač
pak to, řekl sem. Odpowěděl: Lehčegj
mi to přicházj wnitě nosjtj, a gsem tjm
gistssj: A co wjtku newidjé? Y hledjm
na něj pilněgi, a widjm geg tluštěho a tuč-
ného, barwy krásné, oči se mu gako swj-
ce stkwěly, řeč byla pozorná, a wssedlo
při něm čilé. Y dj mi Llumočnjš: Dwsem
pak tito.

7 Y pohledjm, a ay někteřj tu welmi
lakotně s tjm zacházegj, počád co jim w stu-
krutám přisslo, do sebe cpagke. Na dowá-
něž pilněgi hledě, newidjm nic aby jim nj.

56 Kap. X. Pavůnjš p̄oblědá

baromy, neb těla, neb tuřu co přibývá
 lo, kromě samého břicha odutj a rozecpá-
 nj: a widjm že co do sebe nacpali, zase
 to vrchem y spodkem nezajitě ž nich ležlo.
 Někteřj ž těch takových y w závrat vpa-
 dali, a s smyslem se pomjgeli: někteřj od
 toho bledli, schli, y mřeli. Což ginj
 widauc na ně sobě vřazowali, a gať ne-
 bezpečno s knihami (nebo tať křabicym
 tēm tjkali) zacházeti, sobě wyprawowa-
 li, někteřj prchali pryč: ginj aby gen
 opatrně s nimi zacházeli, napomjnali se.
 Protož toho do wnitř nepřigimali, než
 ž předu y zadu pvtljků a mossen sobě na-
 wěšyc, do těch ty štatule (nepwjc na
 kterých napsáno widěli, Wokabulár,
 Dykcyonár, Lexicon, Promtuarium,
 Florilegium, Loci communes, Postila-
 le, Konkordancj, Herbár ic. Každj
 gať š své wěcy býti saudil) cpali: a ty
 nosyc, řdyž co promluwiti neb napsati
 bylo, ž kapsy wřahowali, a odtud do-
 wst a pěra brali. Gá znamenage to, že
 sem: Tito tuffim w kapsých wmenj nosj?
 Odpowěděl Ilumočnjš: Memoriae to sub-
 lidia; čis neshýchal? Slyšel sem pať od
 některých ten způsob chwáliti, že ti pry-
 gen vsezené wěcy wynášsegj. A můžet
 býti: než gá sem gině tu nepohodlj zna-
 menal. Přihodilo se při mé přistomnosti,
 že někteřj své štatule roztrausyli, a ně-
 kterým řdyž gich poodložili, oheň zegma
 se popálil. Ach gaťeho tu běhánj, ru-
 kama lomenj, narjškánj, na retu wolánj!
 nechtěl žádnj po tu chwšli wjc dysputo-
 wati, psati, řazati; než žwěša hlavu

chobil, chaulil se, rděl, v Poho vědět
prosbau v peněz zase nádobjko shledá-
wage: gestto kterj wnitř zachpřánjko
měli, takwé přjchody ne tak se báli.

8 Gá mezy tjm opět giné spatřjm, ktez Estus
tjž ani ne do kapjy sobě ty sstatule dáa denti
wali, nez nospli do pokojkřu kamjy: za bez
nimjz wegda, widjm ani pěkná na ně sstudo-
pauzdra stroaj, rozličnjmi barwami lěj, wánj.
některj p stříbrem a zlatem obbládaj,
do walic pořádaj, a zase wptahujc na
ně hledj: pať zase skládaj a rozkládaj,
přistupujc a odstupujc, sobě p ginjm,
gať to pěkně stoji wkazuj, wsse powro-
chu: některj takě časem na tytule, abj
gmenowati wměli, nazýrali. J djm: Co
pať tito lasslugj? Odpowj Elumočnjš:
Milj brachu, pěkná wěc gest pěknau
mjsti biblioteku. J řdž se gj wjzwá?
djm gá. U on: J ti řdž biblioteky mi-
lugj, mezy wěné se počtaji. Gá sobě
na myslj: gaťo někdo kládj a kljstj
hromady mage, a k čemu gj wjzwati
newěda, mezy řowáte. Řjcy wssak to-
ho, abych sobě něto newtržil, nesměl
sem.

9 Než wogdauc mj zase na řň, w. Neřád
žjm gá ze těch apatekátřkř nádob wjdy w knih
wjc a wjc po wssch stranách přibýwá, spjso-
a hledjm odeud je pať nosj? J widjm, wánj-
je z gakehos zastřenj: za kterěj gá takě
wegda, spatřjm mnoho saustrujnjř, ani
teď geden nad druhěho pilněgi a řtalto-
wněgi, z dřewa, řoslj, řamenj, a rozlič-
njch matery, sstatule ty formuj, a
masť, či dřwákem naplnjc, řobecněmu
wjzwánj dáwaj. U Elumočnjš mi řj:
E v Tis

58 Kap. X. Pautnijě prohlédá

Tito gšau ti chwály a wšselikého žwew
 lebowánj hodnj lidé, kteržž nenyži-
 tečnégššimi wěcmi požolenj swému
 slaužj, že pro rozmnoženj maudros-
 sti a wmenj, žádně práce, žádného
 wšplj nelitugjce, slawnými dary swých
 mi s ginými se zdelugj. Y wdělá mi
 se čut podiwati se, ž čeho a gaš se to
 (co taš dary a maudrostj nazwal) dělá
 a strogj. A spatřjm gednoho tussjm či
 dwa, kteržž wonná korenj a byliny šble-
 dáwagjce, krageli, třeli, wařili, dšstpl-
 lowali, rozkossné drpáky, lektwáre, šp-
 rūpy, a giná žiwotu lidššimu wžitečná
 lékařstwj strogjce. Naproti tomu giné
 spatřjm, že gen ž giných nádob wšbjrali,
 a do swých překládali: a těch bylo na sta,
 Y řekl sem: titot wodu přeléwagj. Dd-
 powědel mi Alumočnjě: Y taš se wme-
 ni množj. Nebo zdaž se gedno a
 tež gináť a gináť přšstrogiti nemůž?
 A k přwcnégššim wěcem wždy se něco
 přidati a přioprawiti můž. A žkazy-
 ti taš: řekl sem gá s hněwem, wida
 patrně že se šales přwobj. Některy ža-
 gisté cyžž nádobky dopadna, aby swých
 několiš naplnil, rozšdil gaš mohl, leda
 pomogy přiléwánjm: giný zase přidowá-
 njm lecgafés matlaniny, třeba práchu a
 smetj, zahustil, gen aby se taš nowé
 zadělánj zdálo. Nežy tjm, nápišy nádo-
 bernégššj než ouino přiwěššowali,
 a nestydatě gašo ginj dnyáčnjcy kaž-
 dy swé wlebil. Kdež mi y diwno, y

hne-

hněvno bylo, je (gaf; sem prvo narohl) tjeřpě kdo wnitřnj podstatu examinoval, než wsecko napořád aneb aspoň bez rozodjlu, brali; a pakli kterej wybjrali, gen zeronitřnjho štaltu a nápisů hleděli. A tu sem porozuměl čím to gest, je gich tak málo kwnitřnj čerstwosti myšli přičhář: nýbrž čím do těch létků wice do sebe hltal, tím je se wice dáwil, blebl, wadl a chrádl. Spatřil sem pak přes weliký djl milých těch dryáků, gimž se nikdy k žádnému lidštemu wjžiwánj přigiti nedostalo, než gen molům a čerwům, pawaukům a mauchám, prachu a plesnivossti, naposledy smutným ššřinkám a zadnjm kautům, za podjl byli. Čehož bogice se někteř, gaf brzy dryák swůg dostrogili (ba, něš kterej dřiw než strogiti dobře začali) hned po sausedech, Prwalach, werššů, Anagrammat, proššce, běhali; hned patroň, kterejžby nowým strogům gména a měšce pügčili, šhledávali; hned štutule a nápisy gaf nepozdobněgi lščili: hned rozličných figúr a kšpršštyšků šwětowanjm gaf nešfaderkaměgi přemowali: sami to také lidem wšřěje nospli, podávali, a gako řka bezděk cpali. Ale widěl sem je naposledy ani to giž nepomáhalo: proto je to přes přjliš přemnoženo bylo. W litowal sem negedněch, je mohanc čistš mjeti pokog, bezewšši potřeby a wjžtku, nýbrž w ššanc šázenjm gména swěho, a se ššodau bližnjch w to dryáčnictwš se dáwagi. Dčez když sem náwěššej dáwal,

60 Kap. X. Pautnjet ptohléda

nendawist sem zóštal, gačobych obetnémú dobremu přebázel. Mlčím giž gač někte-
 řj, z wěcý naprosto gedowatých ty své
 konfektý strogili: tač je tač mnoho se
 tráwenin gačo lékařstwj prodáwalo a
 nelibě sem ten neřád nest; ač nebýl kdo
 toho naprawiti.

Newo- 10 Tačj zase na plac wčených wogde-
le a me: a ay swády, rúznice, rwacth, shon
rúznis mezz nimi. Njdtý tu byl kdožby s někým
se. táhanice neměl: negen mladj (cožby se
 nedospěleha wěka drzosti přičjsti mohlo)
 než y ti starcy wespoleč se drancugje.
 Njbrž čjm kdo za wčeněgšjho aneb
 sám sebe držel, aneb od giných
 gmjn byl, tjm wjce rúznic začjnal,
 a na giné wúkal sfermowal, sekal,
 házel, a střjlel; ač hleděti brožno
 bylo; pochwalu a slowautnostw tom
 sobě zakládage. Y řekl sem: Ale což
 to pro milý Bůh? wssak sem gá
 myslil, a tač mi od wás slibowá-
 no, že toto neppokogněgšj staw gest:
 gá pač tač mnoho rúznic nacházjm. O-
 powědal Llumocnjš: Synu nerozumjš
 ty tomu: wssak se to oni braušj.
 Co braušj? řekl sem. An gá rány wis-
 bjm, a krew, a hněw, a wražedlnau ge-
 dněch k druhým nenáwist. Wšak sem
 podobného nic w žádném stawu ře-
 mesnjků nespatrił. Bez pochybý,
 řekl on: oněch wmenj gsau řemeslná
 otroctá, těchto swobodná. Protač
 čeho se aněm nedowoluge, anjžby

se

se pti nich trpělo, toho těmto plná
svoboda. Ale gať to rádem slauti má,
řeřl sem, ga newjm. Zbrog spe gegich na
pohledeni strassného se nezďalo nic. Nebo
řopj, řordy, a tulichy, gimiz na sebe seřa-
li a bodli, řozemni byli: gichz nedřjeli
w rukau, než w ostech. Štělba pať ge-
gich byla z řetm a piřku, řterěz prachem
wodau rozpuřtěnym, nabjgegje papiro-
wými řtářy na sebe hářeli. Nic pra-
wjm to, po wřchu hledě, hřozného se
nezďalo: ga wřřař wida, gať řopj ně-
řdo mřřně řrejen byl, sebau řřhal, řřis-
řel, winul, wřřkal, řnadně mi porořu-
měti bylo, že to ne řert, než opravdos
w ř bog gest. Na něřkoho gich mno-
ho dotřřalo, až wřřeřo od meřů
okolo břiř řřiřřalo, a řulj papiro-
wých gaťo řrupobiti nař padalo:
něřdo řtatečně se bráně obrániř se,
a wřřeřy odbřřge řwě rořehnař: gi-
niř řařami gřa přemwřen, padl.
A widiř sem tu neobřřegnař ginde wřřu-
řost, že řni porařenim giř a mřřwřm
neobřřařřeřli, nřřřř řřm wřř a neřřřřř
wřřgi na řě řeřařř a řeřkali, řařřy na
tom řřeřř se mu gřř nebrániř, neřřařřeř
řeřowřřwřř dořřařřge. Něřřeřř řřeřau
mřřněgi řařřařřeli, wřřař hřařřy a nedo-
řozuměni řřařřni nebyřli. Nebo řotwa
řřo co přomřřwřřil, aby mu hřned ginj řeř
řřo na odpor newřřaupřřil, řo řuiř řřř-
řřř gest ři řernj: řo o řeřř, horeřřřřř
gest ři řtudenj, hãdřuiřřy byřly. Weliřã
gegich
řaples

11 Wřom se něřřeřř w řy neřřwocnořři řaples

Č wj

wřřã: řenořř.

62 Kap. X. Pautnjš problěda

wkládali, a ku položgi raditi začali: čemuž sem gá se zadowal. Powstala y powěst, že wssěch rozepře k poromnánj přigiti magj: a byla otázka, kdo to fonati bude? Odpowědjno, že powolenjm Králowny Maudrosti, že wssěch starwů nepsaudněgšj wybráni býti magj, gimž se moc dá, aby wysšchagjce odporoč stran při každě wěcy smysly, rozegznánj činili, a co prawěgšjho gest wyblawowali. Wshluklo se nemálo těch kterjž saudcowé býti měli, a chtěli: a shluklo se předně těch, kterjž mezy sebau pro smyslů rozdjlnost různice měli, množstwj weliké. Mezy nimiž sem také widěl Aristoteloša s Platonem, Cicerona s Sallustiem, Scota s Aquinatem, Bartola s Baldem, Erasma s Sorbonysty, Rama a Campanellu s Peripatetyky, Copernyka s Ptolomeem, Theophrasta s Galenem, Husša, Lutěra, a gině s Parsjem a Jezuyty, Brentia s Bězau, Bodina s Wierem, Sleidana s Surism, SSmidlina s Calvinysty, Gomara s Arminjem, Fratres Roskos s Filozofasty, a giných bez počtu. Gimž když Conciliatores žaloby a stjžnosti, důwedy, a odwědy co w neykratšj slowa pogatěpsané sobě podati poručili; oni takowé haldy knih nakładli, žeby k přehlědnutj gich šest tispc let nestacowalo: žadagjce, aby to summownj smyslu gegich ponawrženj na ten čas přigato bylo: dále pak potom, galdy potřeba wřazowala, šjitegi swau wyswětlowati a provozowati aby yednomu každěmu plná swoboda

žú.

zůstávala. V začali nahlédati do těch knih: a kam kdo nahlédl hned se odtud napřev, toho zůstávati počal, a vznikly mezi pány vbrmání a smilauwcy weliké rozkrjivosti, kdy ten toho, onen onoho zůstával. A tak nezpravje nic, rozprchli se; a věcnj k hadrunkům swým se nawrátili: čehož mi do pláce lito bylo.

Kap. XI.

Pautnj přišel mezi filozoffy.

V D mi Tlumočnj: Nu giž tě, ale **Be-** mezi samy filozoffy, gegichž prá: **tegué.** ce gest k naprawenj nedostatků lidských prostředků wyhledáwati, a w čem prawá maudrost záleži, vka- zowati, wweđu. A gá řekl: Tuť se snad bohda gistému něčemu naučjm. On řekl; Dwssem: nebo to gsau lidé, kterijž prawdu každe wěcy znagi, mimo gegichž wědomj ani nebe nic nedělá, ani propast ničeho nestř- wá; kterijž žiwot lidský k etnostem wšlechtile formugi, kterijž obce a kra- giny oswěcugi, kterijž Boha přjtele magi, maudrosti swau k geho tag- nostem dosahugich. V podmez, řekl sem, podme mezi ně, prosým, tjn spisse. Ale gaž; mne tam wweđl, a gá množstw starců, a diwné gegich trefy spatřil; str- nul sem. Tu zagistě Bion tisse seděl, Ana- charis se procházal, Thales létal, Heli-
du

dus oral, Plato w powětj Ideas hōnil,
 Homerus zpjwal, Aristoteles dsputowal,
 Pythagoras mlčel, Epimenides spal, Ar-
 chimedes žemi odštrkoval, Solon prá-
 wa, a Galenus Recepty spjwal, Eu-
 clides mētil spš, Cleobulus budaucy wě-
 cy zpptowal, Periander pōwinnošti roz-
 mērowal, Pittacus wālcil, Bias žebrał,
 Epictetus slaužil, Seneca mezy tunami
 žlata sedě žudobu wychwalowal, Socra-
 tes o sobě každému, že nic nevmj, po-
 wjdal, Xenophon na proti tomu každé-
 ho wšsemu naučiti slibowal, Diogenes
 ž sudu wplaukage wšsedy mimo gdaucy
 haněl, Timon wšsechněm žlořetil, De-
 mocritus wšsemu tomu se smál, Heracli-
 tus naproti tomu, plakal, Zeno se po-
 stit, Epicurus hodowal, Anaxarchus pra-
 wil že to wšsedo nit není, gen že se to tak
 ždá. Wjnych drobnějšich filozofkū mno-
 ha bylo, a každy obzwlāstnjho něco pa-
 wōdil: žehož sem. ani nespamatowal wšje-
 ho, aniž mi se připomjnati chce. Dwa-
 ge se pař na to řekl sem: Ale totoliž gšau-
 ti mudrcowé, swětlo swěta? ach ach,
 gāt sem se ginatššich w. cō nadāl. Wšsal
 tu gaku jedlacy w křmē, každy wyje,
 a každy gināc. Řekl mi Llumocnjš: Lys-
 blaud, ty tēm tagemštwjm, nerozumjš.
 Gā šosse. že tagemštwj gšau, poinu o
 nich bedlimě přemyšlowati, a Llumoc-
 njš počne mi ge wšplādati. Wtom ap-
 přišdovj gākšy, také w filozofkēm hā-
 bitu (gmenowal se Pawlem Lānsenkēm)
 posseptal mi do ucha: Ždāli se sobě ko-
 maudrjím býti w tomto swětě, bus
 diž blāžneū, aby maudrjím wčiněn

Byl. Maudrost zagisté světa toho. ^{1 Car.}
 to, bláznovství gest v Boha. ^{3. 18,}
 Nebo psáno gest: Zná Pán přemyslo- ^{19, 20.}
 wání maudrých, že gsau marná.
 S kterauž tečj poněwadž sem widěl, že
 eo mé oči a vsi widj a slýssi, se srowná-
 wá, ochotně sem na tom přestal, a pod-
 me někam ginam, řekl. Zlumočnjš pač
 můg bláznů mi nadal, že mage gá se
 od maudrých něčemu naučiti, od nich vs
 tškám. Ale gá šsel mlče, předce.

2 Y wešlli sme do Auditorium gačt. Přišel
 hořj. Kdež ap plno s raffčkami, mladých mezy
 y starých, malugjčjch litery, čárky a grá-
 punktjky: a kďjž gedem gináč než druhý maty-
 napsal, aneb wyslowil, gednáč se sobě ky.
 wysmjwali, gednáč wadili. Batjm roz-
 wěšlowali po stěnách slowa, a hádali se
 o ně, co ktere kterému přigde zč. a tu
 ge sfládali, rozfládali, přestawowali,
 rozličně. Nčičej gá nadjwage se, a nic
 mimo to nemida, řekl sem: Toč gsau dč-
 tinské wěcy: podme ginam.

3 Wešlli sme tedy do giné šně, kdež ^{Mezy}
 ap mnoho gich stálo s penzjky, smlau- ^{reto-}
 wagicjčjch se, gačby slowa buď napsaná, ^{tyky.}
 a neb z vsč da powěťčj pústěná, na zes-
 leno, čerweno, černo, bjlo, a gačby kďo
 čtěl, barwena býti mohla. Y ptal sem se,
 Načby to bylo? Odpowědjno mi:
 Aby se poslauchajčjmu tak y gináč
 mozeč zabarwiti mohl. A gá zase:
 Kljčenjli pač prawdy, či lži, těch
 ščidel se vjžiwá? On, co přigde,
 řekl. Tak mnoho tedy tu falšje a mar-

no:

nosti, gať prawdy a wjitrů, dšm gá: a
gdu odtud.

Mez
poety.

4 Takž wstoupjme ginam; a ap tu hauff
křepkých galkých gonáčků, na wážkách
odwážugých, a na psdi odměřugých
spřlaby, a plésagých okolo toho a stá-
čích. U divšm se co to gest: a slu-
močník mi dj: Ze wšech umění ktera-
ž liter powstáwagi, není kemesněga-
ššho a weselegššho nad toto. A co
pať gest? dšm gá. Odpowěděl: Co se
prostým slow vličenjm zprawiti ne-
můž, to se tímto gich s faldowánjm
zprawj. Wida pať gá že ti kteraž se to-
mu slow faldowánj wčj, do galkých knih
nahlédagj, nahlédnu y gá, a widjm tam;
de Culice; de Pallere; de Lesbia; de
Priapo; de Arte Amandi; Metamor-
phoses; Encomia; Satyræ; summau,
frassp, básně, frege, a wšelikau bůga-
nost. Což mi wšechu tu wčg galky zosřli-
wilo. Zwláště wida gá že kdo tēm sřl-
laboměřcům pochlebowal, wšechu umění
na zwelebowánj geho wynařládali; kdo
se gim w hod newčinił, wšeligakými naň
odewššad wšššpřkami háželi: tak že se to-
ho umění gen aneb ř pochlebowánj, aneb
ř šššpánj, wjwalo. Znamenaw tedy gá,
gať to wáššniwš lidé, pospššil sem od
nich řhutně.

Mez
dya-
lekty-
řp.

5 Oduce tedy, wřročíme do giného
řtawenj, řdež dělali a prodáwali Perspi-
cilla. U ptám se, co to gest? a odpowě-
dj mi, že gšau Notiones secunda, řdo
ge má, že wšechu wřlédá, negem po-

wr.

vrchu, ale do vnitř wěky: zvláště
 pak do mozku geden druhému na-
 hlédati, a w rozumu gemu se přes-
 bírati že můž. V přicházeli mnozí a
 kupowoli ty brýle, a mistři ge učili gať
 nastřowati, a kde potřebj nastřowati
 magj. Mistři pak ktekj ge dělali ob-
 zvláštěj na to byli, dílny své po řau-
 tech magice: ale nedělali gedndstegných.
 Nědo dělal hrubé, ginj malé; někdo
 ořauhle, ginj hranaté; a každj své
 chwálil, a kupte wábil, a hádali se nes-
 wlogitedlně, p házeli na sebe. Něterj
 od každého kaupil, a wsecty sobě k nosu
 wprispjal, někdo gen gedny wybral a
 přilepil. Tu pak něterj prawili, že
 předce nemohau widěti tať hluboko:
 ginj prawili že widj, a wklazowali
 sobě až za mozek gessťe, a za wsse-
 dny rozumy. Ale z těch negedny sem
 widěl, že řdy postupowati začali, hned
 přes kamenj a spalky, a do dolů (o nichj
 sem prw powěděl, že gich wssudy plno
 bylo) padali. V ptal sem se: Gať pak
 to, paněwadj se strže ty brýle wsecto
 widj, že těm wstrkům nempřobagj? Do-
 powědjno mi, že ne brýle, než ti řdo
 gich wjrwati nevměgj, winni gřau. Mis-
 trři pak prawili, že není dosti brýle dy-
 lektřky mjeti, než je se zrať gasnřn col-
 lyrium z řizřky a matematřky wycistiti
 musj. Protož aby do ginjch Auditorj
 šli, a zrať sobě prřprawili. Šli tedy,
 geden sem, druhj tam. A gá swřm wřda-
 cům: Podmež p my, řečl. Ale toho sem

neobdržel dřívě než až sem také ponau-
 řáním Wssezwěda, několikery ty brýle
 sobě zgednal, a zprípjal; a zdáloť mi se,
 prawda gest, že coby wjc widjm, a ně-
 která wěc několikerým způsobem widjna
 býti mohla. Ale sem wždy abychom dá-
 le šli, že gd toho Collyrium o němž tu
 mluwili zřusyti chcy, dotjral.

Mez
 řky.

6 Y šli sme, a uwedli mne na něga-
 řy plac, v prostřed něhož vžřim welis-
 řy rozložitý strom, na němž wsse-
 ligaké listj, a wseligaké owoce (w
 šfořepinách wseřo) rostlo: prawis-
 li mu Natura. Filozoffu wůkol něho zá-
 stup byl, wzhľadagjcých a wřazugjcých so-
 bě gať řteré ratolesti, listu, a owocy,
 řřkajj. Řřekl sem: Tito slyšim že
 se gmenowati těch wěcų wřj, ale
 aby přirozenj řřjhati měli, gestě ne-
 widjm. Odpowěděl mi Tlumočnjř: Š
 to ne řřjdy býti můž: než hleď na tyto.
 Y widjm něřeré wětrowj wlamowati, a
 listj y owoce rozwinati, a řřde na ořech
 přišřlo řřubami hrřžti, až gimi třěřřotali:
 ale oni prawili že to šfořepiny prassřj:
 a přěbjragjce se w nich chlubili se že gá-
 dro magj, tagně gedni druhým, ale řřj-
 řřm wřazugjce. Gá pař, nahľadage ta-
 řě mezp ně pilně, patrně sem widěl, že
 řřewnitřnj řřc řřupinu a řřuru řřhmořřđenau
 a rozmacřkanau měli, neřřtwrdřři wřřřřřř
 šfořepina w njř zawiřnuté gádro leželo,
 gestě byla celá. Wřida gá tu tedy y mar-
 nau honosnost, y daremně řřwaltowánj
 (widěl sem řřagistě, gať něřterj y oči sobě
 wřř.

vychledali, v zuby vypláznali) pověděl sem,
abychom ginam slli.

7 Takž vstaupjme do něgale syně, a Mezo
ap tu páni filozoffové krdavy, osly, meta-
wltky, hady, a wffeligařkau zvěř; řízky.
ptactwo, zeměplazy; též dřívj, ka-
menj, wodu, oheň, oblaky, hvěz-
dy a pláněty, až y angely, před se-
bau magice, dysputowali, galky se
každému tomu tworů to co od gi-
ných rozdílného má odgiti mohlo,
tak aby wšřični sobě podobnj učině-
ni byli. Y swlékali z nich, neyprw
řormu, pař materyni, naposledy wšře-
řny přjpaduosti, až hole Ens zůstalo.
A tu se hádali, gsauli wšřeřky ty wěcy Unum,
gedno a též? gsauli wšřeřky dobré, a Ve-
gsauli wšřeřky w prawdě tjm čřm gsau? rum,
a podobných na sebe wjc otážeř dáwali. Bo-
řterýchž pozřtugje něřterj, začali se di- num.
witi a wyprawowati, gař lidřky wtřp
wřřořko wšřel, že hle wšřeřku bytnost pře-
řáhnauti, a wšřeřch tělesných wěcy tělest-
nost odlauffřiti, může a wmj: až řem se
y gá w subtjlnostech těch řochati pořal.
Ale w tom geden wřřtaupě, wolal, že
to gen gsau fantazje, aby toho nechali.
Y pořahl něřteré po sobě: a ginj byli řhř- (P. Ra-
řu, za Hērēřky ge odsuzugice, že od mus.)
filozofie neyprwěřřj wřenj, a gařo hlamu
Artium, oddřiti řřtēřj. Řterýchž hadruř-
řů gá naposlauchage se, řřel řem odtud.

8 Wřom gbauce, třřřjaje mezy ga- Mezo
řěřy řterjž plnau řřň cyřer magice, a řřř
přebjřali se w nich. Něřterj becauc meto-
ř hřow řř.

z bromady, rozřazovali ge-3 gini zase přehřstlím šhrňugjc, na bromáde-
 ty hladli: gini opět z těch bromá-
 deš dij. vbjrali, a obzwláště sykali:
 gini opět ty dijly w gedno snásselí:
 a gini zase to dělili a roznásselí, až
 sem se tomu gegich dijlu podiwil.
 Dni mezy tím wyprawowali, ga-
 w celé filozofij gíststho vměnj nad
 toto gegich nenj, tu že nic chybíti,
 nic vgti, nic nadbýtí nemůž. Nač
 pať to vměnj gest? řekl sem. Dni mé
 hlauptsti se podiwjc, hned geden přes
 druhého diwy mi wyprawowati začnau.
 Oeden, že mi powj kolik husy w stádě
 letj, nepočítage gich: druhý že mi powj
 w kolika hodinách čisterna pěti raurkami
 wptěce. Třetj že mi powj, kolik w měste-
 cy grossů mám, nenahlédage tam zc. až
 se geden nassel, kterýž se pisel močský w
 počet wvěsti podwolowal, a a tom hned kni-
 hu sepsal. (Archimedes) Giny přjela-
 dem geho (ale wětšj subtýlnosti dokáza-
 ti chtěge) dal se w počítánj w sluncy lé-
 tagichy prássku. (Euclides.) W wjásť
 sem se: a oni mi ř srozuměnj poslawžiti chtě-
 ce, wřazowali své regule, Trium, Societa-
 tis, Alligationis, Falsi; kterýmž sem gaž
 taž wyrozuměl. Než řdyž mne dy neyzad-
 něgšj, genž Algebra, aneb Colla flowe, w-
 wěsti chtěli, takowých sem tam diwočých
 gatýchsy flík a hářů bromady ohlédal, že
 mne o málo záwrat nepopádl: a záwra gá
 oči, prospl sem aby mne odtud wedli.

Mez
 geo-
 metry.

9 W přigdeme ř giněmu Auditorium, nad
 aimj Ο'υδεις α' γεωμέτρης εισίτα,

napsáno bylo: a já zastavě se, budeme
 již tam moci, řekl sem, poněvadž
 kam geometry toliko paúštějí? Pod
 předece, řekl Wffudybud. Wegdem: a
 ay tu gich množství, kterjž čáry, hč
 ky, kříže, kola, quadráty, puňkty,
 psali, každý sobě sám tisse. Pak ge
 den k druhému přicházeli, a vřazovali so
 bě: některý pravil že ginál bhtí má, a
 tento že dobře: tož se vadili. Wynalezli
 li kdo novau věgakau čáru neb křiku,
 wýskal radostí, a swelage giné vřazo
 wal: Kterjž čali, prsty a hlavami toči
 li, a w swúg Paut křjdh bžje, také sobě
 takowau dělali: geden třetil, giný ne:
 tak že wšedka ta syh, po zemi, po stěnach, po
 stropě plná byla čar, a nedali sobě na
 ně sflapatt, ani se gich dotýkati.

10 Kterjž mezy nimi nepověnějšj byli, Praci.
 dšupowali se do prostřed, a potaússeli se. pua
 očso velmi wšplně, načejwidel sem že gi: apud
 nj wšidni s otowřenými wsty očekawagj: Geo
 a bylo o tom tečj mnoho, gakby to metras
 nadewšseho swěta subtylnosti diw, contro
 nějšj bylo, a kdby se wynalezlo, verlia,
 žebý giž nic nebylo nemožného. Čá de qua
 tedy co to gest, wěděti žádostiw gsa, Circa
 přistaupil sem, a spatřil že kolo me: lo.
 zy sebau magj, o něž otázka gest,
 gakby žného Quadrát wdelán býti
 mohl. A kdby se toho s newyprawite
 dlnau pracj wphledawalo, rozstaupili se
 zase, aby každý o tom přemššlowal, so
 bě poručje. Tož po malé chwšli nena: (Joh.
 dále geden wššokj, wolage, wám, mám, Scali
 ta - ger.)

(Joh. Clavius.) tagemstwj odkrytĕ, mám. U sbluĕli se k němu wssični, widĕti a diwiti se chwás tagjce. Kon wynesla meljkau knihu in Folio, wkazowal jim. U stali se hlasowĕ a prokřikowánj, gakĕž po wjtĕžstwj býwá. Ale tomu plésánj ginj hned brzo přjstřj vĕčinil, co hlasu měl křiče, aby se mámsiti nedali, že Quadrát není: a postláwim gestĕ wĕstsi knihu, wssĕdy onoho domnělé Quadráty zase w kola obrátil, mocně to promodĕ, že wĕ se onen pokusyl toho dowĕsti ělowĕku možně není. U stlo pili wssični hlasy, a nawrátili se křáram a křikám swým.

Mezj geodezj.

11. My pak odtud do giné sĕně sme přjssli; kĕdež prsty, pjdi, loĕty, sáhy, wáhy, mjry, sochorj, bewery, sřkřipce, a podobné nádobj, prodáwali, a plno bylo mĕtjčjch a wážjčjch. Někteřj samu tu sĕň mĕřili, a každj téměř gináĕ namĕřil, pak se nesnadnili, a mĕřili zrowu. Někteřj mĕřili stjn, na dĕl, na sřĕ, na tlausst: ginj geg na wáhu wážili. Summau prawili, že nic není w tom swĕtĕ, ani krom swĕta, ěhoby se oni domĕřiti nes mohli. Ale gá trochu se na to gegjch kemeslo podiwaje, poznal sem že wjce pochľubj, než potřeby, bylo. Protož sem hlawau pokřna, odtud sřel.

Mezj muzj.

12. U přjgdem do ginĕho pokoge, kĕdež plno ěudeb a zpĕwů, ěřinkásnj a ěluĕenj rožičnjch nástrojů spařtjím: a někteřé otolo nich stajicj, a z wřchu, zdůlu, po stranách nas

žragičej a vch nastarougicj, co to, kde, ludy, a kam zni, gať a proč co se čim zni, neb nezni, twystih nauti čtjce. Někteřj pravili je giž wědj, a plésali, prawjce tu Božského co sy býti, a tagemstwj nad tagemstwj: protož to s welikau čutj a postakowanjst rozbrtali, skládali, překládali. Ale k tomu se gedem z tijece newydařil: gini gen hleděli. Pašli, kdo také ruky přičiniti čtěl, střipalo to a wřzalo, gaťo y mně. Takž gá wida někteře dosti, gaťž se y dalo, wjáčtné lidi, za hříčku a mařenj čas su to miji, šel sem odtud.

13 Lehdy wede mne Wšudybud Mezy po schodech na galén pawlače, kdež hromady wčim lidj žebřiky dělagicých, a k obloze přistawugicých žhůru, a lapogicých hwězdy, a rozta-
 bugicých přes ně šňůry, prawidla, jáwazi, kružidla, a cesty běhů gegich měřicých. Dčetnž někteřj vsadit se regule psali, řdy, řde, a gať se řtere scházeti neb rozcházeti maaj. wyměřugjce. Y podiwil sem se opowázliwosti lidště, je až do nebe se zpnati, a hwězdam regule dáwati smęgi: a zachut. naw sobě to tak slawné wiměnj, žiwě sem se ho y sám také čápati počal. Ale y obstraw se s tjm, čtěl sem spatřil, je hwězdy ginď než gim tito handli, tan-
 cowaly. Což y oni sami znamenawše, na anomalitatem Coeli natřkali, wřdy ginď a ginď w řád ge sobě wvěsti se pořawšegjce, a ž y mjišta gim měnjce, ně-
 D
 řte

Ěteré dolů na zem strhugice, zemi páb-
zhůru mezy ně sážegice: summau tať p
gináť Hypotheles wpmýssleli, an dožo-
nále nic se trefowati nechťelo.

Mezy
astro-
logy.

14 Někteřj tedy neležli tam wjce,
než zdůlu tóliho na ně wzhlédagje
ce, ě čemu se ěterá strogiła sřetřili:
a sporádagje Trigóny, Kwadráty,
Sextjle, Conjuncty, Oppolich, a gi-
ně Aspecty, wnhlássowali budaucy,
buď wěregně swětú, aneb saukro-
mně gistým w sobám, sřetřij a nescťe-
sij, Nativitěty a pranostyky piššic,
a mezy lidi paušřegje. B čehož neged-
nau na lidech bážen a strach, negednau
wefelost, se dělala, zwlášt někteřch:
ginj nedbali nic, háželi tjm w kaut,
zpylali ž hwězdihátú, prawjc že oni p bez
pranostyky dosti se nagisli, nápti, na-
spáti, mohau. Na ěterýž wššáť postran-
uj saud zdálo mi se že dbáti nescťuffj, gest-
li že gen w ménj samo w sobě gisté gest:
ale čjm sem na ně wjc sřetřil, tjm sem
gistoty méně znamenal: trefiloli předpo-
wsdánj gednau, pětkrát žato chybilo. Ro-
zuměge gá tedy, že tu p bez hwězd há-
dati nenesnadno, řbez wřhodnauti pochwa-
lu, chybiti wřmluwu má, ža marnost
sem položil děle se s tjm mescťati.

Mezy
hysto-
ry.

15 W wygdeme opět na ginj plac, řbez
ag nowau wě šatějm. Nlebo tu ne-
málo gich stálo s galýmis řřiwými,
ořnutými trubami, gegichž gedn
řonec ř očjm sobě cpali, a druhý
přes ramena ža hřbet sobě stawěli.

Což

Což coby bylo Pdyž sem se ptal, odpowěděl mi Klumočník, že gsau Perspicille kterýmiž se za hřbet hledj. Nebo ptý kdo člověkem býti chce, musý nejen co před nohama ležj widěti, ale n na to co giž přesslo, a za hřbetem gest, se ohlédati; aby z minulého přítomnému a budoucímu se včil. Takž gá za nowau to wěc mage (newěděl sem zogisié před tjm, aby takowé v Plškowaté Perspicille bžti mohly) prosol sem gednoho, aby mi troštku na pohlednutj zapůgčil. U podali mi gich několik: a ay, potworná wěc! šrže každé ginác a ginác widěti bylo. Šrže gedno wěc některá daleko se zdála; šrže druhé tatáž bliž; šrže gedno-té, šrž giné giné barwy; šrž třetj toho třeba ani nebylo: takž se sem to wyprubowal, že se tu nač ubezpečiti neaj, žeby tak gajž se vřazuge bylo, než gajž které Perspicillum přistrogeno, takž je wěc očjm barwj. Ž nich pať widěl sem že každý swé Perspectiwě wěťj; protož se o lecos dosti trpete hādali. Což mi se neljbiło.

16 Adyž mne ginam wěsti počnan, ptám se, brzyli pať těm wěcým lo-
nec bude? wšak giž až testno mezy a poli-
nimi se motati. Nepleššf pozůstawa,
žeš Wšudpbud. U wřočíme na něga-
kau sňň, kteráž plná byla obrazů,
po gedné straně pěkných a libých we-
lice, po druhé straně mrzutých a
přepotworných: okolo nichž chodili
filozoffi, nejen na ně wzhledagjce,

D ij

ale

ale y což oněm k ráse, těmto k ur-
 zutosti barwami přidati mohli, při-
 dáwagjte. Y ptal sem se, co to gest?
 a Slumocnjš mi dj: Co newidjš nápisů
 na čelich? a wodě mne vřazuge mi ty
 nápis, Fortitudo, Temperantia, Justitia,
 Concordia, Regnum &c a ž drubě
 stran, Superbia, Gula, Libido, Dis-
 cordia, Tyrannis &c. Filozoffi pak pro-
 spili a napomjnali wšech přicházjících,
 ty pěkně aby milowali, starědě w nevě-
 wist brali, onyž gať neproje mohli schwa-
 lugje, tyto gať neproje mohli haněst-
 ce a byždjce. Což mi se dobře libilo, a
 řekl sem: Nu tutot giž aspoň lidi
 nacházjým, kterjž hodnau wěc po-
 kolenj swěho činj. Mezo tym vhlédám
 ga, že ti milj napominatelé nic wje sa-
 mi k pěkným těm kontrsektům, než k dru-
 hým, nelnuli, ani se těchto co wje než
 oněch ostýchali: nýbrž negedni welmi chut-
 ně okolo nich se omětali: a ginj to wi-
 dauc také se tam obraceli, a s těmi pot-
 werami lassowánj a kratochwile sobě stro-
 gili. Y řekl sem s hněwem: Tutot ga
 widjm, že lidé (gaťž Szopů wšš řekl),
 gině mluwj, a gině činj: co wsty-
 žwálj, od toho gim mysl. Tetj, a
 co sobě gazykem oššlirwj, k tomu
 gim srdce lne. A ty tussjm angelům
 az lidmi hledáš? řekl osuřna se Slumoc-
 njš. Takěti pak se tobě řdy co libiti bu-
 de? wššudy ty wšonu nagdeš. Takž sem
 smíkl, a hlavu sklopil: zwláště wida že
 y ginj wššicni, kterjž že gich pozorugi ro-
 zu

zuměli, nelibě na mne wyhlédali. Všel sem nechage gich tu wen.

Kap. XII.

Vautnjf. prohléda alchymii.

V Wssudybub dj: Rynj aspoň pos, wvedu tě tam kdež wch gest wtipu lidstěho, a tak rozkossná práce, že kdo se k nj gednau obrátj, dokud žiw pustiti gi, pro wsslechtile pochánj kterěz myslj přinássi, nemůže. V prosyl sem aby nedlil wkazati mi toho. Takž mne wvede do galkychy sklepů, a ay tu několiká řady stálo ohuissk, pyceľ, kotlů, a stlenných wěcų, až se wssedlo blyssstelo. Wdė pak chodje snásseli a podkládali roždj: toj dmýchali, pak hasyli zas, nalėwagjce cosp a přelėwagjce rozličně. V ptal sem se, kdo gsau to, a co dělaj? Odpowěděl mi: neysubtylněgssj filozoffi, kterěz co slunce nebestě horkostj swau w střewách země za několik let zprawiti nemůž, do prawugi, kowj wsseligalé na ney wněssj stupěi wywodjce, to gest na zlato. A načjž ge to? řekl sem: wssab se wjč železa a ginhč kowů, než zlato, wjswá. Cos ty blaub, řekl on: wjdyť gest zlato neywžácněgssj wč, kdo ge má, chudoby se nebegj.

2. Hladto, wč ta kteráž kowj w Lapis
zlato mēnj, má giné také přediwně Philo-
mo. cus.

mocy: gašo ytu, že zdrawj lůstě až do smrti w celoſti zachowává, a smrti (leč po diváu neb třech ſtech letech) nepřipuſtj. Někbrž kdyby kdo vžjwati toho uměl, neſmrtedlného by ſe přiníti mohł. Není jagiſtě Lapis ten giného nic než ſýmě žiwota, gádro a wýtah wſſeho ſwěta, z něhož žiwjata, zroſtliny, kowowé, y ſami žiwlowé bytnoſt herau. Vlezl ſem ſe tať divné wěcy ſlyſſe, a tedy tito neſmrtedlnj gſau? řekl gſem. Odpowěděl: ne wſſechněm ſe toho nagiti doſtává. A y ſtěrj doſtáwagi, ne wždycky ſtjm dokonále zacházeti uměgj. Ša bych ſe přičinil, řekl ſem, kdybych ten kámen měl, tať ſnim zacházeti aby ſe mně ſmrt nemohla, a zlatabych pro ſebe y giné doſti mjtj chtěl. A kde pať ſe ten kámen bře? Odpowěděl, tu ſe ſtrogj. W těch koſtjch? řekl ſem. Ano.

*Dřeho-
dy al-
chym-
ſtá.*

3 Takž gá žádostiwě ſobě chodjm, na wſſecko pohlédage, co a gať ſe tu dělá: a widjm že ſe gim ne wſſechněm gednoſtegně dařj. Někteřj wdělal přjliſ ſtudeny oheň, nedowařilo ſe mu. Giný měl přjliſ prudky, rozpuřly ſe mu nádoby, a coſy wydmýchlo wen: on prawil že mu Azoth wyletěl, a plakał. Giný přeléwage rozlil, aneb zle ſtemperowal. Giný ſobě wyčadil oči, nemohł k Palepnowánj a fixacy dohlédati: aneb napuſtě ge ſobě kaurēm, než ge zaſe protřel, Azoth mu w tom wletěl. Někteřj tať dpmu ſe naſkagjc, mřeli. A neprojc gich bylo řtes cymf: w hly w měſſcy neſtáwalo, muſpli

ginam rozpůgčowati běhati; w tom rozpůdlo, a wsecko w nic přišlo. A ta přehoda welmi tu byla častá, a téměř wsta-wičná. Neb ač žádného mezy sebe, leč s plným měšcem nepausstěli, každému wšak welmi rychle galsy wyprávł, že w něm nic nezůstalo: a on aneb Operacý tak nechati, aneb o rozpůgčku ginam bě-hati muspl.

4 Dřekl sem na ně se nadřwage: těch gá tuto třetj nadarmo pracugj dosti widim: třetjby pak kamene dostávali, žádného newidim. Zlato widim že tito wářc a žiwot šřkwářc, oboge promatugj a prošřkwatugj: kde pak gsauti shromadami zlata, a nesmrtdelnostj? Odpowěděl mi: Wed se ti nezgewj, anižbych gim radil: musj se takowá drahá wěc w tagnosti chowati. Gnc řdyby se o kterém z potentátů někdo dowěděl, chtělby geg mjtí, a bylby tak mnoho gako wěznem wěcným: protož se tagiti musęj.

5 W tom widim že se někteřj z těch wšřwacřených šřstupugj: a gá nastawě wšřř, šřřšřim, že nedařenj swého přjcin mezy sebau wphledawęj. Seden na filozoffy, že přjšlš jwinutě oměnj to popisugj, winu kladł: druhý na řřekřost šřlených nádob natřřkal: třetj na newčasné a newhodné planět aspekty wřazowal: čwrtý na zemřké řřalnátě při Merkurýřřowj přřřmšřř se hřřwal: pátý na nedostateřř nářřkladu řřalowal. Summau přřřcin těch

D řřř

tak

tať bylo mnoho, že newěděli v mē-
 ni svému goť spomocy, widěl sem to.
 A tať Pdyž geden za druhým wen wy-
 cházeli, šel sem p gá,

Kap. XIII.

Pautnjš se na Rose - Crucias
 djwá.

FAMA
 FRA-
 TER-
 NITA-
 TIS,
 Anno
 1612
 Latine
 ac Ger-
 manice
 edita.

A Oned tu na placu vstýšim traubę
 zvuť, po němž ohlédna se widím
 gęzdicęho na koni a swoláwagieęho fi-
 lozofy. Ktačjž Pdyž se stádně odewšed-
 walili, začal gim pěti gazyky o nedo-
 konalosti swobodných v mēnj a celé
 filozofie, wyprawowati: a kterak něs
 kterj slawnj od Boha na to wyzbu-
 zenj mužj, takowé wšsedj nedostate-
 ky giž wyššetrili a doplnili, a man-
 drost lidškau na ten stupeň na ktes-
 rénj w rági před pádem byla, pře-
 wedli. Zlato dělati, že mezy sta-
 řusy neymenššj v nich gest: proto že
 celá Natura gim nahá giž a odkrytá
 gest, kterémn tworů formu odnjti
 a neb dáti chtěgi, že mohau dle li-
 bosti. Gazyky wšsedj národů že w-
 mēgi, co se po wšsem oěššlku zem-
 ššém, y na nowém swětě děje; wšse-
 řo wědj, a s sebau y vzdáleni gšaur-
 ce, by na tishę mil bylo, rozmlau-
 wati v mēgi. Lapidein že magj, a
 njm

vím wffeligalé nemocy dočlonále ho-
 gi, y dlahowělost dáwagi. Nebo
 Hugo Alverda, gegich Prapostus je
 giž 562 let státi gest, a Collegowé
 geho ne mnoho nž. Ač po toli-
 fet let se tagili, sami toliko (sedm
 gich) w napravowání filozofie pra-
 sugice: nyní wšak, paněwadž giž
 k dočlonosti wšfe přiwedeno, a nad-
 fo wědš, že wšsemu swětu Reforma-
 cý nastáwá, dle giž tagilt že se
 nechťegj: nýbrž zgeowně se obřassu-
 gice, s gednjm každým drachým ta-
 gemstwjmi swými se zdeliti hotowí
 gsau, kohažby gen hodného seznali.
 Dhlášhli se gim kdo, w galémkolk
 gazyku a národu, že gich wšfeda
 dogde, a žádný bez lastawé odpo-
 wědi zanechán nebude. Pakli kdo
 nehodný bude, kterýby z lastomstwj
 toliko, neb z wšfetečnosti, dogiti gich
 žádostiw byl, ten že se nedoptá nic.

2. To wppowěda possťe ten, gwizel: Varia
 ga pak po wčenech těch, hlede, wšfety de Pa-
 ge tēmēt nowinaw tau zdesně widim, ma Ju-
 Dicia.
 Prčinnaj mejo tím pomalu hlavy snásse-
 ti, a gedni possepmo, ginj blasem, saud
 o tom wgnásseti. Takž ga, tu y tam
 přistaupe, poslauchám: A an gedni ná-
 ramně plěsali, radostj kam se djet
 newědauce. Litowali předků swých,
 gimž se za gegich wěku podobného
 nic nedostalo; sebe pak blaboslami-
 ti,

82 Kap. XIII. Zabývnt

li, gimž dokonala filozofia giž se
plně podává. Tak je bez omylu
wšedko wěděti, bez nedostatku wšes-
ho dosti míti, bez nemocy a šedin
kolik set let žitw býti mocy bude,
kdo gen chytiti bude. A wždych opěs-
tomali, Škastný přesskastný nás wěš.
Šakýchž řečj gá dostyčage, počal sem
ššam wšel býti, a je se p mně bohda
toho, nač se ginj braušy, dostane, na-
děgi sobě činiti. Ale spatkil sem gin-
ně w hlubokých myššlených, kterjž
co o tom smyššeti, hrubě na rozo-
pachých byli. Aby pravě bylo to, což
hlásati šššeli, byliby rádi: ale se wěcy
zatemnělé, a rozum přewššugjey, býti
ždály. Šinj zgewně odpjčali, ššala
bau a podwodem to býti prawjce:
Bylili přy od tolika set let, proč se přw-
nezgewili? gšauli wěcmi ššwými gšiti, proč
ššměle na ššwětlo newšštaupj? než ž ššauta
gen odkuds je tmy, co netopššowě, hwiž-
dagi. Šilozofia je gest doššte wššano-
wěná, a reformacy nepotššebuge:
dagjli sobě tu ž rukau wyražjti, je
nebudau míti žādne. Šinj nad to
prožně na ně lali, a ššnuli, ža wěšš-
ce, čaroděgnjly, a wššeleně ššably
ge wyšššugjce.

Frater-
nita-
tem
ambi-
entes.

3 Summau, hluk byl na celém pla-
tu, a každý téměř žádostj dogjti gich ho-
šel. Protož nemálo gich suppliakcy
šššowalo (gedni tagně, ginj zgew-
ně)

ni) a odšlali jim: přelagice rado-
sti, že již také do spolku přigati
budau. Ale widěl sem, že každému
supplikáč geho, wšedny zbřhawosse kau-
ty, bez odpovědi se wrátila, a weselá
naděge obratela se w testnost: nóbřz od
nedowěrců oněch smjch měli. Někteří
psali znou, po druhé, třetj, a
wjc, štrže wšedny Mulas, gač ney-
blauběgi kdo mohl a wiměl, prose,
ba zašlinage, aby dusse wmenj zá-
dostiwé nezdržowali. Někteří od-
kladu netrpělitwj, sami osobně od
jednoho kragu swěta k druhému běs-
hali na swé nestěsti narjlagice, že
šťastných těch lidj nagiti nemožau.
Čehož winu geden nehodnosti swé, ginj
nehodnosti oněch připisowal: a odtud
geden sobě zausal, druhj se ohledage, a
k wpsl'děnj gich nowých cest ohleduge,
znou se trápil, až mne samého konce
se dočkati nemožaucjch, testno bylo.

4 W tom a9 opit začne se traubeni:
za kterýmž z wukem špřz gich mnoho bějž,
y gá také, spatřim galčes an křám
rozkladage, lidj k spatřowanj a špowa-
nj přediwoných tagemstwj nabjž, kteráž
přj z polkadü nowé filozofie wzata šfau,
a wšedněm tagně maudrosti žádšiwým
žadostj wćinj. D byla radošt, že tu
giž swatě růžové bratrstwo zgetb-
ně se a štědre polkadü swými zdě-
luge; přistupowali a špowali mno-
žj. Wšedně pač to což se prodávalo,

Conti-
natio
Fama
Rosca-
rum.

zavinuté bylo w štatuljch, kteréz, napo-
lowané bylo a s wšseligodnými přínými
nápisý: Porta Sapientie: Fortalitium
Scientie: Gymnasium Universitatis: Bo-
rum Macro-micro-cosmicon: Harmo-
nia utriusqve Cosmi: Christiano-cabali-
Micum: Antrum Naturæ: Arx Prima-
terialis: Divino-magicum: Tertrinum
Catholicum: Pyramis Triumphalis: Hal-
lelujah, &c. Každému pak kdo kus
powal, zapowědělo se odwjratí.
Nebo tagné té maudrosti že takos-
wá gest moc, že pronikáním ope-
ruge: ale kdyby se odewřela, žeby
wypáchla. Nic méně, wšsetečnegšš
někteří nezdrželi se, aby odewřiti neměli:
a naležše štatule své naprosto prájdné,
wřazowali giným, kteréz když také své
zodwírali, nenassel žádný nic. U křiceli,
podwod, podwod, a gútiwě člowěku
tomu mluwili: ale on ge pořogil, co
neptagněgšš tagnostj býti prawě, že wě-
cy ty, Promě Filiis Scientie, nespatri-
tedlné gšau, čehož gednomu z tishce je
se nedostává, on je tím winen nenš.

Ben-
tus Fa-
mor.

5 U dali se tím na wěššim djle wššic-
ni vpořogiti: za tím se on šklidil, a dis-
wácý s negednostegnými humory, gedn-
sem, druhý tam, se rozcházeli: z nichž
doptalli se kdo tagnostj těch norwých či
nedoptal, nic posawád wěděti nemohu.
To wjm toliko, že se wššecť potom gako-
sy tiffilo, u kteréz sem zprwu neywjc bě-
hati a těkati widel, ty sem potom leddes
w kautě gako s zamčenými ušty seděti wi-
del: Sud je k tagnostem gšauce připustě-
ni

at (gaf; se o nich užteti domýšleli) přisahu milčivosti byli wplonati museli; aneb je (gaf; se má mimobryle hledia čemu zdálo) za naděgi, a wynałożenau swau prácy, se haabili. Tak; se tedy wšleto to rozcházelo a uššilo, gať Edy; se po banki bez; dosti mračna rozcházeli. A gá p;řewodčím swým řekl: A což; z toho wšseho nic býti má? ach má naděge! gať sem se tu takowé trošty wida, těšil, je přshodnau myšli swé pastwu nagdu! Odpowěděl Elumocnjš: Kdu wj, gesttět se toho dostati můž;: snad oni hodiny swé wědj, Edy se komu zgetwiti magj? Čáli na to čekati mám? řekl sem, newěda aby se z tolika tispe wčeněgššich než sem gá, komu zdačilo, ge dinkého přškladu. Nechcy po tom děle gewlowati: podme odtud.

Kap. XIV.

Pautnjš Medicinu prohlědá.

S Af; mne mezy fyzickým a chymickým Auditorium, vličkami galkýmis pro- Anato- mia.
wedauc, postawj na giném placu, řde; sem hrozné diwadlo spatřil. Rozpiali sobě člowěka, a težje geden aud za druhým, párali se mu we wšsech wnitřnostech, s čurj sobě co řde nassli wkažugjce. D; řekl sem: Ale což; toto za wkrutnost, a člowěkem gačo s howadem zacházeti? Musš to býti, dj Elumocnjš, to gegich ššola.

Botha-
nogra-
phia.

2 Oni mezo tym nechajíc toho, roz-
běhli se po zahrádách, lukách, polích a
horách, a co tam kdo rostaučých věc-
nassli, sflubali to, a nanessli takové hro-
mady, jeby k přebjtání a přehlédání to-
liko toho mnoho let nestarilo. A každý
gij z hromady, co se mu widělo, anež
trefilo, vchytě, běžel k rozpáranému ono-
mu tělu: a nad audy geho roztahugic,
gedno s druhým na dpl, na sšir, na tlaufft,
měřil. Ten prawil je se toto k tomu tře-
fuge, onen je netrefuge; pať se o to s
welikým příkem hádali: ba y o sama
gměna trawin těch weliké byly nesnáze.
Kdo gich nejwjc znal, měřiti a wážiti
vměl; tomu z nich wěneć vpletauc, ko-
runowali ho, a kázali Duktorem toho
vměňj gmenowati.

Praxis
me-
dendi.

3 W tom spatřjm, an teď k nim wšseli-
gafé wnitě y zewnitě poraněné, hnigicj
a kššicj, nosj a wodj: k nimž oni při-
stupugic, do šhnilin gim nahledali, puchu
od nich gdaučjho řenichali, w nečistotách
wrchem y spodkem odcházegjčjch se pára-
li, až osflitwo: a tomu prawili Průba.
Pať warili teprw, pařili, prajili, sflwa-
řili, prudili, studili, pářili, seřali, řezali,
bodli, sřili zas, wážali, mazali, twrdili,
měřili, zakřjwali, zalěwali, a newjm co
wjc nedělali. Mezo tym pacyenti mezo
ruřama předce gim hynuli: newalý dij s
nařjřánjm na ně, je od gegicj buď ne-
vmělořti, buď nedbánliwosti, zcházegj.
Summaw, widěl sem, je ać milým těm ho-
gicům vměňj gegicj zřřtu něca přinášelo,
přinášelo wšřak také (ať chtěřiti powotá-
nj za duřti činiti) mnoho, a welmi mnoho,
wřpl

všobné, a na vše y ošklivé práce: naposledy nelibosti tať mnoho gaťo přizná. Y nelíbilo mi se to.

Kap. XV.

Pautnjť spatřuge Juris prudentiam.

Naposledy tedy vedli mne do gedného gestě širokého Audytorum, w němž sem wjc než lde znamenitých lidj vhlédal. Ti wůkol pť stěnády malowaně měli ždi, sruby, ploty, parčany, sřraňky, přibradny a přswory: a zase sřraže ně ty y giné mezery a dírny, dvěš te y wrata, záwory a zámky, a rozličné k nim kljče, kljčky a háky. Na to wsse oni vřazugjc sobě, lde se a gať přegjti muž neb nemůž, rozměřowali. Y ptám se, co pať ti lidé dělaj? odpowědjno mi, že wyhlédaj gaťby gedenkáždy w swětě při swém ostáti, aneb tať z giného na sebe něco položně přewěsti mohl, pro zachowanj řádu a swornosti. Řekl sem, to ge pěkná wěc: ale podswage se tressku, zosřklivil sem gi sobě.

z A to předně proto, že do těch sřraňk, gaťž sem znamenal, ani dusse, ani mysl, ani tělo člowěka se nezawjřá, než stáť toliko, přsbptná při člowěku wěc, na nřž tať mnoho přeraznadné práce wájiti, gaťauž sem tu widěl, neždalo mi se aby ja to řálo.

Jus circa quid vertitur.

Fun-
da-
men-
tum
Juris.

Perple-
xitas
Juris.

3. A tomu viděl sem, že ussědo to
vměni gen na chuti některých založe-
no bylo, že se tomu neb onomu, ta
neb ono za právo ustanoviti vidě-
lo, tať toho ginj sstěj: aneb (z nas-
menal sem to tu) gať se kterému moza-
ku zavřij, tať hradbny neb mezeru
dělá a bořij. Protož tu mnoho by-
lo gednoho druhému práwě naoda-
por: čehož ř zpravenj a stownánj ginj
divného subtylného hlav lámánj vjswa-
ti musyli: až sem se divil, že nad ledas-
drobnými wěcmi, z nichž se některá w ti-
sícj sotwa letech přibáží, a za welmi
málo stogj, tať se hřijli a potili: a to s
nemalau hrdostj. Nebo čjm řdo wjce
hradbu proborowati, lečdes mezeru pro-
trhnauti, a zase zatarasowati vměl, tím
wjce sobě se libil, a ginj naň dělali. Ně-
kterj ussáť (y oni wtip protjragjce) wstuz-
powali oněm na odpor, že tať, a ne onať, se
hraditi, aneb mezeriti má, wolagjce. Tož
byly roztržitosti a hádky, a rozstaupjce se
malowal ten tať, onen onať, řážďy ř so-
bě diwákj wábě. A gá lasskowánj tomu
se nadswage, a hlavau zatřasa, pospě-
ssme odtud, giž mně tu testno, čest
sem. A Elumočnjř mi s hñěwem: Takě-
li se pať tobě w tom swětě co libiti bude?
y nevwsslechtilegssim ty wěcem, wrtkého
mozku člowěče, hanu nagdes. Wssudy-
bud mu odpowj: Ždá mi se že mu mysl
nábožnosti zapáchá; powědme ho,
řnad sobě ale tam wnadu nagde.

Rep.

Kap. XVI.

Pautný se na promach mistrů a doktorů djvá.

Nle ay to tom traubý zvon zavznj, ga-
 fo swoláwagých se k slawnosti: a
 Wssezwed stozuměge co bude, dj: Na-
 wraťme se gessťe medle, tu se bude
 nač podjwati. Y což to bude? djm gá.
 On: Academia bude korunowati ty
 kterjž nad giné bywssse pilněgssj tor-
 chu uměni dosáhli: ti prawjm giným
 na příklad korunowáni budau. Gá
 tedy wěc tať zwlástněj widěti žádostiw gsa,
 a haufy zbhagjých se wida, wegdu za
 ginými tať: a ay tu pod filozofickým nes-
 hem gahýsý stál, s papjrowým sceptrum,
 k němuž z prostřed haufu někteřj přistup-
 powali, swědeckoj wysokého uměni žada-
 gje. On žádest gegich že slussná gest,
 schwálsiw, poručil aby co uměgj a nač
 stwrzenj žadagj, na cedulce poznamenáně
 dali. Y odwozowali, geden Filozofie
 summu, giný Medicíny, giný Jurispruden-
 tiæ: měsscem přitom aby to hladčegi sso,
 podmazugje.

2 On tedy gednoho za druhým bera,
 každému na čelo tytul, toto gest swo-
 bodnýh uměni **Mistr**; toto Medicíny
Doktor; toto Práw obögjch **Ci-**
cencját &c. přilepil, a pečeti přitwrdil,
 ped nemilostj Bohyně Pallady wsechněm
 přstomným y nepřstomným poraučege, aby
 gich na potkánj žádný ginát negmonowal.

90 Kap. XVI. Darnost-tytulů.

wal. A s tjm' ge, p' zástupp rozpustil. Y
 řekl sem: Budeliž co wjce? A což to-
 hě gessťe dosti nenj? di Elamočnj?
 Ci newidj's gať gim wššikaj wstúpugi?
 Gaťož pať wstúpowali.

3. Nicméně gá čtěge wjdy, co pať dā-
 le; nich bude widěti, hledjm po gednom
 tom wmenj mistru, ani mu teď počítati
 coš poraučegj, on nevměl; poraučegj
 měřiti, nevměl; poraučegj hwězdy gme-
 nořpati, nevměl; poraučegj Sylogismy
 dělati, nevměl; poraučegj cyzhmi gazpky
 mluwiti, nevměl; poraučegj swym gazp-
 kem řečňowati, nevměl; poraučegj na-
 posledy čisti a psāti, nevměl. Až pať
 hějch, řekl sem gá, mistrm sedmerěho
 wmenj se psāti, a žádněho nevměti?
 Elamočnj odpowěděl: Nwimjli ten,
 wmj druhj, třetj, čtwtj; nemůž
 wššudy plně býti. Tedy gá rozumjm,
 řekl sem, že po stráwenj w školách wěku,
 po wgnaloženj na to statku, po ptiwěsse-
 nj tytulů a pečeti, naposledy zeptati se
 p' potřebj, učilli se čemu? Bopomožy
 té zpráwy. Ty muderlantstwj nepřesta-
 neš, di on, leč sobě něco wtrjjs, žwi gen-
 předce, přisahám že se s něčim potkáš.
 Y nu tedy, řekl sem, nechť gsau třeba
 sedmdesatera sedmera wmenj mistrj a
 dołtořj, a nechť třeba wššeka wmeř-
 gi, aneb žádněho, tjkati nic wjc new-
 čy: gen podme odtud.

Kap.

Kap. XVII.

Pautník prohlédá stav nábožníků.

Prowedau mne průchody galýmias, a přigdeme na ryš, kdež množství na rozličnou formu staroých chrámů a kaplic stálo, a vycházejících a vycházejících zůstupové. **P**řekročíme do nejbližšího, a ať tu po všech stranách rytiny a slitiny mužů a žen, též veseligačích zvořtat, ptactwa, zeměplazů, stromowj a zrostlin: tolikéž slunce, měsíce, a hvězd; ať y dáblů mrzutých, plno. **B** přicházejících pak každý sobě co se mu widělo wybera, před tím klekl, lybal, kánil, pánil: kdež ať mi diwná byla všech tu swornost, že každý takměř swau wěc ginál konage, trpěl sobě to, a pokogně každý každého při jeho smyslu nechtával (čehož sem ginde potom nespáčil): a wšak mne y pach g. kšp smrdutý tu zarážel, y hrůza podzimala: tak že sem wen pospissil.

Poha-
né.

2 Wegdeme tedy do giného chrámu, bílého a čistotného, w němž žádných kromě žitých obrazů nebylo: ale ti gednāl hlavami klátje tisse cos breptali, gednāl se wstýje, a wšsi zapasgje, huby do koten zodwjrali, hlas wšjemu wstj nenepodobný wydawajice. **W** tom (Talmudi) stupugje se do hromady, nahledali do fig-menta, galýchšp knih: k nimž přistaupě y gá, widjm diwná malowanj. **K**u příkladu, přeranu a přídatu žwět, nepřetěné a bč

a bez přídel ptactwo; howada s lido-
 stými: a lidi s howadými, audy; ge-
 dno tělo s mnoha hlavami, a zase
 gednu hlavu s mnoha těly. Někte-
 rá potwora měla místo ocafa hlavu,
 a místo hlavy ocas; některá oči pod
 břichem, a nohy na hřbetě. Některá
 oči, vssj, wst, noh, bez počtu, gina
 nic toho: a wsse to divně zpřesta-
 wované, ztočené, zpřehýbané, zkři-
 wené, a w veliké nerownosti; geden
 aud pidi druhý sáhy zdýlji; geden pr-
 stu druhý sudu ztlauffti: summau,
 potworné wssedko, wjc než se wěřiti
 můž. Dni wssať prawiti že to hystorje
 gsau, a chwálíce gať to wsse wsslechtile
 gest, wřazowali staršji mladšjim za tagem-
 stwj. A gá řekl: Ale kdožby se na-
 dál aby lidé byli, kterjž sobě takowé
 nechutné wěcy chutnati mohau. Nech-
 me gich, gděme ginam. A wygda, spa-
 třim ge mezy ginými také se procházeti:
 tať wssať že wssedněm omrzalj byli, a
 gen smjch a hřičku z nich sobě strogili.
 Což mne, abych gimi pohrdl, připonuklo.

**Maho-
meta-
ni.**

3 Takž wěročíme do gineho chrás-
 mu, kterjž okrauhlý byl a neméně o-
 noho wnitř sswárný, bez ozdob: kro-
 mé některých po stěnách liter, a po podlaže
 koberců. Lidé pať w něm byli tisse a
 nábožně sobě počjnagjcy, bjle přis-
 třeni, a čistoty welice milownj, ne-
 bo se wždycky wmywali, a almužny

dá.

dávali, tak že mi se tvárnosti, tou milost k nim dělali počala. A teď sem: Sakh pak oni těch věců základ mají? Odpověděl mi Wsezwěd: Dniwo geg pod sukňj schowaný nosy. Y přislaupjm a widěti žádám. Dni, že toho ginpm kromě wykladaců, widěti neschluffj. Gá předce widěti chcj, domalenj, od P. Osuda předstjrage.

4. Y dobytá gest, a vložána mi tabule, Summa. U se njs stál strom kořenem z hůru do pomětijs ma. U se pnauch, ratolestwj pak w zemi stranjcy: Koránu. okolo kterýchž množstwj krtic rýlo, a geden weliký krt wúkol chodě. gine swoldawal, a w prácy tu zawodil. Y powj dali mi: že na ratolestech toho stromu pod zemj wsseligaké libě owoce roste, kteréhož pry ti tiffj a pracowitj žiwotčjsslowé dohýwagi. A to gest, dj Wsezwěd, summa náboženstwj toho. Y porozuměl sem, že základ geho na wětru domněnj gest; cýl a owoce geho, pýskati se w zemi, a trostowati se newiditelnými, kdez nerostau, rozkosseni, a slepě hledati, newěda čeho.

5. A odegda od tud, bjim wúdecy swému: Maho. Gjm pak oni, že to gistý gest a prawý náboženstwj základ dowodj? Odpověděl mi, stwj pod a wjz. Y wegdemě za kossel na plac; náspjlm a ap tu bjls ti a wmpj lidé, ohrňugjstogi. ce ločty, gisťjce očima, hryzauce pýstj, a čwauce strassiwě, bžhagi, koso ho potkagi ssawlugi, a we krtwi lidé

řt

94 Kap. XVII. Mahometánstwj.

sté se máchaji. Čehož gá želeage se, a zpátkem bjeze, řekl sem: Y což pak to omi dělaji? Odpowědsno-mi: Dysputu- gi w náboženstwj, a dowodj že Al- lórán prawá gest kniha.

Mezj
Persas-
ny a
Turky
o Alfo-
rán
roztrži-
tost.

6 Y wegdemc do Postela zase, a ay tu mezj těmi kteržj onu tabuli nosyli také hádká o toho, gčž sem stozuměl neppřed- něgššho křta. Sedni zagistě prawili, že sám on drobngššj ty křtice zprawuge; ginj, že má dwa pomocnjky. D kteraužj wěc tak se nevkogitedlně táhali, že napo- sledj tak rowně tu s sebau, gafo wně s ginými železem a ohněm dysputowali, až brojno.

Kap. XVIII.

Problědá náboženstwj Křestianstě.

Y wida mne wádce mlg děsati se, dj mi: Nu podme, vlašjil Křestianstě ná- boženstwj, kterěz na gistých Božjch zgewenjch založeno gsauc, a ney- sprostngššim y neywtipngššim došti činjc gafož prawdu, nebestau gasně na swětlo stawj, tak zase odporne bludy poradžj, a gehož ozdoba gest swornost a láska, a kterěz w nescjst- ných protiwienstwjch nepřemoženě po- sawád žústalo, a stogj. Ž čehož ro- zuměti snadně můžeš, že půwod ge- ho z Boha býti musj, a potěšenj prawěho tu že se doptati budeš mory. Y zradowal sem se těm četem, a šli sme.

2 A Edyž přicházíme, widim že bránu Křest magi, strže niž se k nim musy. Ta brána stála v wodě, kterauž musyl každý přebřiti, a vnyti se, a wzyti heflo gegich, bjlau a čerwenau barwu: s přisáhau, že k práwům a řádům gegich státi chce, taž gažo oni wěřiti, taž gažo oni se modliti, týchž gažo oni nařizenj ostřihati. U ljbilo mi se to, gažožo wšlechtileho negažeho řádu začátek.

3 Progdauc strže bránu, spatjim zašpupp lidu weliké: mezo nimi některj habitem od giných rozdiln, žde onde na wýstupcích stogice, wkazowali gim obraz gažyšy taž smele wymalowaný, že čim wje kds naň hleděl, tím wje nač se djwati měl: než že nebyl zlatem aneb blýskawými negažými barwami hrubě okrášlený, nebyl ždaleka přjliš patrný. Protož sem widěl, že kterj ždaleka stáli, méně krásau geho gimáni byli: kterj bližje, nasptiti se hleděním nemohli.

Rážanj
slova.

4 I pať kterjž ten končfekt nosyli, welebili geg náramně, nazýwajge geg Synem Božjim, a prawjce že w něm wšeligaké wšlechtivosti wyobrazehy gsau: a že ž nebe na zem poslán gest, aby lidé gaž při sobě ctnosti pořádati magi, ž něho muste brati. U byla radost a plésánj, a padajge na kolena žpnali k nebi ruce, a Boha chwálili: a gažo to wida, připogil sem hlas

Obraz
Křesťanstwa.

26 Kap. XVIII. Neřádkové

hlas swüg také, a Pána Boha, že mi-
na ta místa přigiti dal, pochválil.

Křesťanů 5 Mezy tím slyšim mnohá a rozličná
duševní napominání, každý aby se k obrazu tomu
formoval: a spatřim že se po místech sstu-
pují, a ti kterýmž obraz světen byl,
malické kontrfekty z něho dělajíce, w
zuvinutj galkemj wšfehném rozdá-
wají, a oni ge s nábožností do wst-
berau. Ptám se tedy co se tu to dělá?
Odpovědno mi, že není dosti na často
gmenowaný obraz zewnitřně toliko
hleděti, než že se do wnitřku přigiti
musj, aby se člověk w krásu geho
proměnití mohl. Nebo tak prý ne-
bestému tomu lékařstwj hřichové v-
stupowati musěj. Na kterjž práwě
gá přestaw, Křesťan sem za blahostlawené
lidi, kteří k zaháněnj zlého sarkowé pro-
středky a pomocy mají, sám w sebe wes-
lebil.

Křesťanů 6 Mezy tím wšak hledě gá po někte-
rých, kteříž málo před tím Boha k sobě
pustje (galkž prawili) přigali, widjm ani geden
loft. za druhým do pitek, různic, nečistot,
krádežj a laupežj, se dáwají: ale ne-
wěte gá očjm swým, hledjm pilněgi,
a widjm w prawdivé prawdě, že pi-
gij a bligij, wadj se a bigij. Istj o mocj
gedni druhým berau a derau, bůg-
nosti kehčj a stáčj, wýstagi a pjska-
gij, smilnj a chzoložj, hůt než sem
které giné widěl: summau, že wšedo
naspal proti tomu galkž napominání
bpli,

byli, a šibovali, činj. Protož žto-
manim se, lstostivě sem řekl: Ale pro Váš
na Boha což se toto děje? jáť sem tu je-
ného hledal. Někdy se tať hrubě, odpo-
věděl Klumocník. Co se lidem k násle-
dování předstírá, gest stupěň doko-
nalosti, na kterých vystaupiti ne každě-
mu dá mřloba lidšá: Kterj giné wes-
dau dokonalejšj gsou: ale za nimi
obeenj člowěk, kterj w přičinách gest,
netak stačiti můž. Podmáz tedy mezy
ty wádce, řekl sem, ak se na ně podjwám.

7 Y přiwede mne k těm na wšstupných
stojicím: Kterjž nepomjnali sye lidu k
milování krásy obrazu toho, ale to
slabě galsy, galsj mi se zdálo, dělali.
Nebo poslechli kdo a následowal,
dobře: pakli nie, také. Některj čto-
stali galsymis kljči, prawje se moc mi-
ti, kdo neposlechne, fortnu gemu ku-
dy se k Bohu chadj, zawřjli, a mezy
tjm nezawjrali žádněmu. Pakli to
činili, gačo z žertu činili. A sye widěl
sem že ne hrubě směli směle toho dělali.
Nebo kdjž některj trošsku ostřiti chtěl, lá-
li naň že na osoby káže. Protož některj
všně nesměje, psané na hřjch zehrali:
ale p na ty přičeli, že passwile roztrassu-
gj: protož se, aneb od nich odwraceli aby
neposlauchali, aneb ge z stupňů zchazowal,
mjrnějšj sobě wystawugje. Což wida,
řekl sem: Tot gest bláznowstwj, že tito z
wůdce a rádce swých následownjky a po-
chlebnjky mji chęgj. Tak gest swěta
běh,

Rogates
lū galos
wost.

běh, řekl Ilumočnjš: a něššodj ta. Kdyby wolawcům tēm wššedš wot-
no bylo, kdo wj čehoby sobě oni ne-
ostwobodili? musy se y gim wymě-
řiti pokud čára.

Ducho-
wnjch
lidj me-
zy Kře-
stany
těk-
nost.

8 Podme tedy, řekl sem, at gá se na ně
samy, gač doma from Kadedy wěcy swě
šporádané magj, podjwám: wšm je gim
tam aspoň žádný newyměřuge a nepřekážj.
W wštaupjme tam ldež sami knězi by-
dleli, a gá mysle je ge modljcy se, a
zpytugjcy tagemštwj nagdu, nalezl
sem po hřichu, ani teč po petinách
rozwáleni chrápi; tamto za tabule-
mi rozšázeni hodugi, až do němoty
do sebe cpagjce a legjce, ginj pro-
wodj reny a štozy; někteřj měšce,
truhly, komory wycpáwagi; ginj se
s fregi a būgnoštwi objragj; někteřj
s připjnanjm ostroh, tulichů, kordů,
ručnic zacházegj; někteřj s psy a za-
gjcj se honj: tač je nemensšj čas s
Bibli tráwili, někteřj sotwa gi ldy
do rukau braki, Wčitelé wššak wšem
se gmenugjce. Což spatřiw gá, řekl
sem: Ach nastogte mého hore, totoljz ti
wůdcowé do nebe, přjkladowé k čtnoštem
bpti magj? Ale nagduli pač co w swětě
w čemjby ššalby a podwodu nebylo? To
wššawšše někteřj z nich, a je na gegich
irregulárnj žiwot natjřkam porozuměwšše,
ššilhawě na mne hleděti a reptati začali:
hledámli pokrýtců, a powrchnjch něgalkych
šwatačků, abyč gich ginde hledal, oni je

wědj

wědy gať a w křesťele powšynost swau ko-
nati, p doma a mezy lidmi lidsky se cho-
wati. Těť sem mlčeti muspl, patrně spc
wida že to potworstwj gest, na komži
panchť, na birytě lebků: w gedné ru-
ce zákón w druhé meč, po předu Pe-
trowy křiče: po zadu Sidáštů mēšec,
nosyti! mysl w písme wybraussenau,
sedce w praktykách wycwičené; a
gazyl plný nábožnosti, oči plné
bůgnosti mjeti.

9 Wida pať některé obzwláště, kteříž A gi-
na kázanjch welice vměle a nábožně řečnu, ným ne-
gše, sobě p giným neginát než gaťo z ne-
be spadli Angelé se ljbili, žiwota pať ro-
wné gaťo ginj rozpásaného byli, nemohl přislu-
sem se předce zdržeti, abych netekl: Hle-
traubj, strže než wěcy dobré plynau, nj, ne
samých se nechytaj! Elumočnjť dj: U sobě.
to gest dar Boží, o wěcech Božjch pěkně
mluwiti vměti. Gest dar Boží, djm gať:
ale na slowjchlij se stawowati má?

10 Mezy tsm, wida gať, že wšlčtńi tito Biskú,
nad sebau Etaršj swé (Biskupi, Arcybiskú, pú nes-
pi, Opatowé, Probošstowé, Děkanowé, Su-
perintendenti, Inspectores x. nazwané) wé.
magj, muže wázně a wzácné, ginj wšl-
čtńi pccitwost činili, myslil sem, proč pať
onť tčchto nižššjch w řádu nedrží?
A čtěge přjčině wyrozuměti, wegdu za
gednjm do pořogjka geho, potom za dru-
hým, třetjím, čtwtjím x. a widjím ge za-
měštnané hrubě, že neměli kdyť oněm do-
hlědati. Zaměštnánj pať gegich
(mimo ne gedny wěcy s oněmi společně)

bylo s registry důchodů a poklad
(gafz pravili) Cyrkevnjch. U řekl sem :
Dmplem gim tussim Duchovnj Dtcowé
iškagj : Duchodnj Dtcowé slautiby měli.
Odpowědel Slumočnjš : Musyt o to péce
býti, aby Cyrkew w tom co gj Pán Buh
přege, a od pobožnych předsu nadáno,
nehynula. W tom wystaupě z nich geden
na pasu dwa wisuté kljce magjch (gm.
nówali ho Petrem) řekl : Muzi brati
nenj slusné, abychom my: opauštěgje
Stowo Božj; přislahowali stolům a
truhlám. Wyberme muže dobropo-
wěštné a poručme jim tu prácy : sa-
mi pať pilnj buďme modliteb a služby
słowa. Což gá slyše, zradowal sem se,
proto že to podle zdánj mého dobrá rada
byla. Ale z nich žádnj tomu rozuměti ne-
chtěl : počítali, přiglmali, wydávali, předa-
te sami, modlitby a službu słowa giným
poraucęgje, aneb běžně odbýwagje.

11 Zmřelli z nich ktery, a péce
prwotnosti na gineho přigiti měla,
spatčil sem nemálo obcházenj, nahle-
dánj, přimluw shledánwj, každý se
k té pořádce dřiw nežby mjesto wy-
hládlo, tlačil. Ten pať ktery prázdne
mjesto osaditi měl, bral od nich a o
nich hlasy; kteryž welmi rozdjlnj byli.
Geden se hlásal býti krewnjm přjtelem :
druhý po ženě přsbuznjm : třetj že dáwno-
gij Staršim slaužil odměny se nadál :
čwrtý že slib měl, tjm se troštwal : pátý
pro své z počiwých rodičů zplozenj na

partivně misle posazeni čelal: šestý schválně se od ginub vyjadane předstíral: sedmý bářky podstřikoval: osmý hlubokých, vysokých, a širokých smyslů gľa, misla sobě kdeby se rozprostřeti mohł, zádal: a nejím go toho wje. Což gá spáttě, řekl sem; Tot snad aenij kád, křiti se na takowá misla, wšak by se tu na zawolání čekati mělo. Dlužnoť odpowj: A cožby hezděcných wolali? Musí se kdo k tomu wmysl má ohlásiti. Gá sem opravdu myslil, djm gá, že se tu na Boží zawolání čekati musj. On zase: A co mijs je Bůh někoho z nebe zawolá? Boží zawolání gest přiznání Staršich, kterej sobě každému kdo se k zawolání hotowj, dohwati wolno gest. Widjm tedy, řekl sem, že tuto k službě Cěkwe žádného hledati a doháněti netrba, otháněti spíře. Alež tja, máll se wždy přiznání hledati, takby se hledati gj mělo, aby každý pktorau, křostj, pracowitostj, Cěkwt milgma činiti se hleděl, a ne galž gá tu wio djm a styššim. Nechtje to dje, nečádowé giau toto.

12 Na tom když mne státi widł Dlužnoť mijs, řekl mi: Pravdat gest, nů troš je w životě křesťanském y samých stp na Theologů, něco wice nerownosti gest wjeu, než ginde: ale zase toto gest prawě, bez stua je křesťané y ale živi gsaue, dohke tja. wmiragi. Proto je spasenj lidstě ne na stučňh, než na wjře, záleži: křesť

ráž řdný práwá gest, nemůže spařeni
chybiti. Nehoró se tedy, že žiwot při
Křesťanech negistý gest, řdný gen wjra gest
gista, dostit gest.

Y o wje
tu hád,
ty. 13 Crownáwagilž se tedy a spoň
v wjře wssični? řekl sem. Odpowěděl:
Gestit y tu trošičku rozdjlnosti: ale co na
tom? základ magj wssični geden. Y w
wedau mne za galeš mřže vprošted ře-
stela toho welikého, řdež gá ořrauhly we-
liký na řetěže wšich řámen spatřim: pra-
wili mu Prubýřský řámen. K tomu při-
stupowali lide přednj, každý w ruce něco
nesa, řu příkladu: Rus zlata, střebra,
železa, olowa, pjřku, plew řč. pař oři-
ral každý o ten řámen to co přinesl,
a chwálil že prubu drží: ginj dĵwa-
gicý se prawili, že nedrží. Tož na
sebe řřikali, žádný sobě swěho haněti
nedal, žádný také druhému geho. wě-
cy potwřzowati nechtěl; pař na sebe
řáli, řlnuli, za řápe, za wšř, a řde-
mabli se řhtagic a řáhagic. Ginj
hádali se o sám ten řámen, galeš gest
barwý: někteřj prawili že modřý, ginj
že zelený, ginj že bšřý, někteřj že černý: a
ře nassli řteřjž prawili že gest proměnných
barew, galeš se wěc přřstřej, řakowý je se y
on řdá. Někteřj radili, aby ho roz-
bili, a na prách řetrauc galeš bude po-
řleděři: ginj nedali. Někteřj nad to
wýš prawili, že ten řámen gen řůz-
nice řropj, aby ho řřnali a přeč dali
že

Přimě
G. pr.
byřský
řámen.

16. Kdež widjm, že některé ty kaply (dově, tti, bližší sebe gšauc) aby za ge-
dno byly, se smlauwaly: mezy tím
wšak žádnau měrau, gačby se wie-
dy sehan porownaly, trefiti nemohly,
Každý co w hlauwu zamzal na tom stál, gi-
né na to tčj narazyti wšluge. Některčj
hlaupěgšj co se jim namásto, toho se de-
želi: ginj chytčegšj, gač kde fortel widě-
li tač přisupowali, a odstupowali, ač
sem nad t'm mizerným miloch Křesťanů
matenjm a motánjm welice horlil.

Sind se
o sges
dnoc. i
dare.
mne
smlauw
wagi.

17. Mezy tím byli tu některj, kte-
řj se nic do tčch roztržitosj nemjti
prawili, chodili mlčjc, tisse, gačo w
přemyslowánj, a wzhledagjc tytž ž
nebi, a přiwětiwě se magjr ke wšech
něm: a byli nepatrnj, offlubanj, po-
stem a žizni wyschlj. Ž nichž ginj
gen smjch měli, powoláwoli a po-
hwizdowali za nimi, debali a trha-
li, widličel podáwali, noby podča-
želi, a sloččili jim: oni pač wšes
do trpjc, gačo slepj, hlusšj, němj,
mžy glnjmj chodili. Kterčj řdy sem
ž gačehos w křru zastřenj wcházeti a
wcházeti widěl, čtěl sem wgti a pohle-
děti co tam magj. Ale mrau Umočnj
tehl. Co pry tam dělati chceš? ži chceš
tač ž sebe smjch odčlati? más tam proč
dychtiti. Tač sem nechal. Ale ač tu
sem přehlědi, od nestkasteňho swěho
Máwila zmámen byw: tu sem Cen-
trum nebe y země, a cesly ž sytosj

Gluten
caj
Křesťan
né.

Wich
pauč
ajf ne
poznal.

106 Kap. XVIII. Neřádomé

potěšenj wědauch Gynbil, a do mo-
tanin Labirynthu Swěta zase wwe-
den, dokudž mne Bůh můg nereto-
wal, a na pochybenu na tomto miz-
stě cestu zase newwedl. Což kdy a za-
se stalo, nje powjm. Ale sem gá toho
tehďáž nesaudil, nýbrž zewnitřnjho gen-
pokoge a pohodlj hledage, ginam zewlo-
wati pospichal.

Přjho-
ba geho
w tom
řawu.

18 Nepomjnu mlčenjm co mne gestě
wjc w té vlicy potkalo. Namlawal
mne můg Wssudnybud, abych se mezy
Duchownjky dal, gistě mi to, že gá
osudem do toho stawu nálezjm : ga-
lož přiznám se že mi to k myslj bylo,
gakkoli sem obyčegů gegich ne wssedj
libowal. Y dám se nawěsti, wezmu
kápi a kullu, wstaujpm tu y tam we-
dlé giných na wýstupek, až mi y wlast-
nj wklázán. Ale hledě gá po nich, widjm
že mi gedni hřbet obracegj, druzj hlawami
krawtj, třetj na mne olem mhauragi,
čtwrtj přstem hrozj, pátj widlicky wklazu-
gj. Naposledy někteřj se oboře seženau
mne, a wstawj giněho, hrozjc že na tom
dosti nebude. Gá lekna se bžjpm přc, k
swým wůdcům řka : Ale bjdněgjšjhož
toho swěta ! wssal se pak s gednjm
wssedko trhá ! Bezpochyby, řekl Elu-
močnjš, proč se nemáš na pozoru, aby so-
bě lidj nedráždil ? Kdo s lidmi býti chce,
k lidem se formowati musj : ne tak gako
ty wssudj zhlawpa tesati. Bžjt gá newjm,
řekl sem : tednt ale wssěho tak nechati.

Ne

Ne tak, ne tak, di Wschudhub: netau,
same zausati. Nebndeli z tabe to, hna
do nico gincho. Pod gen, hlema dal: a
ogma, mne za ruku, wode.

Kap. XIX.

Pautnij staw Wschrosti spatruges:

Přisli sme tedy do giné vlice, kdež po Wsch
wšlech stranach plno widim wosšich nosti
a niššich holic: na nich, sedjich Pane rozdiš
Nychdári, Pane Purgmistke, Pane stupho
Wtednice, Pane Regente, Pane Pur.
Ktabj, Pane Kanceljki, Pane Mjstoa
držjch, Páni Gaudcomé, Milostiwš
Krali, Krijš, Pane zc. škali. Y di mi
Elumocniš: Nu tu máš ty lidi, kteříž
saudy a wypowědi w rozepřech ko
nagice, zlé tresčyce, dobrých přichra
ňugice, řád w swěts zdrugi. Tot gest
owšem pěkná, a mám ja to nemyhnu
tedná, w lidštem wškolent wěc, tekl sem.
Dobud, se pal takowj lidž herau? Dypo
wědi mi a. Někteřjce z toma rodj: ginj
wd nich, aped od ohe, wybráni bywagi,
ti kteříž by ja nemyauptegšš je wšlech, a
nemyžustšenegšš, a spráwednostj, a práw
nemypowědoměgšš, ugnáni hšlic. Y to pě
kné, djm gá.

2. W tom mi se pohledětt wdá, a spatřim
an se někteřj do stolic wškupugi, ginj wy
proššugi, ginj wpočlebugj, ginj sami sá
zegj: a wida to, hle, hle, neřád!
žkřikl sem. Y mlč wššetěčo, di Elumo
čnik,

108 Kap. XIX. Řečadomé

že, aby toho zajmeš, vstoupíš. A proč
nečekajíš dříve, a by zvolení byli? Od-
pověděl, že nejednou se bezpochyby po-
wědomi stau. Tu prý se bítí zvaných
řadý se za ty giny přignagi, co tabi do
toho?

3 Gá tedy rmlnu, a přiopravě sobě
brilj, hledim pilně po nich, a vžim wle
nenadalu, že gmenowitě řjdo který z
nich wsecky audy měl. Každému téměř
něčeho potřebného se nedostávalo. Ně-
kteří neměli vsi, gimizby stiznosti podda-
ných wyslychati; giny ocj, gimizby nera-
dy před sebou znamenati; giny nosu, kte-
rymizby ssbalu proti práwu wklady čeni-
chati; giny gazyku, kterymizby za něme-
wtisttēne promlauwati; giny rukau, kte-
rymizby vsu dky sprawedlnosti wplonawa-
ti, mohli; mnozy ani srdce neměli, aby co
sprawedlnost řáže, konati směli.

4 Který pak wsecko to měli, widěl sem ge
utrápené lidi býti: nebo na ně wstawičně
nabiháno, ani pogisti, ani pospáti pokog-
ně nemohli. Gesto ti druzý wje než oda-
polu zahálimý žiwot wedli. Y řekl sem:
Ale proč pak takowým těmto saudy a
práwa swětugj, kteří potřebných k tomu
audu nemagj? Odpověděl Elumočnjš, že
toho není, než že se mně tak zdá. Nebo
pry, qvi nescit simulare, nescit regnare:
Kdo gine zprawuge, musy často ne-
widěti, nesysseti, nerozuměti, byl y
widěl, syssel a rozuměl. Čemuž ty,
gakožto w mēcech politicckých nepostlš,
nerozumjš. A wždyt gá widim na mah
wětu, řekl sem, že při nich toho cožby bý-
ti

ti młodo, neni. A gni tobt radym, dy on, młc: slibugit syt, neprestanessli musz dromani, pctnes se kdeby nerad. Co gowis, ze saudce potykati k hrdu sa ba? Tak sem pmlpl, a tisse se na wsser Co dymal. Než nepidj mi se, co sem na ktere stpico obywłasse spactil, wssedko wpa ctati: dypgiba toliko doctnu.

s Bostawil sem se weppilnogi pri sawe ku Senatorkem, kdej sam gmena Panj Saudca tako spactil: Atheus, Swarur rad, Eluchosud, Stranobig, Osobokib, Zlatomst, Darober, Nezkus, Malowed, Redbal, Kwapil, Ledas byl: wssed pak President a negowdssj Sudj, aneb Prpimas byl, Pan Takchijz mst. Z kterchj gnen hned sem se, gach tu saudow bhwagj, dowtppowati zacal: a wssak prjklad se w me pštomnostj trefili. Spodstnost objalowana byla od Soko, feby nektere dobre lidi zhanela, lichemns kum lakomeu, pigatiam wgralch, spfager ch, a newjm co wsc premliuwissli. Swedz kowe wedeni byli Alexmeta, Lez, Wode sled: Prokuratorcis ku pramu byl. Por tseba, z gedne strany, z druhe Darmo tshch, kterchj wssak Spodstnost prawila se nepottebowati: a tajana bywssli, znd fi se k tomu co na ni projalowane, tekla: Bnam mlk Pani Saudcowe, a ptibor ja, Sed stogjm, gluchk mawiti, ne mohu; Pan Dshyui pomahen. Tu saudcowe kłuffe se, zbirali blasz. Atheus kell:

Gaudca obec nich cas sta nesprawa a ktime dy.

řekl: Takť gest špc gať to jenšto přami :
 ale co ona to trápiti má? nechámeli gi
 tať, pokuší se p o nás třeba hubau klauco,
 přimlouvám se at gest ztrestána. Siva
 rurád řekl: Dvssem. Nebo řdoby to
 hednotiu prošlo, ginjby tať šteli aby
 se gim promigelo. Gluchosud řekl, Sá
 špc newjm vlastně gať to bylo : než poneš
 madž sobě Got tu wěc tať wšoce weba,
 rozumim jet ho opravdu bolš; necht gest
 ztrestána. Steanphig řekl, Sm-jem gi
 prwe wědel, je to. Dřcha wšede co w
 wšplesstj : pottebi gi hubu zacpati. Dsoe
 bolš dj : Brajenj gest mīg dobrj přitel,
 mēlat ho pro mne aspoň vssetiti, a ne tať
 špincowati : hodná gest potrestánj. Bla-
 tomjl dj : Wšak wite gať se onen šteš
 dre vřázal, hoden gest zastánj. Darober :
 Tať gest, newděnj bychom byli, řdoby
 pře geho zespod mēla zůstati. Nežkus
 dj : Sá podobněho příkladu newjm : co
 gossaujita necht trpj. Malowēd : Sá
 tomu nerozumim, gať vsaudite dáwám své
 powolenj, ředabyl : Galkoli, gať se
 wšestmu přistupugi. Medbal : Pakli se
 pře odložiti chceme ? snad se to dále pro
 tom samo vřáze? Kwapil : Nic, za du-
 ši at gest ortel. Pan Gudj : Dvssem :
 aa koho se nám třeba ohlédati ? co práwo
 chce mjt, to musš gjt. A wpmstaw, wčj
 nil wšpowēd : Poněwadž ta štēbetná
 žena w tať něsluffné wěcy se dáwá,
 je wšeligat o lidi dobré se otirá, ř
 štroceni newdžněho gegibo gazyka.

a na příklad giným, ať se jí 40 pos-
 lícků bez gednoho dá, ta se jí wypos-
 wěd činj. Tu Sol s Prokurátorem a
 swědky pokloniwše se, a sprawedliwého
 nálezu poděkowánj učinili: a Gyprostnosti
 to též poručeno. Ale ona w pláč a zpy-
 nánj rukam se wdala. Protož, že prá-
 wa neostila, přiostriti jí rozkázali, a po-
 chytje k řáznj wedli. Kterauž jí stalau
 křiwdu gá wida, a zdržeti se nemoha, křikl
 sem hlasem: Ach gestližel takowj wsecka
 w swětě saudowé býwagj, pomozpí mi
 Bože wsllemohauch, ať gá ani saudcem
 negsem, ani se s žádným nesaudjm! A
 mlč ztřeštěnce, tekl wlože mi na wsta pěst.
 Dlumočnjš: přisahámť že se téhož, ne-
 horšiholi něčeho domluwjá. A ay Sol s
 Pochlebau swědky proti mně obwáděti
 začnú: a gá to znamenage a lekna se,
 newjm gať sem odtud, sotiwá ducha popa-
 dage, wpletěl.

S Kdýž pať sobě tu před tau saudnicj Profu-
 wdychugi, a oči protjčám, widjm mnohé ratorů
 s rozepřj k saudu přicházeti, an každému pře-
 y hned Prokurátori (Dawmotlach, Po-
 chleba, Křiwowed, Prátwotah, a ginj) <sup>wráce-
nost.</sup>
 wstřic běžic, tu poslauzenj se osěřowali, ne
 gaťau řdo má při nepprw, než gaťý wa-
 ček, nahledagice. Každý pať swúg zákon
 (čehož sem mezy Teology nebyl spatřil)
 při sobě pilně nosyl, a do něho tytyž nahle-
 dal. Na nichž na některých exemplářch
 nápis sem widěl, Zrawá Hryzenj Bem-
 slá: na některých zase, Drawá Gřizenj
 B. mslá. Ale se gij wjce na to hleděti ne-
 chtělo, šel sem wydychage odtud.

Knjžat
plno
mocné
pano-
wánj:
a vřed-
njšů
gegich
liti.

7 Wšeřwěd mi dj: Gessčt neglepšš žla-
stowá. Pod, potjwás se na žpráwu-
králů, Knjžat, a giných dědičné wad-
poddanými panugjisch: snadť se to
žalibj. Ž wegde me opit žansy, a op tu
na tať wysokých a širokých stolicých seděli,
že řjdyš s nim přistaupiti w dostáhnauti-
mohl, Promě po nástrogjch. Wěl žagistř
řazdy dlaubě gakešy mjšto wšš ž obau stran-
trauby, do nichž řdyš řdo co wšumiti čtěl.
šeptati musel. Ale byly i šikowatě a dē-
rawé, mnoho slow než se hlawy domělo-
mimo wen wybjhalo: a která doššla, na-
wětššim djle žměnina docházela. Čož sem
odtud žnáměnal, že se nemžďpčy mluwje-
čym odpowěd dáwala, něřdo p dosti tuze
wolage, dowolati se do mžžka nemohl:
něřdy se dáwala odpowěd, ale nic ř wěco.
Podobně mjšto oči a gazyřu trauby byly
řže než se často ginat než wěc byla wia-
dělo, a ginat než sám třeba Pán mjšnil, ods-
powjdně. Čemuž šrozuměw, žel sem:
Ale proč pať tčch trub neodložj, a
gako ginj lidé prošě wlastnjma očima,
wššima, gazyřem, nehledj, nepo-
šlauchagi, neodpowjdagj? Pro wžds-
cnost osoby a důšnognost mjšta, dj mi Žlus-
močnš, takowě okolowánj byti musy: Č
se tohě to sedlácj ždagj, aby se gin řazdy o-
oči, wšš, gazyř, oštrati měl?

Kadby
museti
mjšti
gake
nepo-
šoblj.

8 W tom widjm něšteré wškol trānu
občázeti, ž nichž gedni Pānu do wšš
wědlé tčch trub cos dmyčagi; ginj
na oči gednāť oně barwy brylle ša-
žegi; ginj pod nos cosy řauřj; ginj
ruce

ruce sładagi a pteśladagi; gini no-
 by sijnagi, a zase popaussęgi; nę-
 ktery pod nim stolicę oprawugi a
 blobj, a taś dále. To wida gá, ptám-
 se: Kdo gsau to, a co dęlayi? Odpowj mi.
 Klumocant: Gsau jagm Raddy, Krale: a
 welikę Pánę informugię. Gálbch gim
 tęho nemstępěl, kęł sem, kęłbch na tom
 miśtę kpl: nębębch sębę swymy audy a
 diny wolen bęti kęł. Nlemusj gediny
 klowět, dj on, na sębę zalládati, ani se to-
 ho gemu popaussęti má. Kęłt gsau, dęm-
 gá zase, walisj. tito pání nad sedlábę bi-
 dnęgij, taś smázamj gsauce abę se onihmę-
 ti, leč po wási gisęch, kęmęgij. Nę gsau
 sebau taś, dj on, gijij. Pęhla ma: tito.

9. Z obhlędnę se, a ay nęktery na tęch a bez
 stolicęch nędasi se myślowati, co; nich gę-
 hánęgije ty informugije od sębe stę bę-
 pęnt: co; k memu miśtę bylo. Nę kęgi.
 k nęd se n tu gino nepohodli wblędal.
 Nęsto jęgiste tęch stolicęch obęhnęch
 mnoho gńch pędęgę, ktery gemu do-
 kęł, do nosi, do wš, dęmęchati, sęk wli-
 kę: zaktęwati a ddępęwati; ruca pę-
 gęho sem a tam wstęhawati se pęstawa-
 feli: kędę gmenowikę kędę pęssel, nač sę-
 kę wptěl, na to ho nęwęsti a nęstęhnamti
 kęł: aj nęktery ten nebohę Pón nęwędęł
 kę činiti; kęmu powęłł, gęb kęmu se brę-
 siti, a gęł wšęchněm odolawati má. Nę
 kęł sem i Gij widim, kę lepe gęst nę-
 ktery m wšęchněm se swęřiti, nę
 taś wšęchněm na twaklu bęti. Nę
 eę se to pač wšęch něgęł gindę zopatkis-
 ti

114 Kap. XIX. Neřádné

ti nemůž? řekl sem. Sazby se opatřilo, dj on. - Powolánj to s sebau to nese, ode-
wšsech stignosti, žaloby, prosby, wolánj,
důwody a odwody, přigjmati, a wšsech-
něm za sprawedliwé činiti. Lečby tať
gako tito gsau.

Pho: 10 Y wkláje mi gich koliks, kterjž žádně-
stegnj mu k sobě nablíž nedali, kromě kterj poho-
Páni. dlj obmýšleli a strogili. W těch sem widěl
lidi wúkol obřakugjch, pohlazugjch, pola-
stáče podkládagjch, zrcadla před oči sta-
wěgjch, sochrowánjm wětřičeř dělagjch,
peřj a smeti zbjragjch, suřni a třewje-
ljbagjch, wšse po předu: někteřj y wys-
hozenau od Pána slinu a ožher lžgali, že
sladké chwáljce. Ale to mi se opět nic ne-
ljbilo: zwláště že sem wěděl, gať se každě-
mu téměř takowému stolice gaksy zwiřkla-
la, a s nim než se nadál se zwrátila, řdyž
oněch wěrněgššich podpůrců nebýlo.

Paut: 11 Stalo se w mé přítomnosti, zwiřkla-
niřkowa la se také gednomu y rozšmekla; y wppadl
nebez- na zemi. U ag wdělal se hluk lidu, za nimž
pečná gá se ohlédage, spatřjm an sobě giněho we-
přjho- dau a sážegj, wýřkagjce že tu gináf bude
da. než býwalo: a obřakugjce hlobj pod njm
a twrdj, řdo můž. Y mage gá za to, že
obernému dobrému napomáhati sluffj (ne-
bo tať prawili) také přistaupe řlja či dwa
přistřeřm: což mi někteřj chwálili, ginj
řřkaredě hleděli. W tom onen s řwými
sebera se, a s řygem mezy nás wpadna, pe-
re do haufu až se wšsečo to rozprchá, a
některým řřky řpadagj. Gá řřachem zdě-
řšený byw ani se wpatowati nemohu,
až Wšsezwěd můg, řlyšse že se řdo wjc
řážeti a twrditi pomáhal? ptoji,

maau

mnau trhne, abych prchal také. Mámil
je netreba: načej gá rozmýšleje se, kterés
ho poslechnauti, toť zamadjm o ssermúgji
čy okolo mně řýg, z lupě se teprw bžjm w
řaut. A tak sem porozuměl, že y na těch
řolich seděti, a okolo nich býwati, y gich
se dotýkati, tím y giným způsobem nes
bezpečno. Protož sem tím raději odtud
šel, y pomýšlenau toho máge abych se
tam řdy wjc wrareti měl. Gažoj sem y
řekl wůdcům svým: Nech se řdo chce těch
hor dotýká, ne gá.

12. Zwlastě poněwadž sem y to wyse- gidřá
řil, že ac swěta zpráwcowé gmenowáni wřsudp
býti chtěli wřřični ti, nezpráwy wřřať nezprá-
wřřudp plno býlo. Nebo: buď že pód- wa.
dané sám Pán, neb po řrubách, ř řo-
bě pausstěl; sám, neb s nadimychowá-
njm giných, wýpowědi činil: také mno-
ho sem řřněd gažo práwa wřřel, také
mnoho wřřdňánj a wřřnj gažo we-
řelosti řřřel, a že se spráwědlnost s
hezpráwjm, a moc s řaudem řřř;
řařhauřowé, řaudnice, řanceláře, také
nepráwosti, gaž spráwědlnosti wřř-
řřatowé že řřau, a řřej se obřá-
cowé w řwěťě řádu řřřlugi, že také
mnoho nekádu gažo řádu (a řásto
wjc) býwagj, patrně sem wřřozuměl.
A podiwě se gaž ton staw mnoho má-
něsti a býřřřej se býdy w sobě řřře, po-
řřnal sem gich tu, a řřel odtud.

Kap. XX.

Staw wogenský.

Brut.
nost
lidská.

S až wogdane do poslednj plice, Ede
hned w prwnjm placu ne málo lidi
stagi čerweně přioděných; E nimi přis-
taupě stossim, že se smleu wagi, galby
se smrti křidla dáti mohla, aby tač
z daleka gač z blizka, w okamženi
mohla pronikati. Jtem, galby se co
po mnohá léta staweno, za hodinu
rozmetati mohlo. Y vleku se řeči
těch: nebo až posawád co sem Ede z lid-
ských činů widěl, o rozdělávání a rozstř-
čování lidj a pohodlj lidského žiwota to-
liko býwaly řeči, a práce: titu pač o zha-
bu žiwotů a pohodlj lidských se radili. Dd-
powědel Elumocně: Y těchto wshlowání
to též gest, ale ginakšj drobět cestau, strže,
odklizenj gmenowitě toho což fu překážce,
gest. Potom tomu wrozumě.

Wet-
buňky.

2 W tom přistaupjme E bráně: Ede
mjesto wrátných galěšp s bubny státi spa-
tjím, každého wgsti čtjčyho se tážjčj, má-
li tobolu? Ebyž wřázal a odewřel, nasp-
pali mu peněz a řekli: Kůže ta zaplace-
ná buď: a pušjč geg do galěhos šlepu,
wyrádeři zase obtud žalezem a ohněm ob-
loženého, a řázali dále do placu gsti.

Seug-
haus,
oneb
Brog-
nice.

3 Ale gá, co w tom šlepe gest spatřiti
gfa žadosšim, takž tam neppro wstaupjm;
a ap tu po wšlech stranách, až konce wis-
běti nebplu, tolikěž po zemi, hromady ga-
to neppřesšj hranice, žebj na množstwj tis-
šice

špce wozých neodwazyl, wšelkych utrut-
nych z bodenj, sekánj, řezánj, pichánj,
raubánj, štipánj, tjánj, trý nj, pálenj,
šummau z odgjmánj žiwota nástrogů, od
železa, olowa, dřjwí a kamenj, až mne
hrůza podgjmala, a řekl sem: Na kterých
toto diwočy twor takowé přjbrawy?
Na lidi, odpowědel mi Elumočnjš. Na
kwi? djm gá: ach gát sem myšlil, že na
některau wštelkau žiwě a diwočě hie šel
mj. Ale pro Boha gataž to utrutnosť,
gáti ži žiwě na hoi takowé tyto brozné
wčy wnyššlęgi! Ebo tož čyauššiwý?
Dj on, a řekł se:

4 Wngdauce od tud gdemr hlauběgi žiwot
tam, a až na rpně, Edež ap lidj těch železemi
př oděnych, rohy a pazoury magřých a
haušně gedněch z brňhým ptišjaných,
šlaba widjm: ležřých, v gářchě řort a
dčberu, do nichž se gim gšti a přti šypalo
a šlo, a oni geden přes druhěho člentall
a šlopali. Dj řekl sem: Eo se pať tu
weprowé na gatkú krmj? widjm šyc
lidškau tmárnost, než šwiššlé činy.
To gest pohodlj toho stawu, dj Elumočnjš.
Oni w tom od řort wštanau, dagj se
w regry a šoký, řepčenj a wššánj: a
Elumočnjš: He widjššli rozkošse žiwota
řohota? ož se ti šaragi? nenšlij tu býti
wěššle? Počkam, co dál bude, řekl sem.
Oni wězřtjm dagj se w honěnj a šarowě
nj gineho stawu lidj, Boha napadnan. Ba
řim rozwálegj se, páčagi šodomštwj a ša-
řebnosť bezewššeho šludu a bážně Boj/ a
sem se pštil, a řekl: Ež tohokby se gim
trpě.

trpěti nemělo. Trpěti se musy, a
 slumovník. Nebo ten staw wsselil se
 swobodě dce. Dni pak vsadje se chle m-
 tali zase: a naperauc a nalegje se do ně-
 moty, pak se počaceli a chrápali. Potom
 ge wywedli na plac, kdež na ně dešť, snih,
 kraupy, mráz, slota, jizeň, hlad, a wsseli-
 ké něřesti přšely, že se ne geden trásl, drko-
 zal, chradh, scepenal, wssem, psům, křawa-
 cím, na peřm: gij wssak nedbali nie,
 hřřili předce.

Wp-
 psánj
 bitwy.

5 W tom se cos na buben wdeřj, a za-
 wznj trauba, a wdělo se hřřmot a křik! a
 ay wstytčje se každy, a zchápajje řezá-
 ky, tesáky, bodáky, a co kdo měl, str-
 řagj to bezewšj ljtosti do sebe wespo-
 lel, až krew střjka, sekagj u flekagj na
 sebe hřř než neyljtěgšj šselmy. Tu se
 hřřmot na wssedy strany rozmáha, tu
 slyšseti dusot konj, chřřst pancřřů,
 břiňkot mečů, rochánj střelby, řičenj
 okolo wšj létagjch střel a kulj, zwuř
 trub, třřstot bubnů, křřk ponaukagj-
 řch k bogi, křřk wjtěžch, křřk zra-
 něňch a wmjragjch: tu widěti olo-
 wěnné hrozné křřupobitj: tu ohnivě
 šřasslitřé blyřřkánj a hřřjmánj slyšseti;
 tu gednák tomu gednák onomu ruka,
 hlawa, noha; přeč létá; tu geden
 přeč druhěho se řáčh, a wssedě wo křř-
 wi zpřřhwá. Ach wssemohaucy Bože cos
 se toto dege, řekř sem, zahynautilj má ten
 swět? A sotwa se wpatowaw, z toho
 placu, nic newjm gař, a řam sem wypadl.

a trošičku sobě wpdchna, a wšak se wšee-
 den třesa, průwodčím swým řekl: Kamž
 ste mne ale wwedli? Odpowěděl Elumo-
 čnjš, rozmazaněššihoz tebe! to gest bñti
 člowěkem, smjti dotčjti. A což sobě pač
 wdělali? řekl sem. Odpowěděl: Páni se
 pohodli, pač se ta wěc porowñati
 musyla. A což se to oni rownagi? dím
 gá. Odpowěděl, Dwssem. Nebo kdoby
 weliké pány, krále, a králowstwj,
 kterž nad sebau saudce nemagi, ro-
 wñal? sami to mezy Jehou mečem
 rozhodnauti muselj. Kdo lépe dru-
 hému železem zassermuge, a ohněm
 zakautj, ten swau postawj na wrchu.
 O barbarstwj! ó howadstwj! dím gá: ne-
 bplolížky giných k mjtěnj se cest? diwočým
 šelmám, ne lidem, tač se mjtiti sluff.

6 Wtom wčtjm an teč ž bogowisťe ne-
 gedny s odsstjpenjma rukama, nohama,
 hlawau, noseu; s žwrtaným tělem, štra-
 penau kúžj, wšse křwj zohawené, wedau a
 nesau: naněž když ljtošj sotwa hľaděti mo-
 hu, Elumočnjš mi dš: Wšedlo se to žho-
 gj, wogáč musj otrly bñti. A co pač,
 dím gá, kterj tam křkú nechali? Odpo-
 wěděl: Šiz ta kúže zaplacená byla. Gač
 to? dím gá. A cos newiděl gačěho se gim
 přiwé pohodlj přádo? A gačěho tačé nepo-
 hodlj řekl sem, pogmětj museli? Mezy
 tjm byč pač paubé rozkoffe předěššy, bñ-
 dnáč gest to wěc člowěku, přato se křmiti
 dáti, aby hned na gatku musyl. Dššli-
 wěč gest ten staw, co ho kóli, nechcy, ne-
 čpěho, podme odtud.

Požů-
 stali po
 bitwě.

Kap.

Kap. XXI.

Stav rytířů.

Eles Podjwey se aspoň, dj Elumočnjš : gařá
čestswj počestnost kdo se tu hrdinsty chowá, a
 a erbys škrze meče, ostřipy, ššipy a řaule probige.
 zač se Takž mne wedau na gařhs palác, řdež v
 dáwas zřim sedjehho pod Magestátem, a některych
 gj. gesso sobě zmužilegi počjnali, před sebe po-
 wolawagjehho. Y přicházeli mnozy, ne-
 řauce s sebau leby, hnáty, žebra, pěsti, mě-
 řce a wačky, nepřátelům zodtinané a zods-
 gimané : což jim chwáleno bylo, a ten pod
 Magestátem dáwal jim za to cossy malo-
 waného, a zwláštnej gařesy před ginými
 swobody : což oni na žerd nasřtřice, tak na
 odiwu wssechněm nosgli.

Giných 2 To widauce ginj, negen z bogownjšku
 také se gařo před časy, ale negedni y z řemesel, a
 do toho od řnih, také přistupowali : a nemagje go-
 řawu řko onino řřámú, aneb nepřátelům zodgj-
 řčenj. maných nábyřků, řterěžby vřkazowali, wy-
 řtahowali a předřřtrali své wlastnj měřce,
 aneb řřřřych řterých nadělali w řnihách.
 Y dáwala se jim také takowá gařo oněm,
 a obřčegně nádherněgřřj znamenj, a pau-
 řřřjni byli na wyřřřj řřň.

Dzdohy 3 Za nimj gař wegda, řpatřim gich hro-
 rytjřů. mady se procházeti, s podpěřenými hlawa-
 mi, zaořřřenými watami, a přioceřenými
 bořy. Y nesměl sem bljzko přřřřaupiti, a
 wdělal sem dobře. Nebo sem hned vřhledal,
 gař se giným mezy ně se pletauchm ne
 wssechněm řřwátně wedlo. Některj zagis-
 řř přřřř se jim bljzko řbořu plichtjce, ně-
 řterj dosti w stranu newřřřřagjce, některj
 dosti

Cesta k 5 Rdyj gdemé dj mi Slumočnjš: Tu
 hradu gijs prohlédl práce a kwaltowánj
 Fortis lidštd, a nezljibol se nic; proto žé se
 29. snad domštwás, že mimo prácy lidé
 ti nic nemagj. Ale wěz že wšsedy ty
 práce k odpočinutj gšau cesta, k němuž
 naposledy wššidni k do sebe w pracch
 nelitowali, přicházegj: že totiž když
 statku a zbožj, aneb sláwy a počtis
 wostj, aneb pohodlj a rozkoššj dosá-
 hnau, mysl gegich dosti se w čem. Lo-
 chati má. Protož giž tě ale k hradu Po-
 těffenj powedeme, aby se, galy chl gest pra-
 cy lidštdch, podjwal. Čemuž sem se zra-
 dował, tam sobě gšlé myšli odpočinutj a
 potěchu šlibuge.

Kap. XXII.

Pautnjš mezz nowináře trestl.

Nowi- R dyj nadcházejme k bráně, spatřim po les
 náři le. R wé straně na ryčku hromadu lidí, a
 dačemu Wššudpbud dj: Gy těchtol injeti ne-
 se diwj. muššime. Což tu magj? řekl sem. On,
 pod, a wjz. Y přigdemé mezz ně, a ap oni
 po dwau, po třech, šlogice, točj gedén proti
 druhému prstem, krawtj hlaiwau, plešlá ru-
 kama, drbe se za wššj: naposledy gedni wšš
 šlagj, družš pláčj. Y co se pač to tu
 zprawuge? djm gá: Komednyli tito
 galkau štrogi? Ba neměgš ty toha za
 hru, dj Slumočnjš. Dprawdowět oni wě-
 ap magj, gichž gim diwno, směššno, hne-
 was,

wno, gaš ttera. Wždykbych ga rád wě-
děl, řekl sem, co to geš čemuž se diwi, čemu
směj, nač hněwagi. Wtom pohleďna
spatřim, ani se s piškalami gašpmis pře-
stugi, a geden druhému přichýle se do v-
cha piška: kterýž piškot bolli libó, plésali;
pakli šřipawý něgaš, traudili se.

2 A wšak toto mi bylo diwné, že gedné Piškac
a též piškalky zwuť gedněm se tak hrubě ly ne-
libil, že se šřakánj zdržeti nemohli: dru-
hým tak se mrzutý zdál, že wšši začpáwali stegně-
a w stranu běželi: aneb poslauchali, a roz-
hwjlic se vsedawě plakali. W řekl sem: ku-
Totol geš potworného cojy, gaš to
gedna a táž piškala gedněm tak
šladce druhým tak trpce, žnj. Elumo-
injt dj: Rozdílnošť ne zwuťu než slu-
chu to působj. Stebo gašoz pacpentum
gedno a též lékařstwj negednostegně ope-
ruje, gaš čj nemoc: tak tato, gašá geš čj
wnitě palšo aneb š wěcy nášlonnošť, tak-
wý žewnitě o nj zwuť, šladky neb hořky.

3 A kde paš se ty piškalky beraw? Prind-
šegi ge odewšad, dj on: Co newidjš pro-
dawaců? Takž pohleďm, a ay tu chodj a
gezdj naschwál š tomu nařizeni, piškalky ty
roznášegicj. W nichž mnozý na pruděpč-
konjch gezdili, a od těch šupowali mnozý:
ginj chodili pěšky, někteřj se y na berlách
šuhagice; a od těch tozumnj šupowali ra-
běgi, prawjše že býwagi giššj.

4 Šegen paš sem se diwál na ně, ale y
poslauchal sám, tu y tam se zastawě: a po-
znal sem že to opravdu gašá libošť tak roz-
dílne odewšad přicházegicj hlasy šlošeti.
Toto mi se neljwilo, že někteřj nemjrně sobě

to tom počnali, wšsety pšškaly co gich da-
stati mohli skupugje: an popšškagje sobě
drobet, každau zase přeč wrhli. Byli tu ž
rozdělných stawů, kterjž rjžko doma sedje
wjděty tu na rjžku rjžali, kde co pššklo
wcha nastawugje.

Mar: 5 Dwšsem pať neljžbilo mi se, řdyž sem
nost no- marnost wěcy té poznal. Nebo častokrát
windě- smutný se hlabol rozcházal, že se formautili
swj. wššični: po chwjli wššak zawyřel giny, a
byl ž strachu swjch. Dpět některé pšškaly
zwuť tať libě žněl, že wššični wšškali a
plěsali, a hned se proměnito, aneb wtššil,
aneb w smutné ššřipánj obrátil: tať že
řdo se gimi zprawowali, ledařdy se
ledačemus daremně těššili, ledačehos
děššli, an- to w dym bylo. Bylo se
ředy čemu žasmáti, že lidé každeho
wětru žawanuti ššáliti se dajj.
Protož sem ty chwálil, kterj ššibřičku těch
nedbagje, prač swjch hlbděli.

Neпо: 6 Ale opět sem nepohodlj spatřil, že řdyž
hodlj řdo na to co se okolo pššká pozoru nebal, od
bez nich ledařdůs mu lecos na řř připadlo. Na-
pž nich. posledy wššak p to sem tu widěl, že s těmi
pšškalami zacházeti ne wššeligat bezpečno
bylo. Nebo poněwadž hlabolowé ti roz-
dělňm wššim rozdělňj byli, ržnice, p rwa-
řky negednau odtud powššawaly: gaťž sem
se p sám s přjhadau potřkal. Dopadna gá
gedné bšštre žněgšj pšškalky, podal sem
přjtelu swěmu: ale giny přegmauc gi, p žem
dali a posslapali, na mne se že takowé wě-
cy roztrussugi potřbugje: tať že wida se
wztekle rozpálené, přchati sem musel. Že
pať wůdcowé mogli wjždy mne hradem
Fortuny těššili, ššli žne ř němu.

Kap. XXIII.

Pautnjš prohlédá hrad Fortuny: a
 ● neyprw přjstup k němu.

Rdyš k tomu milému hradu přigdeme, Etnost
 widim neyprw zástupy lidu, že wšech zapada
 města vlic se zbjhagicých a obcházegicých, a la brá
 řudby se z hůru dostati mohli ohlédagicých. na k
 Byla pať na ten hrad gediná, wsořá, a slawě.
 wžlá brána; ale kteráž zaborěná, zawále-
 ná, a trnjm zarostlá byla: slaula poně
 Etnost. A prameno mi o mš, že před čas
 ona sama toliko k wcházeni na hrad wy-
 starená byla, ale že se brzy potom přjho-
 dau galkausy zaborila: protož giných men-
 sšich je naděláno, a té necháno, poněwadž
 přjliš přjtro, nepřjstupno, a nezwoľno by-
 lo choditi štrže ni.

2 Prolámány tedy zdi, a naděláno for- Pos
 ten z obogj strany; kteráž gá prohlédage, strannj
 widěl sem nápisg gich, Pokrytštwj, Lež, fortng.
 Pochlebenštwj, Neprawost, Fortel,
 Násyľj zč. ale řdyš sem to tať gmenowal,
 a ktej tudy wcházeli šlysseli, hněwali se na
 mne, reptali, zhoditi mne dolů chtěli: tať
 že sem štaukiti musel. Dšwage se pať, wis-
 děl sem že někteřj předce tau starau branau,
 štrže wum a trnj, ležli; gedni proležli, a ginj
 nic: a ti teprw se zase do dolegššich fortan
 wraceli, a gimi procházeli.

3 W wegdu tam tať, a spatšjm že tu ge- Gřišš
 ššě hrad není, než plac, na němž mnojštwj kobo
 lidj šlogj, z hůru k wyšššim palácům wžhle- náho
 dagicých, a wždychagicých. Řdyš sem se dau
 ptal, co ti tu dělaj? odpowědjno mi, že chytš
 gšau

toho
w pná
III.

gsau čekancy, lastawého panj Fortünny wzejtění, a na hrad puffedni očekawagichy. A to se ne wssični gessťe tito tam dostanau? wssak wssični o to wěrně pracowali. Odpowědel: přicjneti se každý muž gať wj a wmj; naposledy wssak na panj Fortüně, toho ona k sobě přigjti chce neb nechce, záteji. Můžeš se podjwati gať to gde. J widjm že tam gjž wjše žádných schodů, ani bran není, než kolo gaťěsy wstawičně se točich, k němuž kdo se připal, zhůru na podlahu wynessen byl, a tam teprw od panj Fortünny přigat a dále puffedn. Dole pak nemohl kdo chťel kola se chytiti, než toho k němu wřednice panj Fortünny, gménem Náhoda, přivedla, aneb na ně w sadila: giněmu každěmu ruce zklauzly. Za pak Regentka Náhoda, chodila mezy haufem, a toho se gj wdalo, to ho chytila a na kolo w sadila: gessťe se gj někteřj welmi na oči tiffli, rukau podawali, prosyli, swé w pnalozené práce, posty, mozoly, strámy, a giné zaslaužilosti, předstjragjce. Ale gá držim že naprosto hluchá y slepá bñti musyla, tať se nic ani osobám newžhlědala, ani proseb nedbala.

Čekanců
na
stěstj
tesklli
wžpů
sob.

4 Množy tu z wsseligakých stawů byli, ců na kterěz sem prvě widěl, že w powolánj swém a strze hránu Čtnosti, aneb taťe strze postjranj Fortny, práce a potu nelitowali, a wssak se stěstj dočekati nemohli: giný, na to třeba ani nemosslichy, byl za ruku w gat, a zhůru nessen. Boněch pak čekanců množy přewelmi teskllili, že na ně potádka přis

pligiti nechtělo, až negeden ofsediwěl: ně-
kteřj sobě zausali, a puštyc o sstěstj, wra-
celi se k lopotowánj swému: z kterýchž opěť
někteřj roztaujice se, k hradu lezli, oči p
rukau panj Fortúně podáwajíc: tať je
Expectantů těch způsob tať y ginať bjdň
a tešklivý sem šhledal.

Kap. XXIV.

Pautnjš způsob boháčů prohléda.

Někl sem pať wůdcoj swému: Nu gijš
bych taťe, co tam na hoře gest, gať
Fortúna swé hostě ctj, rád spatřil. Do-
bře, řekl on, a wzněsl se než sem zwěděl se
innau zhůru; kdej panj Fortúna na
kauli stogecy, koruny, sceptra, regis-
menty, četězy, zápony, měšce, tytule
a gména, medy a cukry, rozdáwa-
la, a teprw dále zhůru pausstěla. Y po-
hledjm na stawenj hradu, kteréž o trogjm
ponebj bylo; a spatřjm, že některé do dole-
njch, jiné do prostřednjch, jiné do wch-
njch pokogjskú wwozugi. Y dj mi Klamo-
čnjš: Zde dole přebhřwagi, které pa-
nj Fortúna penězy a zbožjm pocti-
la: w prostřednjch pokogjch ti které
rozkošsemi krmj: w hornjch pať pa-
lácňch, které sláwau přiodjwá, aby
od giných spatřowáni, chwáleni a
ctěni býti museli. Některým dwo-
gibo spolu, neb y wšseho trogibo pře-
ge; a ti se kam štj, procházeti mo-
šau.

hau. Widjś gaſ ſkaſtná wěc geſt komu
ſe ſem doſtati doſtane.

Bohatſtvoj pautá a brěmena. 2 Podmež tedy řeſl ſem, mezy tyto třeš
bas neyprw. Taž wegdeime do dol-
nych ſlepů, a ay tam tma a neweſe-
lo! taž je ſem nic téměr newiděl po-
neyprw, gen že ſem břiňkánj gačěš
ſyſſel, a puš ſluhliny žarážel mne
že wſſeč kautů. W tom řdyž ſe mi tro-
ſſu žrať probere, widjm plno ze wſſeliga-
řých ſlawů lidj, ani tu chodj, ſtojj, ſedj,
ležj, a každy má pautami žpatě nohy,
a ruce ſwázané řetězem, někteřj při-
tom y na řeku řetěz, a na hřbetě bři-
ně nęgačě. Y ždělſ ſem ſe, a řeſl: Což
pať toto pro krále, do žaláře ſme nęgačěho
přiſſli? Odpowědel mi, ſmęge ſe, Elumo-
čnjš: Gačyš ty nerozum? wſſať toto
darowé gſau panj ſortůny, řterýmž
ona milé ſyny ſwé obřládá. A gá ohle-
duge gednomu, y druhému, y třetjmu, těch
geho darů, widjm oceliwá pautá, železné
řetěze, olowěnnau neb hliněnnau nuſſi: A
gachyž to darowé? djm, o třešbych gá ne-
ſtál. Ale blaude, žle ty hledjś, dj mi Elu-
močnjš, wſſať pať žlato geſt wſſečto to. Y
hledjm žnowu geſtě pilněgi, a powidám
mu, že gá předce newidjm než železo a hli-
nu. Cy nemudrug tať přiſliš, dj on: wěť
giným wjce než ſobě: pohleď gať oni ſo-
bě toho wáži.

Mámeš ni bo- háčů. 3 Y hledjm a ſpatřjm ſwůg diw, gať ſe
oni přewelice w tom opautánj ſwém řochá-
li. Těto ſobě počítal řkraužky řetěžu
ſwěho; giný ge rožbjral, a žaſe ſklá-
dal;

dal ; giný řetězu sobě rukau potě-
 řáwal ; giný ho na pidi měřil ; giný
 k ostům berá , libal ; giný ho před
 mrázem , horkem , a vrazem chráně ;
 štátkem obwinowal . Někteří dwa
 neb tři se sstaupje , měřili ge jobě , a
 potěřkávali geden proti druhému ;
 kdo swúg lahčegší znamenal , kor-
 mautil se a bližnjmu záwidel : kdo
 wětší a těžší měl , chodil wúkol , dul
 se , honosyl a chlubil . Ač mezy těmi
 opět někteří tisse w kautě sedje , w welis-
 kosti řetězů a paut swých tagně se kocha-
 li , nestogje o to aby giný widěli : záwisti ,
 za to mám , a krádeže se bogje . Giný
 zase plně trubly měli hrudj a kamenj ,
 kteréz sem y tam překládali , odmyka-
 li a zamýkali : nikam odtud , aby o
 to nepřisli nesiněgje , ani nespěgje .
 Někteří gessě ani truhlám newěřili ,
 nawázali a nawěsseli toho okolo sebe
 tak mnoho , že ani choditi , ani státi
 s tjm nemohli , než leželi toliko , dy-
 chje a chroptje . Což gá wida řekl
 sem : Ale totoliz magj pro wssedj Swatě ,
 sstastnj lidé slauti ! an sem dole , práce a
 zwaltowanj lidská prohlédage , nic bjdně-
 sšího nespáčil , gačo toto sstěstj gest . Wsše-
 zwěd řekl : Prawda gest syc (což tagis-
 ti ?) že miji toliko tyčo Fortúny dary ,
 a gich nebjwati , wětší starost gest
 než rozkoš . Ale tjm panj Fortúna wins
 na nenj , dj Elumočnjš , že někdo darů ge-
 gich

130 Kap. XXV. Nečestí lidj

gich vjzmati nevni? Ona se s svým nes
 skaupej; než ti někteřj stuchlcy, ani sobě
 ani giným ku pohodli toho obrátiti nev-
 něgcy. A naposledy, děley ty z toho co
 děley, předceť gest to velike štěstj, Miti.
 Gá o takové štěstj gaťe tu vidjm nesto-
 gjm, řekl sem.

Kap. XXV.

Způsob rozkossných světa.

Roz-
 mazani
 rozko-
 snjcy.

Wskazvěď dj: Podmež tedy jhru, tam
 ginaťssj věcy vhlédáš slibugie, samy
 rozkosse. V wegde me po schodech, do prv-
 nj syně; a ap tu lojzj, měkkými peřinami
 poslaných, wisutých a koljbaných, něko-
 lit řadu, po nichž se někteřj wáleli, služeb-
 njku s eháňkami, sochry, a ginými nástro-
 gi, k wseligaké službě hrotových; plno wu-
 kol sebe magjce. Wstáwalli pterý, ruce se
 hned ze wsech stran podkládaly; oblekal-
 li se, ne gina než hedbáwná měkká raucha
 se podávala: byloli kam přegiti potřeby,
 na stoliech polstáři poslaných přenášeli.
 Nu tu hle máš pohodli, gehojs hledal, dj
 Tlumočniš. Co nad to žádati můžeš? tak
 mnoho wseho dobrého miji, aby se o nic
 nestaral, ničeho neddtýkal, co dusse ráčj
 wseho hognost měl, a ani žlému wětru na
 sebe wanauti nedal, nenjli to blahoslawe-
 ná wic? Odpowěďel sem: Drossem žel tu
 hned weselegi než w dolnjch těch mučirnách:
 ne wsecko mi se wšak y tu podobá. Co opět?
 řekl on. A gá: že ty lenochy s wpuřlý-
 ma očima, odutau hlavau, oteřlým bři-
 chem, nedotklivými audy, gaťo bolawým
 wteš

w ředem, widjm; zawadšli řde, neb se řdo
aň otře, neb na něj odporný wštržawan
ne: hneď mu žle. Štogatá woda hnie
ge a smradj se, slýcháwal sem, tuto
pať toho příklady widjm. Také tito
žimota nie neobjiwagi, poněwadž ho
přespěgi a přezahálegi: nic to pro
mne není. Dívons ty filozoff, dj Ilu
močnjš.

2 A wedau mne na druhau šň, řdež gá
očjm a wššm plno wnadp spatřjm, zahra
dy rozkošné, robnjky a obory, žwir, ptas
ctwo, rby, muzyku wšseligakau libau, a
towarystwa weselého hausy: ani sobě šká
ť, honj se, tancugi, štwau, sechtugi, hry
prowodj, a newjm co wjc netropj. To ne
nj štogatá woda, dj Ilumočnjš. To pra
wda, djm gá: ale nech mne, ať sobě na to
pohledjm. Podiwage se pať, řekl sem:
Widjm že se žádný těch kratochwilj
nenagi a nenapige: nýbrž vnamě se
každy běži w stranu, giným zase ně
čjm wyrazení hledage. Malá mi se
to zdá rozkoš. Hledášli tedy w gidle
a pitj rozkoše, dj on, podme sem.

3 Takž wštročime na třetj šň; řdež ay
spatřjm plně stoly a tabule hodugi
ch, ani před sebau wšeho hognost
magj, a weseli gsau. Tu přistaupě
spatřjm gať někteřj pořád do sebe mečj a
legj, ať jim břicha nestačewalo, popaso
wati museli: někteřj ať se jim wřchem y
spodiem přelawalo. Šinj lahůdky ge
wbyrali, pomlaššawagjce sobě, a řku toť
dlauběho gať četábi magj (aby čutnost

ž wj

dlaus

Hry a
dívos
dla.

Hobos
wnjcy.

Vlaubo čtiti možli) sobě wůnsfajce. Nečestěj se chlabil, že od desíti neb dwadceťi let slunce vycházejí a zapadají newiděli: proto že řdy zapadala, někdá stíjwí, řdy vycházelo někdá wstíjwěš, nebpli. Nečestědli pať tu zasmussile, než muzyka wsseligaká musyla znjti, a njž každý také připogowal hlas swůg, tak že tu wsselického ptactiva a zwjrat zpěwowe slossáni byli: geden wyl, druhý čwal, třetj kwákal, čtwerť sstěkal, pátý hwjzďal, šestý sswěholil, sedmý lkal zc. a diwňymi přitom posuňky.

Paut. 4 A tu se mne Tlumočnjš ptal: Gať mi njš me: se ta harmonya ljbj? Kusa nic, řešl sem: zy ho: kterýž řešl: Y což se pať ljbiti bude? sto downj, nešlž gš pať, že tě ani tato weselosť rozwrěy gať zati nemůž? W tom mne něčestěj z nich před mēl ho: stolem vhlédaj, a geden mi připjgeti: druhý abych přisēd, očima bljžage, nāwěštj dáwati; třetj, řdo gsem a co tu čep, eramirowati začne; čtwerť se na mne vdeťj, proč Nač Bůh zehnal, neřjkám? Načēž gá rozhorle se djm: A což aby Bůh takowým swiňským hodům také zehnal? To než gá dobře dopowjm, ay tot tašljřů, mis, kossjků a šlenic, krupoblťj na mne, že sem se sotwa vhybati, a schytě se přeč wypadnauti stačil. Ač gessťel mne stíjwěmu snōž wtjkatí, než gim ožralóm wne trefowati přisšlo. A Tlumočnjš mi: Hle, neprawillit sem dáwno, mēg gazyl za žuby, a neuhdrug: hleď se zprawowati lidmi, a ne aby ginj twě koteby šetbati muspli.

5 Wšudybud paľ zasnať se, a za ruku
mne ugra, Podmne tam gestě gednau, čel —
a gá nechtel. On: Gestě se tam nač
djavati más, a mohls, řdnyby byl ml-
čel. Pod, gen sobě opatrně počiney,
zdaleka třeba sfoge. U dām sobě řicy, a
wegdu zase: a co zapirati? y nawěsti sem
se dal, že sem přijedl, připijeti sobě dal,
splňoval sem, — a chtěge wždy na řonec, ga-
řá paľ w tom weselosť gest, wozřusyti, začal
sem y přizpěwowati, přiwysťowati, a při-
wysťakowati sobě: summau co giny dělali
dělati. Ale to wšse nesměle galsy: proto
že mi se naprašto že mi to neslussi zdálo: ga-
řož paľ někteřj widauca že w to třesiti ne-
mohu, smáli mi se, giny že nesplňugi bau-
řili se. Mne mezy tjm cosy pod řa-
břkem beryti, cossy pod čepichy lau-
patt, cossy mi se z hrdla wnyřrati, no-
by potáčeti, gazyř. deřotati, hlawa
řolem choditi, a gá teprw na sebe y
na swé wūdce hñewati se začnu, zge-
wně giž wolage že to howadstwj gest,
a ne lidstwj: zwláště řdyž sem na ginych
řech rozkošnyčkā rozkošse trochu gestě lépe
se podjwal.

Zase
tam
šel.

6 Za řagillē někteř sem natjřkati řyřel,
že gim gřblo a piti ani řřmařowati, ani do
hřdla gřti nečege; řterpřj giny litowati, a
aby gim řpomořono bylo, museli řupcy sem
tam po swěte, coby se ř čuti nagřti mohlo
wřhledāwagře, bħati; museli řuchari
wřseligalsch musřu swych, galsy labřd-
řām zwláštěj wūni, bawu, čut, dadanc,
do řaludřa wladiti mohli, řhledāwati;

Wřdnj
zřpřsob
rozko-
řnyčkā.

ř vij

mus

štedlno bylo hleděti na ně, a puchu od nich gdauchho čytiti. Naposledy, widěl sem je to na těch rozkošse palácůch poslednj gíž byl; odřudž se ani zpátkem, ani dál nemos hlo, kromě dity gačes wžadu tam, strže niž negedni hlauběyi se w būgnost dáwagicų, propadali, a za žywa do těch za swětem temnostj se dojtawali.

pro-
cipi-
tium.

Kap. XXVI.

Způsob powyšsených swěta.

W mgdeme odtud do wčrniho palácu, kterčž odewřený byl, žádného nad se bau přikroptj, kromě oblohy, nemagicų. A ay tu mnoho stálo stolic, gedny nad druhé wšěsich, wšse okolo kragu, aby z dūlu z města widjny býti mohly, na nichž seděli, gač kdo od panj Fortūny wyš neb niž posazen byl, gimž wššični mimo gdauch (po předu wššak) činjce čest, hōbali koleny a šhwāli hlawami. **W** řekl mi Llumočnil: Gle neníliž čistá wěc tač wywyšsenau býti, aby odewššad widjn byl, a wššični na tebe hleděti musyli? **A** gā přidal: a býti na cāně, aby na tě dēsse, snib, kraupy, horlo y zyma, býti mohlo. **Odpowěděl on:** Herež o to. **Ale** gest čistá wěc na tom býti mjstě, kdej na tě wššični pozor dáwati a ššetřiti tě musęgi. **Prawda** gest je ššetřj, řekl sem: ale kterčž ššetřenj sotwa není wětššim bře-
menem než pohodlím. **Nebo** po každém z nich gač gich mnoho pase, gíž gā
wi:

Powš-
sených
lidj ne-
poho-
dlj.

widim, hnauti se nesmj a nemůž, aby
wšickni newiděli a nepřesaudili: ga-
lež to pohodlj? zwláště kdž sem wi-
děl, že gaš mnoho po předu k nim šse-
trnosti, taš mnoho po zadu a po strá-
nách newážnosti bylo. Za každým za-
gisté tom w sedle rozloženém některj stáli,
kterjž naň šsilhawým okem háželi, psky a
blawami žmítali, widliceš podáwali, po
hřbetě šlinau, ozherem neb něčjm giným
šáleli; některj y stolice podrýwajce pád
obmýšleli, s nimž se přenegeben w mé
přítomnosti, tau y ginymi přjhodami,
poškál.

Powý-
šsených
nebez-
pečens-
twj.

2 Neko stolice ty gaž sem řekl, po kras-
gich stály, malicko gi pošmekna hned se
zwrátila: a ktery se před tšm dul, letěl do-
lů. A byly gaš na obrtljých strogeně, gaš
je gj šde dobře došel, wrtla šebau, a šedjč
se ocl na žemí: čjm kteraš wššj byla, tšm
šnáž bylo zaškáti gj a wppadnauti žnj.
A našel sem tu welikau gedněš k
druhým nepřjžen, žáwistiwě na šebe
wžhlédánj, gedněš od druhých ž sto-
lic wšřazowánj, regimentů wýdjrá-
nj, korun šřáženj, tytulů šobě wšpo-
tel šřazowánj: taš že tu gen se mě-
nilo wždňš, gedn ležl na stolicj,
druhý ž nj, buš ležl aneb poblawě
letěl. Načž djwage se, řekl sem: Šy
toš ge špatně, že za taš dlawau a křpkau
prácj, kteraž se než se na tato mjšta přj-
gde wšstáti mušš, taš křáčká gest odměna?
Wššat paš někdo sláwš wžiwati nepočne,
a hned žaše šonec. Šlamočněš odpowě-
děl:

děl : Tak to paní Fortuna rozdělovati musy, aby wssickni kterej počtiti chce, poděle- ni býti mohli; musyjit gedni druhým vs- supowati.

Kap. XXVII.

Sláva slowautných w světě.

Mezy tjm, kteří se tu dobře chowagi (tekl dále Elumocník) aneb sobě to- ho spc zaslubugi, má paní Fortuna gi- ný nar to prostředek gať ge nesmrte- dlnosti počtiti. Y gať to medle, tekl sem ? tot gest slavného něcu, nesmrte- dlným wsi- něnu býti : medle vřázte mi to. Y obrátí mne Wssezwed, a vřáze mi na témz palá- ču k západnj straně w pssji gestě plac aneb w pssupeť, také pod čirým nebem, kamž k tohoto nižšihš schodeť, a dole při něm dwěrka byls, a w těch sedel gaťssy plno w sobě ze wssch stran očí a wssj magyso- a j potworao (gumawali mi ho Censuram Vulgi, Wssewadem) genuz, se každý k do- na plac Powěsti chřel, negen opowěditi, ale p wssch sive měcy, pro něj se nesmrte- dlnosti hodným býti nadáwal, vřázati, a k rozwázení odewzdati musyl. Byloli w činech geho co zvláštijnho a neobčegné- ho, dobrého neb zleho, pussen byl žhuru z- pakli nit, dole zanechán. Dostáwato se pak tam; gať sem znamenal, nepwje lidj z starou wrcnosti, bogownjku, a wčenyč : z starou nábojnjku, temeslnjku, a domo- wnjho, méně.

Fama
fermé
vulgi
opini-
one
con-
stat.

Indig- 2 Muzelo mne pať welice, že tať mno-
nis ho zlych (laupežnjků, tyranů, cizoložnjků,
quoque wrahů, paliců zc.) gafo dobrých, tam pau-
confer- stěli. Nlebo sem rozuměl, že to nemůže než
tur. přewrácením lidem w nectnostech posylau
 býti: gafož se w trefilo, že gedem přissel

Hero- nesmrtečnosti žádage, a tážán byw,
Aratus. co nesmrtečné památky hodného
 způsobil? Odpowědel: že co neysta-
 wněgšscho w swětě wědel zřagyt, nas-
 schwál chrám na rěgž sedmáctero
 králowstwí tři sta let prácy a nákla-
 dy wědlo, zapáliw, a gednoho dne
 w rúm položiw. W wjast se ten Cen-
 sura té hanebně opowázliwosti, a pustiti ho
 tam, za nehodného saudě, nechťel. Ale
 přissla panj Fortuna, a pustiti ho řázala.
 Kterýmž příkladem posyleni gsauc gio-
 ni, lecos hrozného, co spáchali, wyč-
 tali; tento že co neywjc mohl lidstě
 Erwe wylil: giný, že nowé rauhání,
 gabhy se Bohu zločeciti mēlo, wny-
 stil: giný, že Boha na smrt odsaudil;
 giný, ž slunce z oblohy strhna, do pro-
 střed propastí pohřžil; giný, že no-
 wé towarýstwo paliců a mordětů,
 strže než lidstě pokolenj třjbeno bude,
 začal zc. a byli wssickni napočád žhuru
 paussjni: což prawjm welmi mi se neljwilo.

Mar-
nost
Powě-
sti.

3 Wessel sem wssař za nimi tam, a ap tu
 hned ge gařsř také panj Fortuny wřednjř,
 gménem Fama, aneb Powěst, přigimal,
 gehož nic nebylo než wsta. Gař zagisté dol-
 ni ten plný očí a wssř, tať tento plný je
 wssřch

Y w
 bysto-
 rych
 falše
 mnoho.

5. Měel sem tedy : a ay w tom nowau
 fales vhlédám. Měčj kontrfekt gegj sem
 žiwého krásného a zpanilého widěl, přepo-
 tworný byl : ginému naodpor, mrzutému,
 widim že co nepřekrásnějšj kontrfekt mohli-
 udělali : některému postamili dwa, tři, čty-
 ry, obrazy, a každý byl ginaljšj : aj mi té
 na djle neobalosti, na djle newery maljčů
 těch hněwno bylo. Spatřim také y
 matnost toho. Nebo prohlédage ty
 obrazy, widim gich mnoho zaslých,
 zaprášených, zpráchniwělých, zhnis-
 lých, že málo aneb zprosta nic, znáti
 bylo : některých na hromadě pro gi-
 ně widěti nebylo, žádný téměř na ně
 nikdá, nehleděl : tožt ta sláwa !

Wp.
 zdwiže-
 né pas-
 mátko
 také
 hpnau.

6. Mezy tím přicházela Fortuna, a Pá-
 zala některé ty, negen staré a wetché, ale y
 nové čerstwé kontrfektj, dolů házeti : a gá
 sem porozuměl, že gakož ta milá ne-
 smrtedlnost sama z sebe ničimž gest,
 tak y pro bláznowau gakausy For-
 tůny wtrkawost (an gednák na swúg
 hrad přigimala, gednák wphazowala)
 není se tím ubezpečiti : čímž sem sobě
 gi, y s gegimi tu dary, tím wje zóššlivil.
 Nebo tytmž způsobem ginde po hradě se
 procházegje s syny swými zacházela : roz-
 kossnjctům rozkossj, a bohácům bohatstw,
 gednák přiláwagje, gednák wgmagje, a
 ledačdys nenadále wšsecko odgjmagje, a
 wen z hradu wstrkugje.

Smrt
 wšsecko
 předce
 hubj.

7. Dwšsem pak smrt mi hrůzy přidawas
 la, kterauj sem y tu na hrad docházeti, a
 gedného za druhým oděhžeti widěl : ale

nes

negednostegným způsobem. Na bohaté střlela obecnými špy; aneb přiklelagje řetezy těmi zástřcowala, a zaduffowala: rozkošnickům nasypala do lahůdek gedu: slawné zhažowala, aby hlavy lámali, aneb ge šřežerdy, ručnice, tulichy, prokáněla, každého téměř neobpčegným negasřým způsobem z swěta prowoděcy.

Kap. XXVIII.

Pautnjš sobě zaufati počjná, a s swými wůdcy se hádá.

Jlekl sem se, že tať nikdež nic w swětě, ani na samém tom hradu Potěssenj, nenj čehožby se mysl bezpečně směle a cele chopiti mohla. Kteráž myšlenj welmi kormautliwě mne, čjmi dál tjm wje, rozcházela: z nichž mne Elumočnjš mňg, Mámil (ač wšseligať ohledáwal) wyrazpti nigatž nemohl, až sem y zřičkl: Ach mého hoře, nieliž pať, na tom bjdném swětě potěšeného nenagdu? wšsať pať při wšsem wšsudy kwalkowánj a teštnosti plno. Elumočnjš dj: A kdo tjm neť ty sám, nechutné kšselo, winen? Edyž sobě wšsečo ošřliwšš, coť se šibiti má? Šled na giné, gať každý w swém stawu wesel a myšli dobré, dosti sladkosti w wěcech swých mage. A neboť bláznj wšřični naposřád, řekl sem, aneb šhau: nebo aby potěšenj prawého požjwali možné nenj. Bláznj y ty, dj Wšsudybud, aby swé teštnosti polehčil. Odpowěděl sem: Aui

Sapi-
entiae
apex,
despe-
ratio
de re-
bus
Mun-
di.

Kni w to trefiti nevmjm : wssať wiš je sem Polikrát ohledowal, a wždych mne ze wsseho wyrazplo spatrowánf prudkých s kazdau wěch proměn, a bjdného cyle.

W swě-
tě čeho
lidstá
mysl
bledá,
nena-
lézá.

2 Elumočnjš dj : Co to než twá fantaz-
je dělá ? Rdyby ty se ne tať w lidstých
wěcech přebjral, a wssjm wssjudy co
swině wěchtem zmjtal, bylby gačo gi-
ni myslj položné, potěšeni, radosti,
šťěstj požiwage. Rdybych totiž ga-
čo ty, řekl sem, w zewnitřnostech wě-
žel, a nápadné nēgaké nemaštné za-
smánj za radost; přečtenj nēgakých
šrochu škarer za maudrost; Eguseť
nēgakých nápadného šťěstj, za wřch
šytosti držel. Ale kde pať žůstanau,
pot, slz, stonánj, motánj, nedo-
statkowé, pádowné, a giná nēšťěstj,
gimž sem počtu mjry, a konce žádně-
ho nēspatřil po wssedy stawjch ? Ach
auwech nastogte ! ach auwech bjdně-
ho tohoto žiwota ! Prowidli ste mne
škrze wssedčo, a co mi to platno ? Šli-
bowalo mi se a vřazowalo tytých, žbo-
žj, vměnj, potěšeni a bezpečnost.
Ale co mám ? Nic. Co vmjw ? Nic.
Kde sem ? Nēvmjw sám. To wjm to-
liko je po tať mnohém motánj, po tať
mnohých pracech, po tať mnohém wy-
štalém nebezpečenstwj, po tať mno-
hém myslj vnaweni a žemělenj, nic
naposledy nēnalézám, než v sebe sám
bolest, v giných ž sobě nēdámwst.

3 Elu-

3 Ilumočnjš: A hodně, proč se nezpra- A čím
wugeš radan mau, kteráž hned zpočátku se lidé
byla, Nic nepodhlédati, wšsemu wě- zamo-
řiti: nic neprukowati, wšse přig- žugi, a
mati: nic nestráfowati, wšsedo li mámj,
bowati. Loby cesta byla po nižky
pokogně šsel, přijen v lidj měl, a y
sám sobě pěkně se ljbil. Na to gá:
Pěkně bezpochyby od tebe gsa zmámen, ga-
fo ginj fantowal, semotam blaudě plésal,
pod ghem chroptě škepčil, sluně a mra so-
bě wšskal. Widěl sem, spatřil a poznal,
že ani sám nic negsem, nevmjm, nemám,
ani ginj: gen že se nám cosy zdá, stjn la-
páme, prawda wcházj wšsjudy. Ach au-
wech nastogte!

4 Ilumočnjš. Coť sem prawil gessťe pro-
wjm, sám gsy sobě winen, proto že meličého
cosy a neobčegného žádás, čehož se žádně-
mu nedostává. Odpowědil sem. A pro-
tož se trápjm tím wice, že ne sám gá
ale celé pokolenj mé bjdné gest; a ge-
ssťe k tomu slepé, bjdné neznagjčj.
Ilumočnjš dj: Gá newjm gať a čím tobě
zadostki wčiniti, tať zmotané hlavě. Gestli-
zet se ani swět, ani lidé, ani práce, ani za-
hátko, ani vměnj, ani nevměnj, summar
žádná wěc neljbj, co s tebau gij dělati, co
w tom swětě wje schwalowati newjm.

Ado
problé-
dne, ne-
můj než
trápitj
se.

5 Wšsjudybud na to: Powědme ho gessťe
na hrad Králowny nassi teb v prostřed stoa-
gicj, tam se snad w pamatuge.

Kap. XXIX.

Pautník hrad Královny světa,
Maudrofti, prohlédá.

Sať; pogmauc m. se wedau. A an hrad ten stěwět se rozličným krásným wssudby zewnitě malowánym, bránu mage osazenau strážnými, aby žádný přemě vřad něgať a wládu w swětě magjch; pausstěn nebyl. Ěm zagisté samým, gaťoťto Králowny služebníkům, a nřizeni gegich woponawatelům, wcházeti a wycházeti wolowš : ginj čtěgji se na hrad podiwati, zewnitě toliko zewlowati musęj. (Nebo př wssęchněm tagnostj těch gimjž se swět řidj, wprjwdati nęssuffj.) Gaťoť pak zewlů těch, wš wstj než očima se diwagjčjch, dosti sem tu widěl: mne pak je do brány předce weedli, tomu sem rád byl, wjdy sať. čo za tas gemstřj ta Maudroft swěta má, wprjwdati měti žadostiw gsa.

2 Než p tu sem bez přjchody nebyl: strážnj zastaupte mi, examiniowati začnau, co tu čęp? nřbrj začnau zpět hnáti a střkati, p opřáhati. Ale Wssudpud, gaťoťto p tu známj, gim za mne newjm to odpowědět, a za ruť wgwaw, předce mne prowedl až na prwnj plnc.

3 Kdež hledě gá na samo gjž hradu staswenj, widjm ždi bělostřwaučj; řterěz praxwili mi je alabastrové gsau : ale gá pilně hledě a ruťama ohledňwage, nic newidjm než papř, a wphlędagicj řulinami žde onde řaudel : odřudj řaudě, je stěny ty dšlem dutým a wpcřáwaným řtrogeny gsau,
řalbě

šťalbě té sem se podiwil p. žasmál. Y přis-
šli sme k schodu po němž se žhuru kamsy
chodilo: a gá žboření se boge (a tussjm
srdce mé, co mne tam potkati má, čtílo)
giti nechtěl. Slumocniš mi: Nač ge můg
milš ta fantazpe? Bog se pať aby se nebe
nezšulo. Či newidješ giných množstwj žhú-
ru a dolů žcházeti? Takž gá, wida p tu
přšklady giných, šsel sem šsnešem tšm, štes-
rčž wysokš byl a w školo, žeby sobě gedem
žáwrat vžoniti mohł.

Kap. XXX.

Pautnjš na palácu Maudroski
obžalován.

Y wwedli mne na něgašau welikau šň, na nšž mne nepprw šwětlo oblešlo ne-
obpčegně: negem proto že oken plno bylo,
ale wšce pro drabě (gažž prawili) kamens,
ginž štěny wysazeny byly wškol, a půda
postřená čalauny drabými, též dd žlata se
štěpšščými: mišto pať štropu byl oblať ga-
ššš, či mšla. Čehož sem plně egamino-
waši neměl šdy: proto že mi oči na samu
tu milau Králownu p hned obráceny byly,
šteráž ná nepropěššim mištš pod Mageššá-
tem seděla, a ošolo nšž obau stran šlogjčš
raddy a šlužebnice gegj, šomonsšwo švjas-
šnutj welebně. Y žbrožyl sem se šláwpy též
žwolášštš šdyž počaly gedna za druhau na
mne wžhlědati. Y dj mi Wššudyšbud: Nes-
štrachšg se nic, předšstup bližž, ať tšž p Krá-
lowna šegj M. špatšš: a buď šrdnatš, na
štud wššat a ždwočilost nežapominage.

Pauts
njš před
Králo-
wnu š-
Mau-
drost
postá-
wen.

A tať mne wedl až do prošťed, a řázał mi se z njžka pokloniti : což gá newěda gať činiti učinil sem.

A tu 2 A Tlumočnjš můg tlumočnjšem se ode-
objalo- mne bez mé wúle wdělau, w tato slowa řeč
wán. začal: Nengasněgšš swěta Králo-
wno, přestřwělý Boží Paprsku,
Maudrošti welebna, tento teď které-
hož sme před důstognošt obličege twé-
ho přiwedli mládenec, dostaw štěstím
gahýmšy od Osuda (Regenta twé
milosti) dowolenj, aby wšsedny stawy
a řády přeslawného tohoto Králow-
stwj swěta, w kerémž tebe nehywěšš
Bůh na místě swém, aby w něm wšse-
do prožřetedlnosti swau od končin až
do končin geho řždila, postawil, pro-
giti a šhlédnauti mohł, od nás teď kter-
tjž sme podle prožřetedlnosti wúle
twé taťowým za průwodčj nařženi,
štrže wšsedny stawy proveden gest. A
wšsať (což s požorau a boleštj před tebau
wyznáwáme) wššj naššj wprjmnau a
wěrnau pracj toho sme při něm do-
westi němohli, aby sobě gistý řád ob-
libě, počogně se w něm vsadil, a ge-
den z wěrných poslussných stálých wlas-
šti této wěregně obywatelů byl :
nybrž wždny a při wššem nám te-
stnj, wšsedo sobě nečutná, a počemšy
giném neobnyčegném dychšj. Protož
my geho diwolé žádošti za došti uč-
niti, ani gj wyrozuměti nemohauc,
před

šim, že tak cošy wybjravého gšy, a
 učiti se gažoťto nowotný w swětě host
 mage, ty se w mudrowánj wydáwáš.
 Pro kterauž příčinu ačbych tě giným
 na přjklad w kážen swau wzýti mo-
 bla, wšak poněwadž raděgi obmý-
 ššim aby přjladowě snáššeliwosti a
 Dobrotы nezli přjstnosti mé wúbec zná-
 mi byli, sshowimě gestě, a tuto při so-
 bě na hradě swém tobě bytu propúg-
 žugic powolugi, aby lépegi sobě sám
 a zpráwě mě wňrozumjwal. Wazjž
 sobě této milosti mé, a wězyž že se ne
 lažděmu na tato tagná mjsta, ldež se
 dekrétowě a vsudkowě swěta děgi
 přicházeti dostává. Což domluwimšš
 ruřau pokynula, a gá podlé daněho ná-
 wěštj wstaužil w stranu, co to bude djwati
 se opěť žádostim gsa.

(1.)

(2.)

Raddy
 Prá-
 lowššé.

5 Mežtjm postawě se w stranu ptám se
 Klumocnjka, gať těm raddám řjřagj? ga-
 řy mežy nimi řád, a gaťá ktere powinnost?
 J dj mi: Ty nejblyže Králowny Segjmia-
 losti stogjch gšau tagné raddy: po prawicy
 Čistota, Bedliwost, Dpatrnost, Roz-
 myšlnost, Přjwětíwost, Mjrnost: a
 po lewicy pať, Prawda, Horliwost,
 Dprawdowost, Wdatnost, Trpěli-
 wost, Stálost: a ty gažoťto raddy
 wjdyňčy trůnu Králowššému přjstogi.

Wred-
 nice
 Prá-
 lowššé.

6 Toťto pať w nižššich sšraňčých stogjch
 gšau wřednice a mjstodržjčy gegj w swětě.
 Za w ššerě suřni, zamitá, gest mjstodržjčy
 nad dolnj stranau, a slowe Industria,

Ena

Snažnost: ta pak v zlatohlavu a nabíraném oboktu pod věncem (však si je to mám prve již viděl) místo držící nad hradem Blahoslavenský, a slove paní Fortuna. To obě s svými pomocnicemi, někdy tam jsou při svých řízeních, někdy zde, jakož pro postavení se na službu tak v pro příjmání osudů a rozkazů. A ta opět každá má své Pod-Regenty: jako paní Industria nad stavem manželství, Milost, nad čestí a živnostmi, Právosť, nad věcní, Důvěrnost, nad duchovenstvem, Nábožnost, nad vrchností, Spravedlnost, nad vogaty, Ordnaost etc.

7 Za gména ta krásná slyše, a však proti tomu všeho naopak v světě vida, byl bych rád něco řekl, nesměl sem však již pomyslil sem sobě toliko: Dívna toho světa zpráva! Král žena, raddy ženy, vědny ženy, všední regyment ženšty! co se ho kdo bati má.

Regyment w světě.

8 Y zeptám se ještě na ty drabanty dva, co a k čemu jsou? On je v Královna G. M. své nepřátely a vkladny má, před nimiž se hájí musy. Tento prv v lissěj zbroji, slove Blisnost, onen druhý v železy a ohni slove Moc: kde geden obrániti nemůž, brání druhý, oba se vespolet zastupujce. Ves pak při nich gest místo strážneho, aby kde kdo podezřelý se blíž, sstěkamj svými oznamoval a odháněl: slove v dvorů Posta, ale kterým se povinnost jeho nehrábě líbí, přezdváží tu Sv. To však lelkování nechage,

Dra. banni.

150 Kap. XXXI. Šalomaun

poslauchen a pozorůg wěky samých, které se tu dšti budau. Dobře řekl sem, rád.

Kap. XXXI.

Šalomaun s hausy velikými na palác Maudrosti přišel.

Šalomaun
wystaupil,
Maudrosti
za chot
hledal.
9.

Adyž gá se poslauchati strojim co se tu dělati bude, ay w tom začne se zwuř a hluř veliký, a řdyž se ohlédagj wšickni, hledim y gá : a spatřim wcházegjsejcho na palác gakehosy w bleřku gasném, pod korunnau, s berlau zlatau, a komonstwo za njm přeweliké, až wšickni téměř zděšeni byli. Y obráceny na něg oči wšech, y mé také. A on předštaupiw, oznámil že gest od neywyššho Boha Bohů tym počtěn ; aby nadewšechy kteréž před nim byli y po něm budau, swobodněgi swět prohlédl, a nad to wýsse aby sobě Maudrost kteráž gest ředitelkyně swěta, za manželku pogal ; protož té že hledá. (A gmenowal se neyšlawněgšjho pod nebem národu Izraelskeho Kralem Šalomaunem.)

Co mu
odpowědno
a on
zase.
Eccl.
11. 7.

2 Na to řdyž gemu štrže Dpatrnost kancljřku odpowědno bylo, že Maudrost sameho Boha chot gest, a ginemu se oddati nemůže : než přizně gegi wjwati libjli se, toho že se gemu nezawidj. Šalomaun řekl : Teď se vsazugi, dokudžbych nespattil, gaký gest rozdjl mezy Maudrosti a Bláznowstwim : nebo syc neljbj mi se nic což se děge pod sluncem.

Paut
nj se
zradowal.

3 Gá šlyse to, ach gak sem se zradowal, že giž aspoň bohů ginaššjho wůdce a rádce

tádre dostanu, než sem posawád mĕl, při němž p bezpečněgi ostogjm, p mislněgi wse-
 čto wyssetřjm, a naposledy tam on pŭgde
 za nim pŭgdu: p začal sem Pána Boha
 w sobě sám chwálitt.

4 Mĕl pať při sobě Esalomaun zástup **Esalo-**
 nemalý sluzebnjšŭ a přátel swých, kterjž s **maunos**
 nim Maudrosti té swĕta Králowny exami- **wo to**
 nowati byli přisli: mezy nimiž byli hned **warpě**
 o kolo geho boťu muji počesnj, plnj wá- **stwo.**
 žnjch obpĕgŭ, kterjž mi (když sem se ptal)
 Patriarchy, Proročy, Aposstoly, Woznas-
 wače zč. gmenowali. Wžadnjm pať geho
 haufu wložowali mi některé z filozofŭ,
 Socratela, Platona, Epičeta, Senecu,
 a giné. W vsadili se wssični ti po stra-
 nách, a gá tať s welikým co tu bude
 očekáwánjm.

Kap. XXXII.

Pantnjť se na tagné saudy a zprá-
 wu swĕta djwá.

Porozumĕl sem pať brzo potom, že se tu
 wĕcĕgnĕ toliko wĕčy wssĕch starŭ swĕ-
 ta se dotýkajicŭ, zprawugi: giné partjo
 kulárnj wĕčy w wlastnjch swých mjstĕch,
 rathauzŭch, saudnjch, konsystořjch zč.
 Co se pať w mé tu přjstomnosti dĕlo, co
 nepřatčĕgi oznámjm.

2 Nejprwĕ předstaupily wřednice swĕ- **Sto-**
 ta, Industria a Fortuna, oznamugje o **žnosti**
 neřádjch kterjž se we wssĕch starjch **na nes**
 zbĭhaji, a to strze spoľečné newĕry, **řády**
 fortele, obmysly a šfalby wsseligalĕ: **swĕta.**

žadagjce aby to něgaľ napraveno bylo. U zradowal sem se, wida že giž sami oni na to přicházegj, nať sem gá přicházegj, že totiž rádu w světě nensj. A Zlumočnšť to znamenage dj: To hle tys se domnjwal že sđm ty oči máš, a kromě tebe žádný nic newidj: a hle ti kterýmž to poručeno, gaľ bedlivý na to pozor magj. Gá, rád to slyšim, řekl sem: Deyž Bože toliķo at se tomu cesta nagde.

Woble- dáwánj přjcin toho. 3 U widěl sem, že se radby sstaupily, a porozmluwjce spolu, tázati se štrže Kanceljšku Dpatrnost daly, mohloľiby se wystawmati, kdoby toho přjcinau byl? A po mnohém wphledáwánj, oznámeno je se něgacý rotnjcy a buřiči wlaupili, kterjž tagné y zgewné neřády roztrussugj. Nepředněgi paľ wina dáwána (nebo ge tu hned gimenowali): obžerstwj, lakotnosti, lichwě, chlipnosti, pýšse, wkrutenštwj, lenosti, zahálce, a některým giným.

Man- dáť na půwo- dy ne- řádů, 4 D něž kďž potaz šel, naposledy sepřáa a čten nálež, aby se štrže odewřené patenty (y w gistých mjstech wpměššene a přibité, y wúbec po zemi rozěššané) prohlásylo, že S. M. Králowna Maudrost, znamenage gaľ štrže mnohé potutedlné wlaupilé czozemce, mnozý neřadowé wúbec průchod magj, tau přjcinau ti kďž toho půwodowé býti šhledáni gsau, že se z obce celého Králowštwj na wěćnost wypořjdagj: zegměna, obžerstwj lakota, lichwa, chlipnost, řč. a to hned od té hodiny aby se wšce widěti nedali, pod skutečným na hrdle

hřde trestáním. Tento vsudek Pdyž strže
zhotovené patenty publikován, nepodobné
v jiné galy kssudy pléssichho lidu hluk po-
wstali, a každému se (p mne) zlateho glz w
swěte wěku nádege dělala.

5 Ale po malé chwili Pdyž nic lépe w swě-
tě nebylo, mnozy přibhali, že se exeqvuch
newykonala, nařkagjce. Po zasednutí te-
dy opět raddy, nařzeni gsau od Kralowny
Komisari, Medbal a Přehleda, k nimž
pro wětšj wzáctnost z Kralowštych rad při-
dána Mjrnost: s poručenjm, aby pilně
ohlédali, zdali zlopowěstnj ti wyppowěden-
cy přes mandát tu zůstawagj, či se někteří
opowážliwě zase nawrátili? Y vjbrali se
Komisari, a po něgakém času wrátiwisse se
relachy činili; že syc nalezli někteře podezře-
lé, ale ti že se aby z wyppowědených byli ne-
znagj, a také gnaác gmenugj. Seden že gest
podoben k Džralstwj, ale že slowe Klaus,
aneb Weselost: druhý podobný k LaKom-
stwj, ale že slowe Hospodárstwj: třetj
podobný k lichwě, ale že slowe Uurok:
čtvrtý k chlipnosti, ale že mu třkagj Mi-
lost: pátý ku pyšse, ale že se gmenuge
Wážnostj: šestý k vkrutenstwj, ale že slo-
we Přjstnost: sedmý k lenosti, ale že má
gméno Dobromyslnost ič.

Nowá
nařká-
nj, a
nowá
nařže-
nj.

6 To Pdyž wváženo w raddě, wyhlá-
sšeno zase, že Weselost není Džralstwj,
ani Hospodárstwj LaKomstwjim slau-
ti nemá ič. Protož aby se pozname-
nané osoby swobodně propustily,
mandát že se na ně newztabuge.

Wp-
swětles-
ni-man-
dátu.

154 Kap. XXXII. Dívání se

Zento nález gať rozblássen, oni se hned swobodně vjírali, a libu obetného zástup za nimi gdauce s nimi se známili a towa rýssili. Bá na Esalomauna a geho Collegy pohledem, krautiti ge hlavami wi dím: wssak řby mlčeli oni, mlčel sem y ga, kromě je sem gedného z nich druhému ssp ptati slyšet; Gména (prp) gsau wy: powědjna, zrádcowé a zhaubcowé gména sobě změnitiwse, wolný prů: chod magj: nebude z toho nic doo brého.

Stas
wové
swěta
žadagi
zlepše
nj swo
bod.

7 W tom přišli opět a audpency žadali wpslanj ze wssch swěta: a pústěni gsau, přednásseli s diwným řeglowáním ponjzenau wssch wěrných poddaných ža dost: aby se S. M. neppasněgssj Kralowna milostiwě rozpomenauti ráčila, gať wěrně a posluffně wssični, wprjmnj stawowé scp trům panowánj gegjho ať posawěd se drže li, na gegich práwých, wšpowědech, a celé zpráwě dowěrně přestawagjce, y napotom toho a ne giného wmyslu gsauce: toliko je pořorně žadagi, aby pro odměnu předesslé, a ponužnutj ř nové stále wěrnosti, Ggjs M. K. gim prwilegij a swobod gegich zlepssenj negaké (gaťbykoli S. M. K. pro zřetědlnosti se ljubilo) wčiněno bylo: za to dobrodinj, je stálým posluffenstwím wděčno sti náležitě dořazowati řibugj. To odmluwitiwse, poklonili se ř zemi a postawili zpět. Bá protra sobě oči, coť toto bude, dím: Gessčeliž swět dosti swobod nemá, že gich wjce chce? Wždy wám, vždy, a biče, a trochu helleboru! To wssak sám sobě. Nebo sem wložil nic

neříkati: aniž mi v přítomnosti mudrců a šedivců těch, kteří na to také pozor dávali, sluselo.

S Důstaují se opět do rady, a po dlouhém rožování, dá oznámiti Králowna, že wždycky na tom byla, wzděláwati a ozdobowati Králowstwí své, a k tomu je sama od sebe wždycky nakloněná gest: owšem tedy žádost poddaných swých, a wěrnych milých slusset, že gi oslুষeti nechce. Pro tož je se na tom uradila, aby pro rožhogněnj počtivosti gegich, tytulu gim we wšech stawich přioprawila: Kterýmižby se tím žřetědněgi, a s wětšší pochwalau, gedni od druhých dělili. Protož je nařizuge a porauč, aby se napotom čemeslnijes psali slowautni; študenti oswětenj a neyčteněgšš; mistrj a doktori ney slowautněgšš; kněžj důstognj, weslebnj, a wšseligaké cti hodaj; biskupj ney swětěgšš; bohatsšj mezy měšstany wrozenj; žemané wrozenj a statečnj rytjřj; páni, dwakrát páni; hrabata wysoce wrozenj páni a páni; knížata, welikomocnj; Králowé neygasněgššj a nepřemoženj. Což aby tím pewněgššj bylo, nařizugeme aby žádný ani listu přigjmati nes byl powinen, gestližeby se mu co z tytulu wpuštilo aneb pochybilo. Žacež wyšlanj poděkowánj učiniwšse, odesšli. A gá sobě namyšli: Žnamenitá wásse kotist, táry na papjře.

Pro
wých
prowis
legij
rozdělos
wánj,

Suppli- 9 U přinesená od chudých ze všech sta-
 Paců / wu supplicací, w nji na nerozumnost wes-
 Chu- likau narýkali, že ginj bognost mas-
 bých. gi statku, a oni nauzy trau: aby
 to ironáno něgať bylo žádajce.
 Ne wvaženi té wěcy, odpověditi chudým
 poručeno, že ačby S. M. R. wsechněm
 pohodlj gaťeho sobě kdo sám winssuge prá-
 ta, wssak je slawa králowstwj toho wphle-
 dáwa, aby se gedni nad druhými stkwěli.
 K tomu že pro wstanowený gednau w swě-
 tě rád, gináť to býti nemůže, než aby gať
 Fortuna swüg hrad tať Industria swě dí-
 ny osazené měla. Než koto že se do-
 wpoluge, aby každý, neléně se, gať-
 mikoli cestami muž a wnj, z chudo-
 by sobě pomáhal.

Suppli- 10 Za odpověd, Supplikantům těm da-
 Paců / ná, gať se rozhláspila, přistaupili po malé
 snaze nřch. chwili ginj, od snažných supplicací
 nesauce, aby tedy napotom ti kteréž-
 by se nelénili, w kterémkoli stawu a
 předsewzetj swém, opatřeni w tom
 byli, aby oni to po čem dychtj a pra-
 cugi, docházeli, slepým štěstím aby
 nic nessler. Na kteréž supplicací, w
 wvažowánj gi, dlawho rada držána: žče-
 hož sem saudil, že nesnadná wěc byla.
 Naposledy wssak prohlásseno, že ačkoli
 střednicy Fortuně, a služebnicy gegj wěs-
 né (nebo že se gináť newj), Náhodě,
 gednau gim swěčená moc a práwa z ru-
 kau wzata býti nemůže, nicméně wssak
 že na to pamět bude, p gim o tom poru-
 čení

ženi se stane, aby Snažni před Nes-
dbalcy (počudžby se trefowati mo-
hlo) na pozoru byli: čím tedy že se
zprawiti mocny budau. Y odeslli ti také.

11 Přislli pak hned za tím od některých Supli.
zvláštěněššich lidí wyslanj, Theophrastus Fary v:
a Aristoteles, žádagjce dwogj věcy. čenyč
Předně, aby nebyli takowým přibo- a slaw-
dám jako ginj lidé poddáni. Dru- nýč.
hé, poněwadž z Božj dobroty na tom-
to světě znamenitěššim wtípem, v-
měním, bohatstwím zč. počtění gsau
(gaktýmž lidem vmjraťi obecná sšfo-
da) mohliiby tedy před obecným
haufem to prywilegium mjtí aby ne-
vmjrali že žádagj. Prwnj žádost ge-
gich Ebyž uwážena, odpowědjno že věcy
sprawedlivě žádagj: protož že se gim po-
woluge, aby se gať neglépe vměgj před
přihodami hágili, vmělj vměním, opatrnj
opatrnostj, moenj mocj swau, bohátj bo-
hatstwím swým. Z strany žádosti druhé,
poručila Králowna Maudrost y hned wesse-
dy nepznamenitěššj Alchymisty swolati, a
takowého prostředku, kterýmby se Nesme-
tedlnost způsobiti mohla, seiwššj pilnostj po-
hledati. Kterjž E sobě to přigawšše, roze-
šlli se. Když se pak dlawho žádný newra-
cel, a Legáti na odpowěd dotjrali, dána
gim pro interim takowá resoluch, že S-
M: K. nepřege, že takowj zvláštěnj lidé, s
ginými zarowěň hynauti magj: a wššak že
tomu na ten čas gessťe testy newj. Toto
wššak za prywilegium že gim dáwa, aby
Edež se ginj prostj hned za čerstwa po smrti
po-

rohůbugj, oni co nejděle mezy žiwými aby
chowáwání byli: a kdež ginj po smrti gen
pod zelený drn se dostáwagj, oni aby se ka-
menjm příkladati dali. Tohoto, a cožby
sobě wje pro rozdjil od chatry lidu wysser-
třiti mohli, že se jim powoluge, a na to
prywilegium dáwá.

Supli. 12 Li řdyž odeslli, přistaupili někteří
Facy od gménem wrchnostj, obtížnost statwu to-
wrch- ho předstjragjce, a za polehčeni žá-
nostj. dagjce. Y powoleno gest jim aby so-
be howáli, a škrze wjstodržjch a wřednjky
wěcy řdili: nacemž přestawse a poděko-
wawse, odeslli.

3. od
podde-
ných. 13 Medlauho za tjm přissli wyslanj od
poddaných, rolnjšků y řemeslnjšků, načj-
řagjce, že řteřj nad nimi gsau, ne-
chtj než pot gegich pjtj, protož že ge
honiti a šřtwáti dagj až z nich řřwa-
wý pot tře. U ti gichž k tomu wžj-
wagj, že to tjm wkrutněgi činj, aby y
sami odtud wjžku měli. Čehož na
důwod wysypali tu hned mozolů,
žsynalostj, gžew, y ran řerstwých
(řterěž na wklážku byli přinesli) hro-
madu: žádagjce milosti. Y zdála se
wěc žřegmá, že to přjkořj gest, protož aby
žastaweno bylo: wšřať poněwadž wrchno-
stem škrze sluzebnjky řjditi dowoleno, ti že
gsau winni: protož aby obeslání byli.
Půhonomé tedy hned rozeslání k wšřech-
něm řrálowským, řnjžecům a panským
raddám, regentům, wřednjškům, důchod-
njškům, wýběrcům, pjsačům, rchťatům
ř. aby se ničjmž newymlawagjce postaw-
wili.

vilí. Poručeno, stalo se i vsať proti ja-
lobě gedné deset gich postaweno, Edyž to
na lenost poddaných, neposlušenstwj,
zpauru, pých, búgnost wseligakau,
Edyž se gim gen maličko vzdy po-
pustj, a co toho wje, mnohé. a rozli-
čné sljžnosti wredeny. Po wyslosseni těch
wważowáno opět w radě wsecka ta wěc :
a wyhlásseno poddaným, poněwadž sobě
lásky a milosti wyššich swých wážiti buď
nedytj neb nevměgj, aby tedy žúřiwosti
obwypkali, poněwadž to w světě býti mus-
sý, aby gedni panowali, a družý poddáni
byli. Mimo to wsať že se gim přege, mo-
hculi sobě ochotnostj, powolnostj, a skute-
čnau poddanostj, v wěchnostj swých, a ms-
sto držících gich, co nehwje přjžně dobytj,
aby gj wjžwali.

24. Po propuštěnj těch, pozůstali tu po-
střizno-
stlycy (radby králowské a panské, doctóri
stj poli-
práv, prokurátori, rychtáři, zc.) slěžu-
tpků a
gice sobě na nedokonalost práw psá-
profu-
ných, že podle nich ne wsecky mezy
rátorů.
lidmi se zbjhagjcy rozepře (ačkoli giž
na statišyce casus wypsanych magj)
rozhodnuty býti mohau. A tím že
gest, že aneb nemožau dokonále me-
zy lidmi rádu držeti; aneb přidagjli
Edy pře wyswětlenj práwa, a skon-
čowanj pře, z swého co, že se to od
nerozumných za natahowánj práw a
přewrácenj pře pokládá, a odtud y
k nim neljžost, y společné různice,
tjm wje rostau. Protož je žádagi
aneb

s výminkami těmito znamenitými. Předně, poněvadž ženy polovice gsau pokolení lidského, tedy aby muži bez gegich rady nic nečinjali. Druhé, poněvadž častokrát přirození štědřegi se dary swými ženám než mužům, wylétwá, aby kdy která z muže swého rozumu a mocy mjeti mžž, mužatka slaula, a muž gi přednosti bráti nemohl. To byla wýpověď první: na kteréž se ani mužům ani ženám přestati nemidělo. Ženy zagisté chtěly, aby se s nimi mužj aneb regimentem rozdělili, aneb přegimali: tak aby se wstřwau regiment měnil, a gednáť mužj gednáť ženy, geg držely. Ba našly se, kteréž nechtěly než cele panowati, hbitějšj swau gať tělem tať w rozumem potočitošť, předstřragice: tolikěž poněvadž potoliť tisíce let mužj přednost drželi, giž tať je čas gest aby jim wstaučili. An je toho před málo lety w Králowstwě Englicském wšlechlily příklad spatřiti, že když Králowna Aljběta Králowala, ku počtiwosti gi wšiceni mužj prawau ruřu ženám pouštěli: což gestě chwalitebně trwá. Poněvadž tedy S. M. světa Králowna, Maudrost, w wšlech gegj raddy, w gegich pohlawj od Boha stwořeny a swětu předstaweny gsau, že tedy sluffně má (Regis ad exemplum totus componi Orbis) na způsob světa, bhti zpráwa w domů w obcp. Kterauž řečj domnjwaly se že Králownu Maudrost na swoug smysl snadně napravj. Ale mužj aby pte nepro

promlčeli, tímto se bránili: že ač Bůh Královně Maudrovi regiment svěřil, sám ho vřel předně v ruce drží, a to cele a vždycky: protož oni že také chtějí zč.

Narod. 16 Na to bylo sstupování opět několika
vnání kero: a tak sem saudití mohl, že jim nebr-
mezy za tak těžká materya přicházela. Když
muži a sme pak vřelí na poslední výpověď čes-
ženami. Káli, nedočekali sme se jí: než poručeno Do-
patnosti s Přivětivosti tagné s gednau v
druhau stranau gednati. Kteréž do toho se
wložiwše, takový nassly prostředek, aby
muži pro swornost a pokoj doma
aspoň tisse přednost ženám pauštěli,
a rad gegich vřiwali. Ženy pak aby
na tom dosti magice, zewnitě se ku
poslussenství hlásaly: poněwadž tak
při starobylém obyčejí powrchně vždy
předse zůstáno býti bude mocp, a gegich
domácý regiment také nezle bude stwrzen.
Syc jeby weliká ta obecného regimentu
tagnost, že muži zprawugi obec, obec
ženy, a ženy zase muže, k wygeweni
přišla: k čemuž aby přigiti nedopauštěli
z obogj strany, že S. M. K. prosb. V přis-
gato gest to od obogj strany. To wida ge-
den z towaryšstwa Salomaunowa, řekl:
Žena kteráž cji muže swého, za maudrau
gmjna býwá. A druhý přidal: Muž gest
hlawa ženy gako v Krysus Gyrkwe. Ale
zůstalo přitom přátelským narownání, a
vbjrali se přeč, muži v ženy.

(Spr.
26. 29.)
(Efez.
5. 23.)

Šalomaun marnosti a šalby swěta
wygewuge.

Su Šalomaun, Pterbž až potud dhwage (Eecl. 12. 15.) se ciſſe ſeděl; wěle se giž držeti nemoha, blaſem welikým wolati, začal: Marnost Mau nad marnostmi, a wſſečo marnost! droſti Takliž co křiwěho geſt zpřimiti ſe nemůž? nelze liž ani nedostatků ſčiji? A powſlaw, p žáſtup geho weſſeren, s hmotem welikým, obſrá ſe přimo p trůnu Kralowny (aniž tomu buď ta wyteklá poſta, aneb drabant z obau ſtran, přeſažti to mohli: proto je křikem a bleſkem geho zarajeni byli, gažo p ſama s raddami ſwými Kralowna). On tedp wyžáhna ružu, ſegme z obličege gegſho zaſtřenj, Pter rež ač ſe prvě coſp draběho a ſkwaucyho zdálo, nenaſſlo ſe wſſaž býti než pawučinau. A ap twár gegi ſe wklázala bleďa, wſſaž odutá, Terwenosti ſpř něco na licych, wſſaž lčené (což ſe odlupowánim po miſtech znamenalo) magičp: ruce tolikéž praſſiwé ſpatřjny, a wſſečo tělo nemilé, p drchánj gegi ſmrduté. Čehož ſem gá ſe zděſyl p wſſični přjtomnj, že gſme gažo ſtrnutj ſtáli.

2 Šalomaun pak obrátjw ſe p raddám domnělé té Kralowny, žodgſmal p gim larw, a řekl: Widjw že na miſtě ſprawedlnosti neſprawedlnost panuge, a na miſtě ſwattosti ohamnoſt. Bedlnwoſt wáſſe geſt podhlidawoſt; opawtrnoſt

g ge
gim.
rad:
dám.

trnost wáše chystost; přimětiwost
 wáše pochlebenstwí; prawda wáše
 twárnost gen; horliwost wáše wzte-
 klost; wdatnost wáše opowázliwost;
 milost wáše bůgnost; pracowitost
 wáše otroctwí; důwtipnost wáše
 domajnká; nábožnost wáše pokrýt-
 stwí zc. Wyliž na místě Boha Wšes-
 tui zc. **Ecdl.** 12. 14. mohaučeho swět řiditi máte? Pře-
 wedet Bůh na saud wšeliký štutek, a
 každou wěc tagnau, buďto dobrau
 nebo zlau. Šá pať půgdu a hlásati
 wšsemu swětu budu, aby se swoditi a
 mámiti nedali.

**Sfalo-
 maun**
 marnos-
 ti swě-
 ta po
 wšsem
 swětě
 rozhla-
 slyge.

Rada
 proti
 němu,
 aby
 pře-
 lstěn.
 byl.

3 A obrátiv se šsel s hněwem, a zářtu-
 powé geho za nini: a řdyž po olivčch,
 Marnost nad marnostmi a wšsedo
 marnost, wolati začal, sbíhali se odes-
 wšsad národowé, a lidé, a gazpłowé, y
 Králowé a Králowny z Pončin dalekých: a
 on dštil wýmluwnostj, a wyčowal ge.
 Nebo slowa geho byla podobná ostnům a
 hřebjkům wbitým zc.

4 Šá pať nessel sem za nim, ale s swými
 wůdci, zděšenými gessťe, tu na palácu stá-
 ti sem žustal, a co se tu dále dalo spatřil:
 gmenowitě, že Králowna z omrdčení toho
 se proběrauc s raddami swými, co ge dělat?
 raditi se začala. Řdež Horliwost, Dpraw-
 dowost a Wdatnost raditi chtěly, aby wšes-
 tka moc sebrána a za ním poslána byla, aby
 gat byl. Dpatrnost naproti tomu řadila,
 že se mocj nic nezprawj, poněwadž negem
 sám on mocný také gest, ale y wšseho té-
 měř swěta potah gjž po sobě má (galej
 wra.

bracugjch se gedna za druhau possťo, o tom co se tam děje, oznamowaly) : než aby poslána za njm byla Přiwětíwost s Blisností, a ty aby s sobě z hradu Fortúny Rozkos přiwězmauc po něm šly, a kdekoli gest ochalebně se s němu winuly, krásu, sláwu, libost, králowstwí tohoto vřazugjce a schwalugjce : snad že tak wlowen bude, giné testy že ona newš naprosto žádne. V schwalena ta rada, a aby ty tři hned šly poručeno.

Kap. XXXIV.

Esalomaun oklamán a sweden.

Gá wida to, prošm wůdců swých, že Esalobych také rád na to, co tam bude, se maun podjwal. Wšsudybud powdílil hned a šel : dšť Elumočnjš také. V přigdeme, a nagdeme mausdrošť. Esalomauna s haufy geho w vlicy Bce ných, an s podiwenjm wšsedy wyprawuge o přirozenj stromů, počna od cedru kterýž gest na Libánu, až do mchu kterýž roste na zdi : též o hrowadech, a ptáčých, o zeměplazých, a rybách : a o podstatě swěta a moey žiwlu, a o sporádánj hwězd, a o přemyšlowánj lidském rč. V přicházeli ze wšsedy národů poslauchati maudrosti geho. Ljm zwoleben byw nad mřtu, počal se sám sobě zalibowati : zwláště řdyž Přiwětíwost a Blisnost přitocjce se opatrně před obšljčegem wšsedy lidí, chwály geho wywysšowati začaly.

2 Ddřadž on zdwihna se, šel giných swěs ta stran prohlědati : a wřočiw do slawu Wbo
šššš

vměnj
řemesl-
ná.

řemeslníků, dšvati se a Pochati začal w
rozličném vměnj gegich: y sám gim wyso-
kým wtípem swým neobyčejné věcy wy-
mýšleže, P strogenj vmělému zahrad, a
štěpnice, a rybníků, a stavenj domů a měst,
a vzdělávání wšseliřých rozkossj synů lid-
ských přináležejících.

W sta-
wu
máns-
želstém
se za-
pletl.

3 Už pak řdyž do vlíce manželstvé wchá-
zel, tu gemu Rozkoš lstiwá wšsedly ney-
krásnějššj mladice, co neyššperkowněgi w
strogeně s muzykau wšseligařau libě zně-
gich, wštřje wedla, a šerze některé wýteč-
nějššj slawně wštati dala, geg swětlem
lidstvého pokolenj, Porunau národu Izrael-
ského, ozdoba swěta, nazýwagjc: a že
gařož stawu věcných, a tolikěž stawu ře-
meslníků od přjtomnosti záře geho rozum-
nosti a ošwícenj nemálo přibylo, tař je y
staw manželstvý od přjtomnosti geho slawy
zwelebenj čeřá. Esalomaun poděřowánj
wctiwě věcně, ohlásyl se, že staw ten při-
wčastněnjm se P němu počtiti sobě vmjnil:
protož wybraw sobě z celého mladie zá-
stupu co se mu neypodobnějššjho zdálo,
zwážitj se s nj a wřowati dal (dcerau
Faraonowau gi gmenowali) a tu při sobě
mage, gegj milostj gat gsa, wšce wzhle-
dánj na ni a zabyměř, než maudrosti swé
hleděl. Nýbrž (čeřožbych se byl nikoli ne-
nadál) po hauřu plěšagjcých mladie oči
pausštěge (řdyž mu gich lstiwá Rozkoš
wždy wšce a wšce na oči wodila) gjmán gsa
krášau a spanilostj gedně za druhau, co se
gen wýtečného namanulo, žádné giž ani
sobě odw žiti nedaw, P sobě powoláwal:
tař je gich w krátké chwjli sedm set s sebau
špatřil, a mimo to tři sta swobodných
opřlo

• Polo sebe měl: za slávu sobě, aby v té věcy wšlechy křetějš před nim byly po něm budau přewyšsil, pokládage. U tuť giž, nic widěti nebylo než lasslowánj rozličná: nad čimž vlastní geho lidé trauditi se a wzdychati počali.

4 Dn pať přegda vlicy tu, vbrtal se s haufem swým dále, a wstaupirw do vlice nábožně, tam geg to sprípjané neskastné towaryšstwo táhlo, tam se wtáhnauti dal, mezo zwjčata a zeměplazn, drahy a žjaly gedowaté, a s těmi sobě smutnau kratochwl začal.

W sta-
wu pať
nábo-
žně
žnjš
do konce
řlěst.

Kap. XXXV.

Esalomaunowo towaryšstwo rozplásseno, gjmáno, smrtmi ohavnými zprovážyno.

• Pať zmámeného widauce křetějš w Esalomonšwu geho nespřednějš byli, Mogjš, Eliás, Izaiás, Geremiás, horliti náramně počali: před nebem a zemj že se ohavnostj těch včastny učiniti nechtj, protestugjce, nýbrž celého zástupu, aby se marnešti a bláznowštwi wzdálili, napomjngjce. Je pať ne gedni za příkladem Esalomaunowým předce postupowali, oni tšm wšce se horlenjm rozněcugjce, tšm žučiwěgi břjmali: zwláště Izaiás, Geremiás, Baruch, Estěpán, Pawel ř. Mogjš nad to swým meče připasowati, Eliás ohni z nebe žslupowati, Ezechpás wšlechy ty maňas šp troškotati poraučel ř.

Na vli-
sné ná-
mluvy
nedba-
gje.

2 To widauce ktere k swedenj Šsalomaus
na wpslany byly, Přiwětivost, Wli-
snost, a Rozkoš, přiwězmauce Šilozo-
ffy, Mammona zc. obracely se k těmto,
aby se pamatowali a mjnēgi sobě pojma-
li radje : že poněwadž nymaudregššj že
wšsech, Šsalomaun, rozum swūg pōddal, a
čādūm šiwēta, gať to tu každy widj, obw-
řá, proč oni wprchowali se, a přes to mu-
drowati magj? Ale tu žádného slyšensj nes-
bylo, čjm wjc že Šsalomaunūw přjklad
mnohé swozuge a mámsj znamenali, tjm
wjce hortili; běhali, wolali, čwali : kterež
wěc weliké přinesla zbaučensj.

Wes-
řegnost
proti
nim
wv-
zdwije-
na.

3 Nebo Kralowna od swých awizdwaná
šsauc, rozestlanými patenty wteřegnost wssu-
dy wvzdwjšla, a ochránce těla swého,
Moc, za generála zřidwššj, buřiče ty-
gšmati a wšsechněm na oditwu trestati po-
ručila. W traubeno lermo, a šbšhalo se
množštwj k bvgi hotowých, negen z stawū
žoldnětū, ale y z wrcnostj, wřednjškū, ryc-
tātū, šaudcū, řemeslnjškū, šilozoffū, medo-
řū, jurystū, y samých řněžj, nýbrž y žen
w přerozličném řrogi a zbrogi (nebo pra-
wili že proti tařowým wteřegným swēta
buřičūm, wteřegně sobě wššični řdo pro
mladost pro starost muž, pomáhati magj.)
Šá wida waljch se wogřka, ptám se wūdčū
řwých, co pať to bude? Šlumočnjš, nřnj
ty zwjš, dš, gať bhwá tēm řteřšj mudrowá-
njm swým rotj a bauře w swētě začjnagj.

Šitwa,
gjmánj,
mordos
wónj,

4 W tom oniao šbořjc se na gednoho,
druhého, třetšho, řesátého, bigj, řekagj, po-
řážegj, Šlapagj, gjmagj, wájj, do wěženj
wedau, gať čj při řem wřteřkōst mēla : nad
šjmš

čimž mi div litoŝti srdce nepuŝlo. A wŝak ŝem, vŝrutnoŝti tĕ se leŝage čnauti neŝmĕl, wŝŝečen ŝe tĕŝa. U vzrjm že někteřj z tĕch gatých a wbitých ruce ŝpnagi, odproŝŝugjce činů ŝwých, ginj čim wŝce s nimi zacházyno, tjm wŝce na ŝwém ŝtáli. Protož někteřj tu hned před očima mýmá do ohně metáni, ginj do wody hážyni, ginj wĕŝŝeni, ŝtjnáni, na řřjz rozbjgeni, klĕŝtĕmi trháni, řezáni, bodeni, ŝekáni, pečení na roŝtjch. Anjž wŝŝeho wpyřŝti mohu, gať vŝrutné ŝmĕti gim činĕny: nad čimž plĕŝali a wŝŝkali žáŝtupowĕ ŝwĕta.

pálenj,
a giné
muŝy.

Kap. XXXVI.

Pautnjĕ z ŝwĕta wtĕcy chĕ.

Sá ani ŝe na to djwati, ani boleŝti ŝdce dĕle ŝnáŝŝeti nemoha prchl ŝem: na pauffĕ někam, aneb radĕgi řdyby moŝné bylo, z ŝwĕta wen wtĕcy chĕge. Ale wůdcoŝwĕ mogli po mnĕ ŝe puŝtiwŝŝe, doŝtjgli mnĕ, a řam to chĕy? ŝe tážali. Sá mlĕcnjm odbpiti chĕge, neodpowjdal ŝem nic. Ale řdyž ŝe nezbedně puŝtiti mnĕ nechtjce dobýwali, řekl ŝem: Giž widjm že w ŝwĕtĕ lépe nebude! giž geŝt po mé nadĕgi wĕta! Bĕda mnĕ. Dni: A geŝtĕ ŝobĕ neŝmŝpŝlĕ, ani tyto tĕd přjklady nač takowj přicházegj wida? Sá: Tiŝykřrát wmrjti woljm, nežli tu býti řdež ŝe tak dĕge, a djwati ŝe na neprawoŝt, ŝaleŝ, lež, ŝwod, vŝrutnoŝt. Protož giž mi ŝmrt žádowĕgŝŝi geŝt nežli žiwot:

Paut.
njĕ wtĕ.
řá z
ŝwĕta.

gdu

adu abych se podjwal, gaky los gest mrtwých, kteréz wynáseti widim.

Mámil 2 Wssudybud powolil hned, prawě že p se ztra- tomu se podjwati a wyrozuměti dobré gest: til. druhý neradil, nybrž bránil tuze. Šehož gá nedbage, potřhl sem se a šsel předce, a on tu zůstana opustil mne.

Paut- 3 Dbhlédage se pař, hledim gestě na zpřis-
nij se sob vmjragjých, gichž wssudy wůkol dosti
na vmj- bylo: a widim žalostnau wěc, gař gmeno-
ragjých, wité řazdy s hrůzau, nařřánjm, strache-
a v mrlé a třesenjm dussi paussj, newěda co se s nim
djwá. stane, a z swěta řam se octne. Šehož gá ač
sem se leřal, wssař wždy něčemu wjc wypro-
zuměti čtěge, řráčel sem mež řady mác
gda až ř řragim swěta a swěta; odřudž
řdžžginž oči zawrauc, slepě tař mrtwě sme
wřhazowali, gá brylle mámenj gžř odwr-
ha, a oči sobě protra, a gař sem nepdál
mohl, tam wen se wřchyle nahlědnu, a spa-
řřjm strasslímřch temnosti mřářotu, gžř se
rozumem lidřřm ani dna ani řonce nagiti
nemůže, a w nich nic než čerwř, řáby, řa-
řp, řřřř, řnis a řmrad, a puř řřřř a
řmoly, řělo p dussi řarážegjých, řummau
řrůza newypřawitedlná.

Pro- 4 Do nřž řtenulř wřřectř wnitřnosti mé,
pař za a wřřectř řělo mé dřřotalo, a řdřřen břw,
řwětem řmlobau sem na řem padl, a tař řalostiwě
beze řwolal: Ač přemizernj, bjđnj, ne-
dná. řřastnj lidé, řotoliž gest wářře po-
řřednj řřáwa ř řotoliž řoliř náđher-
nřř wářřich řinů řáwřetě! řotoli řyl
wářřich, gimž se náđymáte, wmenj a
řozličné maudřosti! řotoli po tař
řmnořa nesčřřlnřřch přarech a řwal,

Paut- 4 Do nřž řtenulř wřřectř wnitřnosti mé,
nij řtra- a wřřectř řělo mé dřřotalo, a řdřřen břw,
řem se řmlobau sem na řem padl, a tař řalostiwě
propa- řwolal: Ač přemizernj, bjđnj, ne-
dá. řřastnj lidé, řotoliž gest wářře po-
řřednj řřáwa ř řotoliž řoliř náđher-
nřř wářřich řinů řáwřetě! řotoli řyl
wářřich, gimž se náđymáte, wmenj a
řozličné maudřosti! řotoli po tař
řmnořa nesčřřlnřřch přarech a řwal,

to

továnjch, žádaný ten pokog a odpočinutj ! totoli ta kteraž sobě wždydny slibugete, nesmrtedlnost ! Ach kěz sem se nikdý nenarodil ! kěz sem nikdý škrze bránu žiwota neprošfel, gestli že po wššedy světa marnostech nic než temnostem a hrůzám těmto za podjil býti mám ! Ach Bože, Bože, Bože ; Bože, gestli že gařh Bůh gsy, smilug se nademaau bjdnyh !

Kap. XXXVII.

Pautnjř domu třefil.

So když gá mluwiti přestanu, wššedem se gestte hrůzau třesa, wššosm za sebau temnh hlas křawca, Nawrat se, **Prwaj** nj gest
U přízdwiřnu hlawy, a hledřim kdo to wólá, a kam se wrátiti wělj : ale newidřim nic, ani wůdce swěho Wššezwěda. **Boži.** Nebo p ten mne gij byl apustil.

2 W tom ag znowu hlas zawřnj, Nawrat se. Gá newěda kam se nawrátiti, ani kudy z té mrářoty wygřti, truchliti začau : a ag hlas potřeti wólá : Nawrat se odkuds wyšfel, do domu ředce swěho, a zawři po sobě dwěře.

3 Kterěž rady gá, gař sem rozuměl, tař sem poslechl, a je sem Boha radicřho poslechl, přěšťastně sem wčinil : ale p to gij dar gehe byl. **Drubě** nassj tař :
 Sebera tedy gař sem mohl mysľenij swá, a wřawřrage oči, wšři, wšřa, řři wřchřpě, a wššedř žewnitřnj přřduchř, hledá wřstau wá.

rostaupil sem wnitř do srdce swého: a az by
lo tam tma. Ale řdy se, očima mhaus
rage, trošku poshlédnu, spatřim skrowni
čké skulinami se wpausstějící swětlo, a
ohlédám na wrchu w klenutj swého toho
pokojčka okno gačesy weliké, okrauhlé,
šlenné, ale zasspiněné a zamazané čjmsy
tař hrubě, že žádného strže ně swětla nesso.

Wp. 4 Takž při tmawém tom škrowném swětle
psánj sem tam se ohlédage, vřzim po stěnách
počaje: obrázky gačesy, pěkného nědy dyla, gač se
něho zdálo, než barew zasslych, a s wtjnanými
přiro. neb wlamowanými některými audy. R
genj. njmž bliže přistaupě, znamenám nápisy,
Opatrnost, Pokora, Sprawedlnost,
Čistota, Středmost zč. W prostřed pař
pokoge rozházené spatřim žebřiky gla
česy polámané a strokotané: ež
posstjpané a rozmetané šřkřipce a pro
wazy: item weliká, ale s wysšklus
baným perjím, řjrdla. Naposledy, ko
la hodinná, s wlamánými aneb žčři
wenými wálcy, žaubřj, šlaupcy, wšše
sem a tam rozházené.

Lid. 5 J divjm se co to za přjprawy, a gač
řřjm to a od řoho poruffeno hřti muselo: a gač
wme. by se to zase zprawiti mohlo. Ale na to
njm. myšle a hledě, nic sem wpmysliti nemohl:
napra. než naděge mi se dělala, žeť mi se ten
witi se řterý mne zawolánjm swým tam wwedl,
nemo. řdo pař řoli ten gest, gestě ožwe, a mne
hauch. při dalšřjch wěcech zprawj. Nebo mi se
ho. to řehož sem tu začátek widěl, libiti začas
lo: gačoj proto, že pokojř ten ne tař gač
to prwe myšta w nichž sem w swětě cho
dil.

dil, smrděl; tať y proto, že sem tu jádného
 ssustu a chřestu, wřestu a třestu, nepoko-
 ge a kolotánj, táhánj a násylj (čehož w
 swětě wssudy plno) nespattil, ale wsse ticho.

Kap. XXXVIII.

Krysta za hostě dostal.

D tom gá sám s sebau přemyslugi, a co
 dál bude čekám. A ay zwrchu za-
 stkwj se swětlo gasné, k němuž gá oči po-
 zdvihna, spatřim wrchnj to očno plné bles-
 ťku, w kterémž ay bleťku spausstj se ke mně
 bolit gahšy, postawau sye podobný nám
 lidem, ale gasnostj práwě Bůh. Čehož
 obljeg ačkoli se náramně stkwěl, očim
 wssať lidšým snesptedlný byl; aniz z ně-
 ho hrůza ssa., ale ljboť gahšy. gij sem
 podobného něco w swětě nikdež neznames
 nal. Ten tedy, sama wlidnost, sama o-
 choťnost, těmito nepprw ke mně přemilými
 slowp promluwil:

Dswje
 cenj ná-
 ťe z hů-
 ry gde-

z Wjten, wjten, můg Synu a
 Bratče milý. A to powěděw, obgal mně
 přiwětiwě a poljbil. Z něhož mne přepo-
 choťná gahšy wůně progala, a newypras-
 witedlnau radostj tať sem progat, že sly-
 tešly z oči mých: aniz sem na to takowé
 nenadále přiwstánj co wěděl odporěditi,
 Promě že sem zhlubočka wzdechna, pokor-
 nýma na něj očima wzhlědl. Kterýž ra-
 dostj mne zděsseného wida, takto ke mně
 dále promluwil. Kdežs pať byl Gy-
 nu můg? Kdes byl tať dlawho? Lu-
 dys chodil? čehos w swětě hledal?

Kdež
 wťeho
 swětla
 a potě-
 ťsenj
 studnia-
 ce.

Potěšení? A kdežs ho hledati měl než w Bohu? a kde Boha než w chrámě geho? a který chrám Boha živého, než chrám živý, kterýž on sobě sám připravil, srdce své vlast-
 ní? Dival sem se Synu můj, kdyžs blaudil: ale již sem se děle djwati nechtěl, přivedl sem tě k sobě, tebe do tebe uvěda. Nebo tu sem so-
 bě zvolil palác k bydlení svému: chcessli tu bydleti semnau, nagdeš tu čehožs w světě nadarmo hledal, po-
 krog, vtěšení, slávu a sytost wšeho, tot slibugi Synu můj, slaman ne-
 budeš, gačo takto.

Oddání 3 Gá ty řeci slyše, a že to můj Spas-
 se Pá- tel, Gežíš Krystus, o němž sem p prvé w
 nu Ge- světe powrchně něco slychal, gest, srozu-
 žissi ce- měm, ne gačo w světe s bázní a poch-
 Lé. bowáním, ale s plným potěšením a celou
 dowěrností, ruce sepna a gemu podáwa-
 ge, řekl sem: Teď gsem Pane můj
 Gežíssi, wezmi mne sobě, twůg chcy
 býti a zůstawati na wěky. Mluc
 služebníku svému a dey at poslau-
 chám: powěz co chceš, a dey at ob-
 libugi, wlož coť se ljbí, a dey at
 nesu: obrat mne k čemu chceš, a dey
 at stačugi: poruč co chceš, a co po-
 raucjš dey: nechť gsem gá ničímž,
 aby ty sám wšedčo byl.

Kap. XXXIX.

Námluwa gegich spoločná.

Prigimám to Synu můg od tebe, řekl
 on: slugž w tom, buď, slug, a žůstá-
 wep můg wlastnj. Můgs spce byl, a gšy,
 od wěčnosti: ales toho prv newědel. Gá
 sem pro tebe potěšenj to, ř němůž tě ny-
 nj wведу, dáwno giž strogil; ales ty to-
 mu nerozuměl. Wedl sem tě cestami diw-
 nými, řkrze ošolj a zápolj ř sobě: řehožs
 ty neznal, a co gá ředitel wšech wywo-
 lených swých tjm obmýšlím, newědels:
 nýbrž ani dšla mého při soběs neznamo-
 nal. Ale byl sem s tebau wšsudp, a pro-
 to sem tě ponekud řkrze ty ošlky wodil,
 abych tě naposledp tjm hlauběgi ř sobě w-
 wedl. Ničemu tě swět, ničemu wůdco-
 we twogi, ničemu Šalomaun, naučitiž
 ničjm také žbohatiti, ničjm nasptiti, ničjm
 žádsstj řdce twého spořogiti, nemohli:
 nebo to w nich složeno nebylo řehožs hle-
 dal. Ale gá tě naučjm wšsemu, gá žbo-
 hatjm, gá nasptjm.

Blau-
 zent
 násse
 mau-
 drost
 Boží
 tjdj.

2 Tohoto tolika od tebe žádám,
 řoskoli w swětě widěl, a galkoli
 řidšká při wěcech žemských wšylowá-
 nj spatřil, na mne aby to wššedě
 přenesl a obrátil: to buď dořud gšy
 žiw twá práce a žaměstěndaj: a ře-
 hož tamto lidě hledajj, a nenachá-
 žegi, toho gá tobě dosti dám, po-
 řoge a radosti.

Wšlow
 wárd
 swětšká
 wššedě
 přené-
 řti na
 Boha.

3 Widělo w manželském řtawu, gař
 řterj se sobě ošlby wššedě opauššěgi, aby
 řiw.

Š ger
 diňšjm
 řiw.

Kry-
stém,
věc-
ným
Cho-
tém,
se spo-
giti.

svogi byli: věm ty také tak, opust wse-
cko, y sebe sameho, a odewzdey se mně př-
ně, a budeš můg, a dobře bude. Do-
kud toho nevčínš, žádnému myslí vpo-
koge-
nj nepřigdeš, sľibugit. Nebo w swětě
wsecko se měnš, čeho-
koli se myslí a pochá-
njm držeti chťiti budeš, kromě mne, wse-
cko tě gen sebau tak y giná-
k zaměstná-
wati a nepokogiti bude: a naposledy tě
opustí, a pochánj kterějs sobě w něm stro-
gil, obrátí se w žalost. Protožt wěr-
ně radím, Synu můg, pust odewsse-
ho, a chop se mne, buď můg, a gá-
tívůg! Zawčeme se zde w schráně
této spolu, a pochťiš opravdowěg-
šich rozkossj než se w tělesném man-
želstwí nagiti mohau. Mně se gen
libiti, mne za rádce, wůdce, swědka,
towarysse, a společnjka wsech swých
wěch, wjiti hled: a čdykoli ke mně
mluwíš, říkej: Gá toliko, a ty Pa-
ne můg: o třetjho ně-
koho starati se
tobě není potřebj. Mně se gen drž-
na mne hřěd, sem-
nau mile rozmlau-
wey, mne objimey, mne libey: a
odemne wseho toho zase čelky.

Samé-
ho Kry-
sta za
swüg
zysť mš-
ti.

4. Widěls w druhém stawu, gakhmi se
nestonalými pracemi lidé zysťu hledagse
zanássegj, gakhch fortelů chytajj, gakhch
nebezpečenstwí odwajugi. Ty kwalko-
wánj ta wsecka za marnost iněg, wě-
da že gednoho toliko potřebj gest,
přjzně Božj. A protož ty gediného
powolánj, kterěžt sem swěřil ostrjha-

ge,

ge, wěrně, wprjímě, tisse prácy swau
weš, konec a cýl wšseho máě po-
raučegě.

5 Mezj wěcnými widěls gaš oni wšse. **Samě**
čo wpsřihati se snažugj : tobě wrch wmenj ho Kry-
bub, mne w skutčých mých zpytowati, gaš sta žná-
gá tebe a wšsečo dıwne řıdım : tu materpe ti se w-
ř speculowanj wjce než oni tamto nagdeš, čiti.
a s newyprawitedlnau oblečacy. Mısto
wšsech biblioték, kterěz čısti neskona-
lá práce, wžitel malj, často škoda,
wždyčy wřtánj a testnost, tuto knjžku
tobě dıwám, w njž wšsech Artes slo-
ženě nagdeš. Tu Grammatyka twá bu-
de, slow mých powažowanj : Dialektyka,
wjta ř nim : Retoryka, modlitby a wždy-
čánj : Physica, skutku mých rozjımánj : **(Bibli)**
Metaphysica, we mně a wěcech wěcných
se řočanj : Mathematica, dobrodinj mých,
a naproti tomu newděčnosti swěta, počítá-
nj, wáženj, a měrenj : Ethica twá, bude
láška má, kteráž tobě wšsech twých ře mně
p bljžnjmu řınú regule dıwati bude.
Wšseho paš toho wmenj, ne aby wi-
dın byl, než aby tudy ře mně se blj-
žil, hledati budeš. A we wšsem tom
čjm sprostněgšj tım wmelegšj budeš.
Nebo sprostnjm řrdčjm mé swětlo se
rozněcuge.

6 Widěls mezy lékařı, wshledáwanj ro-
řıcných prostředků ř obhagowanj a prodlu-
žowanj žiwota : ale ty ř čemu by se gaš
dkaubo žıw býti máš, řesowal ? řdaj to
w řocp twé gest ? Newšsels na swět řdps
čptel, nepugdeš taře ř něho řdp čptıti bu-
deš.

Samě
ho řa
nepřes-
řıho ře-
řaře
pozná-
wati.

deš, ale má to tǐdǐ prozřetelnořt. Pro-
tož ty hleď aby dobře žito byl, a gá
hleděti budu poľud žito býti máš.
Žito buď' sprostně a upřimě k mé vů-
li, a gá tobě k vůli budu lékařem
tvým; nýbrž gá budu životem tvým
a dlahowělořti dnů tvých. Syc
bezemne y lékařřtwj gedem gest; ědyž
gá poručim y ged. lékařřtwjm býti
muřj. Protož gen mně život swůg
a zdrawj swě poruč, sám o to na-
prosto poľog mage.

U 30
rádce,
wůdce,
obhág-
ce swě-
ho.

7 W Jurisprudencjs diwné a nesnadné
lidřř pletky spatřil, gať se o swě wěcy rozli-
čně táhali wj. Při tobě toto práw umě-
nj buď, aby ani cizňho ani swěho žá-
dnému nezáwiděl; co ědo má toho
mu necháwal, co ědo twěho potře-
buge toho mu nebránil; komus čim
powinen oddáwal, komu y nad po-
winnořt čim prospěti můžěš, k tomu
se powinněho znal; pro poľog wřse-
ho, y sám sebe, vstupowal; berelie
ědo suřni, y plářř mu přidal; bigeli
w lřce, y druhěho mu nastawil. To
gsau práwa má, gičž budeřřli řřetři-
ti, poľog obhágjř.

Stábo 8 Dřwals se w swětě, gaťě lidé při
ženřtwj promozowánj náboženřtwj ceremonje a
Křpřto 8 hádky tropj. Twě náboženřtwj buď
w 30 to tičhořti mně slaužitj, a ceremonje
řě. mi se newázati; nebo gá tě gini ne-
wáži. U ědyž mi tať, gaťž tě wčjm,
w du-

9 Duchu a prawdě slaužití budeš, a žádným se již dále o to, by tě pať y pokrýtcem, kacyřem, a činjcoli gine nowali, newaď: ale jen předce tisse me a služby mé hled.

9 Mezj wrochnostmi a zprawcy lidských A gať spoločnosti, poznals gať se lidé rádi na pře zprawa dnj místa, a k zprawowanj giných, trau. w Frás. Ale ty Synu můg, dokud gšy žito, lowstwj nižšijho místa wždyčy hled, a po seho. slouchati raděgi než rozkazowati sobě winssug. D snadněgšij zagisté, y bezpečněgšij, y pohodlněgšij gest za ginými státi, ne na špicy. Paťli wždy zprawowati a rozkazowati dyces, zprawug sám sebe, duffit a tělo ništo křátowstwj odevzdávám: ko. Ii k w něm audů, a w duffi rozličných hnutí, toli k poddaných miji budeš, kterěz zprawowati hled aby dobře bylo. - A budeli se mé prozřetedlnosti něco mimo to wje tobě poručiti libiti, gdi poslussně, a koney pilně; ne pro chautku swau, než pro mé zawolánj.

10 W staru wálečnjšě spatřils, gať se tam w hubeni a pléněnj vlastnjho pokoleť nj hrdinstwj zakládá. Ale gá tobě giné nepřátely, na nichž od této chwile křowstwj dokazowati hled, wyhlassugi, dábla, swět, a vlastnjho těla křowstwj žádosti. Těm se braň, a gať můžeš onyno dwoge od sebe odhát.

Spj

něg,

něg, poslednj pač big a mordug: a
 Edyž to vdatně konati budeš, dogdeš
 Poruny. slawněgšij než gi ten swět má,
 slibugit w gistotě.

W sa-
 mém
 Krpstu:
 wšeho
 dosta-
 tel.

11 Widěls také čeho lidé na hradě toho
 domnělého štěstij hledagj, a w čem se pý-
 šagj, w zbožj, rozkošech, a slávě. Ale
 ty těch věch nedbey: nedávagj ony pýšo-
 ge, než nepožog, a gsau cesta k zámutfům.
 D množstwj zbožj pročby stál? K čem-
 muby ho žádal? žiwot málem stogj,
 a má wěc gest každého kdož mi slau-
 žj, opatrowati. Protož ty hled wnitř-
 nj sobě poklady, ošwiceni a pobos-
 žnost, shromáždownati, a gá tobě gi-
 ně wšedko přidám, nebe y země prá-
 wem dědičným tobě přináležati bu-
 dau, tjm buď gist. Uníž tě to gako
 onyno hnjšti a tlačiti bude, ale ob-
 weselowati newymluwně.

Y dru-
 žiny
 přemi-
 lé.

12 Lidé w swětě rádi hledagj towaryš-
 stwa: ty se hluku štět, a samotnost mi-
 lug. Towaryšstwo aenj než pomoc aneb
 k hřichům, aneb k něgalkym zbytečno-
 stem, aneb aspoň k zahálce a maření času.
 Wšak sám negšy, nebog se, by y sám
 byl: gá gšem s tebau, a Angelů
 mých zástupowé, s námi rozprávěti
 můžeš. Pačliby časem y widitedlné-
 ho towaryšstwa předce žádostiw byl,
 těch kteržby těhož ducha byli hled,
 aby wšse towaryšsenj společně w
 Bohu se tworzenj bylo.

13 Dnino w hogném kwasu, gble, pitj, **Y** roze smjchu, radost zakládaj: tobě mjo bud **rossi**. semnau a pro mne, řdyž toho potřebj, la- čněti, žigniti, plařati, rány a wseřko trpěti. Pařliř pohodlných wěřų podám, tařě se (ne pro ně wřřař, než pro mne a we mně) weseřliti můžeš.

14 Dnino; gař po sláwě a eti dychti, **Y** sláe spattřis: ty powěřti lidřě nedbeř: milowj wy. li o tobě dobre ři žle lidě, nic tobě na tom nezáleřj, geřtliže ga ř tebau spřeřen gsem. Řdyž wjř že se mne řbjš, o žaljbenj se lidem nestog: gegichj přjžen y neřtála, y neplná, y přewrácená geř: řasto milugj coř nenáwřřti hodně, a co hodně. milowánj nenáwřřj. Anjž se řdy wřřechněm zachowati lze: geř dnomu se řtěge řřřiti, giným se řoffliř řbjš. Wřřech tedj tař neřage, a mne řaměho hleď, neřlepe wřřinš: my řdyř řpola w řrozuměnj budan, nic tobě, gařo ani mne, gařpř lidřřų neřřidá, nevgme. Mnohým znám býti neřhleden, řynu můg: řlowautnoř twá bud niřžěhu býti, aby řřeba řwět, by mořně byř lo, o tobě neřwědel: to neřlep a neř bezpeřněgi. Angele meřř řjm mogli o tobě wěděti, a rozmlawati, tobě na řlužbu hleďti, twě řiny na řemi y na nebi, řdyž toho potřeba bude, ořlassowati budan, řjm gřřt bud. Dwřřem pař řdyř řas naprawenj wřřech wěřų přjgde, ř sláwě neřwřřas

ř vij wi

witedlné wššidni ldož ste se mně od-
dali, před Angely y wššim swětem,
přiwedeni budete: proti kterěž sláwě,
wššedá toho swěta méně gest než stjn.

Tu
wřch
wššeho.

15 A protož Spnu mŭg, summowně ge-
stě prawjm, máššli žbojž, wměnj, křásu,
wtip, přjžen lidštau, a cokoli se ždárneho
w swětě gmenuge, nic se tjm nepoždwiuhug:
nemáššli, nedbey o to; ale nechage wššech
těch wěcų, buď že při tobě neb při giných
gsau, tať gať gsau, wně, sám žde wwnitřku
femnau obstránj swé mžg. A tať obnaje se
že wššech tworů, y sebe samého tať se odes-
čta a odřečna, nagdes mne, a wě mně pl-
nost požoge, toť připowjdam.

Dbes
wzdati
se křy-
stu cele,
wěc
negbla-
hostla-
weněg-
šij.

16 Y řekl sem: Hospodine Bože
mŭg, porozumjwám že ty sám wšše-
do gšy, ldo tebe má, wššeho swěta
snadně oželeti mŭž, proto že w tobě
má wjc než žádati wmj. Blandil sem,
gžž tomu rozumjm, w swětě se taula-
ge, a odpočinutj w wěcech stwoře-
ných hledage. Ale gžž sobě žádneho
kromě tebe kochánj od této hodiny
newinššugi, tobě se hned teď nynj ce-
le oddawám: gen ty mine sám po-
šylni, abych od tebe zase k wěcem
stvořeným neodpadl, nesmyslnosti
té, gžž swět pln gest, znouu se do-
paušštege. Milost twá oštrjbejž
mne, na tuť se spaušštjm.

Kap. XL.

Pautnjš gaš proměněn.

So když gá mluwjm, počne mi se wětšši **W**ge
 gessě swětlo dělati, a spatřim obrážky pjanj
 ty kterž sem prw ossaustané a oblámané nowého
 widěl, celé giz, a patrné, a krásné, nýbtž rodu.
 hýbati se tu před očima mýma zaejnagjčy.
 Loličez ta rozmetaná polámaná kola w
 gedno se spogila, a z nich vsslechtily gaššy
 hástecg gašo hodiny, běh swěta a diwnau
 Boží zpráwu wyobrazugjčy, se wdělal.
 Sprawili se y ti zebřikowé, a zhůru k oknu
 tomu, kterýmž se nebeské swětlo wpausstěš
 D, postavili: taž že se tam, gaž sem poro-
 zuměl, wyhlédati mohlo. Křídla paš, kte-
 ráž sem prwé s wyssflubaným peřim widěl,
 dostala nowého welikého peřj, kteráž wzar-
 ten kterž sem nau mluwil, Pán můg, při-
 pal ge ke mně, a řekl: Syny, gá na
 dwau mistech bydljm; na nebi w slá-
 wě swé, a na zemi w srdcy skausse-
 ném. A ty od toho času chcy aby
 tažé dwoge obydlj měl; gedno zde
 doma, kdez sem y gá s tebau býti
 připowěděl: druhé v inne w nebi,
 kamž aby se wznášeti mohl, křídla
 tato (genž gsau žádost wěcý wěcňch
 a modlitby) tobě přidáwám: budeš
 mocy kdy budeš chytiti, ke mně se
 prošetnauti, a taž ty sem nau, a gá
 s tebau rozloffe miji.

Kap. XLI.

Pautník do newiditedlné cirkwe
odkázán.

Nová
vzda a
brylle.

Mezy tím pro otvorení tebe w tom, a pro skutečné wyrozumění potěšení tomu k němuž sem tě nyní powolał, odsylám tě mezy jiné služebnější swé, kteří prvé již swét opustiwšše mne se oddali, aby způsob gegich spatřil. Y kdež bydlj, Pane můj řekl sem, kde gich hledati budu? Odpowěděl: W swěte mezy jinými roztrausšeni bydlj, ale gich swét nezná. Ty pak aby ge poznal, a přitom poněwadž w swěte gešstě, dokud tě odtud newezmu, budeš, aby před šalbami geho bezpečen byl, místo bryllj a vždy w nižs prvé byl pogat, gá na tebe teď swé gho (genž gešt poslušensstwj mé) wzkládám, aby žádného naporom, kromě mne nenásledowal. A přidávám ty to perspicuelle: Strže něž y marnosti swěta, ač budessli na ně hleděti chysti, lépe gešstě znamenati, y potěšení wywolených mých spatřowati mocy budeš. (Těch pak perspicuellj ošlel zewnitěnj byl Slowo Božj, šlo wnitěnj, Duch Swatý.) Gdiž již řekl, a gdi na to místo gehože prvé pomínul, a spatřjš wěcy takowé, gakhčžby spc tehdaž bez těchto pomocy nebył spatřil.

2 **G**á wzpomena. Ede se to bylo chybilo, Prawo
 wstanu, gdu žádostiwě a s chwátánjm : tať diwj
 je ať hluf swěta wůkol mne byl, wssať Křeska-
 sem ho giž ani nepozorowal. **Y**wegdu né me-
 do chrámu, kterýj Křeskanstwý slaul, a 39 do-
 wblédage w neywnitněgssí geho straně, mněly-
 genž gest kůr, oponu aneb zastřenj, gdu mi : a
 tam přjmo, nie na ty hádagicých se po stra-
 nách seřty nehledě. Kdež sem neyprwé, tjm se
 a přjhadně, co to za řaut gest wyrozuměl :
 gmenowitě je Praxis Christianismi, t.
Prawda Křeskanstwý, slowe. Gehož
 obestřenj dwoge bylo : zewnitřnj, Kterěj
 se po wrchu spatřiti mohlo, bylo tmawé
 barwy, a slaulo Contemptus Mandi,
 pohrdnutj swětem : druhé wnitněgssí
 bylo stkwělé, Amor Christi, milowdnj
 Křysta : tjm dwogjm widěl sem je se to
 ohražuge, a od giných děl : ale wnitřnjho
 po wrchu widěti nebylo. **Z**a to zastřenj
 řdokoli wessel, byl hned ginakssí než ginj
 lidé : plně blahoslawenstwý, radosti a
 počoge.

3 **G**á pať zewnitř gestě řtoge, a hledě, **P**rawo
 diwnau a wjasnutj hodnau wěc sem spatřil, diwjých
 je mnoho tisíc lidí okolo tohoto stánku Křeska-
 wjděčy chodj, a wssať do něho newcházě-
 gi, newidjli ho, či zprosta nedbags, je se gin-
 lo, a
 tať po wrchu spatřně ždá, newjm. **Y** proč.
 wčene w písmsich, y kněžj, y biskupy, y gi-
 né mnohé, demněnj swatosti o sobě magj-
 eš, okolo sem obcházeti widěl, a některé
 řc y nahledati tam, a wssať newcházeli :
 eš mi lřtostiwě bylo. **K**dyž řda bljže přj-
 staupil, widěl sem je se mu aneb řkulinkau
 řwětlo žableřlo, aneb wůně žawanula a

sobě divil, že až posawád tak neví-
tečnými břemeny se obtěžowal, to
jemu swět maudrost, sláwa, weselí,
bohatstwj (an w prawdě negsau než
tjhoty) ižlá, na sebe bera. Tu sem
widěl gač chomj poskałowali, žugis-
lawj řečnowali, hlaupt filozoffy za-
hanbowali, nic nemagický wšsedo se
mjti prawili.

5 To gá w dweřj spatře, hlauběgi sem za-
to zastřeni wšsed, a na gegich wěcy (nep-
prvé wětegně wšsedněch, potom w někte-
rých powolánjch) s newyprawitedlným po-
těšenjm se djwage, wšsedo tu swětu na-
wdpor sem spatřil. W swětě žagisté
wšsedu slepotu a mrálotu, tuto gasné
swětlo sem spatřil: w swětě šsalbu,
tuto prawdu; w swětě neřádú plno,
tuto sám wšsedhtilý řád; w swětě
kwaltowanj, tuto pokoj; w swětě
starosti a fresuňky, tuto radost; w
swětě nedostatky, tuto hognost; w
swětě otroctwj a porobu, tuto swo-
bodu; w swětě wšsed nesnadné a těžké,
tuto wšsed lehké; w swětě žalostné odes-
wšsed přjchody, tuto samu bezpečnost.
Boj wšsed šštegi, wšsedu poznámjm.

Círke
na ruby
obráces-
ný swět.

Kap. XLII.

Wnitřnjch Křestanů swětlo.

Swět, a řdoj w něm tápá, domněnjm **Tras**
toliko téměť se řidj: w činech swých **wých**
gedni druhých gen se drjic, omatem gačo **Křesta-**
šlep

nů dwo- slepi wsecko dělajc, tytž tu y tam zatwa-
ge swē- zuge a wstrugje. Ale těmto gasné dwo-
tlo. wnitř swětlo switj, swětlo rozumu, a
swětlo wjry; kterčž oboje Duch Swa-
tý řidj.

1) Swē- Neb ačkoli tam wcházegje rozumu
tlo ro- odkładati a odějtati se musęgi, wsať gim
zumu. geg zase Duch Swatý, a to přecisťtěný a
wprobauššěný, nawracuge; tať že gaťo
plnj očí gsa, kudykoli w swěre cho-
dij, cokoli nad sebau, pod sebau, wů-
kol sebe, widj, slyššj, wonęgi, oka-
ššęgi, wssudy ššlepęge Božj widj, a
wsecko pěkně k Božj bázni obraceti
wmęgi. Im gisť nadewsecky swěta filo-
zoffy mandřęššj, kterčž Buh sprawedliwym
šaudem zaslepuge, aby wsecko se wědětj
domnjwagje, nic newěděl, ani to magj,
ani čeho nemagj; ani co dělaj, ani čeho
dělati magje nedělaj; ani kam a kga-
kěmu čli gđau, a dogđau, znamenati ne-
wměli. Segichž wmenj na skupině toliko se
stawuge, to gest, na zewnitřnjm zewlowá-
nj: k wnitřnjmu gádru, genž gest wssudy
rozlitá Božj sláwa, neproniká. Ale
Křestan we wšem což widj, slyššj, ma-
ká, wonj, okaššj, Boha widj, slyššj,
maká, wonj, okaššj: wssudy sebau
gist gsa, že to ne domněnj, ale gisť
prawda gest.

2) Swē- 3 Dwissem pať swětlo wjry gemu
tlo wj- gasné switj, aby giž negen co widj a sly-
ry. ššj a sobě přjstomné má, ale y wsecko ne-
přjstomné a newiditedlné, widěl a znal.
W) slowu jagisťe swěm Buh y to co
nad

nad nebesy v výsosti, a pod zemí v propasti gest; y to co před světem a za světem bylo a bude, wygewil. Čemuž Křesťan wěte tak gako před očima gisté wšsecko to má; gessko swět do toho se wprawiti nemůž. Nechce swět než očitých rukau, aby co w hřstí drží, tomu wětil: Křesťan pak tak směle na newiditelné, nepřstomné, budau cý wěcy se spausstj, že sobě pro ně přstomné ty ofskliwý. Swět nechce než důwodů: Křesťan na holych Božich slowech dosti má. Swět záwazků, základů, rukogemstwj, pečeti, hledá; Křesťan sobě za wšsecky gistoty samu wřru stawj. Swět sebe rozličně podhledá, zkušuge, prubuge, stihá: Křesťan na Boží prawdomlownost wšsecko wáží. A tak kdež swět wjdycy má na kembý se zastawowal, pochybowal, dotazowal, rozpakowal: Křesťan wjdycy má pročý cele wětil, poslauchal, podkloňowal se; proto že gemu swětlo wstř swstj, aby že tak neproměnitelné gest, a gináť býti nemůže, widěl a wěděl, by pak p. swětlem rozumu newšseho dosahowal.

4 Tu sem y gá w tom swětle se ohlédna, diwne přediwne wěcy spatřil, wjc než ge wpmkwiti mohu. Napowim aspoň něcb. Widěl sem před sebau swět tento gako negaký přeweliký hodinný nástrog, z rozličných widitelných y newiditelných maternj složeny, a wšsak plenný, prohladacý a křehký, wšsečen: a na tishce, nýbrž tishce tishců, wšstých y menšich slauptů, kol, há, řů,

Diw
Boží
spatře
né w
tom
swětle,
swěta
běh.

lů, zaubřů, a wraubřů, magjey, an se wſſe hýbalo a hmyžylo, gedno ſte- ze druhe: něco tiſſe, něco ſſuſtem a hrkotem rozmanitým. U prostřed pať wſſeho ſtálo nepřewětſſí hlawní, newiditedlné wſſať, kolo, od něhož wſſedy giných rozličné to hýbánj pocházelo, newyſtřizitedlným gaťýmſy způſobem. Nebo duch kola toho rozcházal se po wſſem, a řjdiť wſſecko: což ačkoli gať se dálo plně mi wyſtřihnauti možné nebylo, že se wſſať dálo w prawdě, welmi gaſně a pozorně ſem widěl. Toto pať bylo mi y diw- ně y libé náramně: že ačkoli se wſſecka ta kola ſwjgela a mjgela wjděcký, nýbrž zaubs- kowé a wraubkowé, y kola ſama, y ſlau- pomé wywinowali ſe a wppadali, běh wſſať wětegný nepřeſtal niěkdy: proto že ſe to diwným gaťýmſy tagněho toho řj- zenj způſobem doſazowalo, doplňowalo, a obnowowalo wſſecko wjděcký zaſe.

Kterak
tago
ným
Božim
řjzenjm
wſſecko
gde:

5 Swětlegi powjm. Widěl ſem ſlawu Boží, gať mocy a Božſtwj geho plná gſau nebeſa, y země, y propaſť, y což ſe wen z ſwěta až do neſtonalých ſtran wěčnosti my- ſliti může. Widěl ſem prawjm gať Wſſe- mohaucnoſť geho wſſecko preſtupowala, nýbrž za základ ſtála wſſemu: a co ſe koli po wſſi ſſirokoſti ſwěta toho děge, wůlj toli- ko geho že ſe děge, w nepřewětſſích y nep- menſſích wěcech, wſſecko ſpatřil ſem.

Bwlá-
ſtě při
libech.

6 U necht o libech obzwláſtě mluwjm, widěl ſem gať naproſto wſſiáni, da-
běj

Břij y žli, w Bohu toliko a Bohem žiwígsau, hýbagi se, a w bytu truwagi, každé gegich hnutí a dchnutí, toliko z Boha a močy geho se děge. Widěl sem gať sedm očí geho, každé tisíckrát gasněgšji než slunce, wšsedu zemi procházegj, a wšsedo což w swětkle y we tmě, zgewně y tagně, y w nehyšubššich místech se děge, spaztřugj, a wšsedněm lidem wstawně do srdce hledj. Spatřil sem také gať milosrdenstwj geho rozplýwá se na wšsedy skutky geho: nenydowněgi z té strany kde se lidj dotýká. Nebo sem widěl gať ge wšsedy miluge, a gegich dobrého hledá, hřessicj snáštj, pro wniugjčjm promjgi, bławdjčjm wolá, nawracugjčjm se přigjma, prodleowagjčjm čeká, zpěcugjčjm se šhowjwá, dráždjčjm sebe přehlédá, kaugjčjm odpaušstj, lořčjm se obgjma; nymělé wčj, truchliwé těštj, před pádem wnstřjhá, po pádu zdwjhá; prosřčjm dáwá, neprosřčjm sám postřjtá; tluějčjm odwjrá, k netluějčjm sám se tluče; hledagjčjm naléztj se dáwá, nehledagjčjm sám na oči gde.

7 Než spatřil sem zase hroznu a Křhřj strastliwou z púrným a newděčným žlhm. žútiwost, gať ge hnewiwě prchlwoštj swau stjhá a dostjhá, kamkoli se obracegj: tať ze wgtj ruce geho ne-

možné, a vpadnauti w ni nesnesytedl-
né. Summau, tu wssični ti Bohu
oddani spatruji, gač hrůža a wele-
bnoſt Boží nadewſſim panuge, a ge-
ho toliko wůli wſſečy neywětſſi y
neymenſſi wěcy ſe děgi.

Kap. XLIII.

Swoboda Bohu oddaných ſrdcý.

Praví
Křeska-
né nes-
pohnu-
tj gſau,

Dtud gim gde to čehož wſſični nep-
maudčegſſi ſwěta w ſrdčy wěcech
darmo hledagj: plná gmenowitě ſwo-
boda myſli, aby žádně wěcy kromě
Boha podrobeni a zawázáni nebyli,
proti ſwé wůli něco činiti powinni
gſauce. Geſto w ſwětě wſſudy na ſtrž
plno bezděčnosti ſem widěl: Každému gi-
nāl než winſſowal geho wěcy ſſy, Každý
ſe wje než ſuſſelo buď ſebau buď giný-
mi wázal, a náipjim buď ſwé wlaſtnj wů-
le buď giných tajen gſa ſ ſebau neb giný-
mi wědyčy bog měl. Tuto wſſe ičo.
Nebo Každý z nich Bohu ſe cele oddada,
ně na žádnau ginau wěc nečkal, a žádně-
ho kromě Boha, nad ſebe wpoſſiho nepo-
znáwal. Protož rozkazů ſwěta nepoſlau-
čali, ſliby geho od ſebe pryč házeli, po-
hrůžkám ſe ſmáli: žewnitřnj wſſečy za
ſpatně poſlādagje, proto že wnitřnjm
ſwým dobrým giſti gſau.

A new. z To působí že Křeskan, gināl ſyc-
ſtupnj: přijſtupnj, ſnadnj, ochotnj, ſlužeb-
nj gſa, w prywilegium wſſal ſrdce

new

nevstupný gest. Protož se ani přátely ani nepřátely, ani pánem ani králem, ani ženou ani dětmi, ani sám sebou naposledy, tak newáže, aby jim řwůli něco z umyslu svého, gmenowitě z bázně Boží, změniti měl: než kráčí sobě přímým krokem wssudy. Co swět řoli dělá, powídá, hrozí, slibuge, poraučí, prosí, radí, nutí, on se bau nikam hnauti nedá.

3 Swět gařož wssudy přewrácený gest, a místo prawdy stín lapá, tak p tuto: swobodu w tom zakládá, aby řdo sobě wolen gest, žádnému se w ničemž nechťel propřugcowati, buď lenost, neb pýchu, neb wássením prowodě. Ale Křestan daleko gináť činí; řterýž ohradě gen řdce dohře, aby se w swobodě své samému Bohu řhowalo giné wssedlo z bližnjho potřebám obrací. Gařož sem widěl a poznal, že nad člowěka Bohu oddaného nic w swětě služebnégšjho, a nech třeba řjim, otročtégšjho není: řterýž p w neymenšj služby, za něžby se swětem opogený řpděl, rád s ochotností se wydává. Řdyž gen je co bližnjmu prospěti můž widí, nic se nerozpařuge, nic neodkládá, nic sebe nelituge, nic řonané své služby nezwelicuge, neodrohá, nepřestává: buď je wděčnost neb ne wděčnost widí, přede řlauží pořogně a wesele.

Nes
wýššj
swobo-
da, a
nepe
wýššj
poroba
řpolu.

4 D blahoslawená poroba řynů A gař
Božjch, nad niž nic swobodnégšjho to piř-
wymyšleno býti nemůž: řdež člo- ná wěc.
wěl Bohu samému se podrobuge,
3 aby

aby ginde wssudy rozvázan byl!
 D nešťastná swěta swoboda, nad niž otro-
 čtějšího nic býti nemůže: Edež člowěk sa-
 mého Boha nedbaje, giným wácem mizer-
 ně se w manstwj podrobowati dá: gmeno-
 witě Edež slauží tworům nad nimiž pa-
 nowati měl, a odporuge Bohu gehož po-
 slouchati měl. D smrtedlnj kěz tomu rozu-
 mjme, že gediny gest, gediny toliko, wpsší
 nad nás, Hospodin Bčinitel nás, a budaučj
 Soudce: kterjž sám moc mage rozka-
 wati nám, nerozkazuje wssak gačo otro-
 kům, ale gačo djetel žiwe ku poslussenstwj
 swému; swobodné nás, a neswázané, y
 Ebyž posloucháme, msti čtěge. Wiště
 žel Krystu slaužiti, gest kralowati.
 Nžbrž manem Božjm býti wětšj gest
 sláwa, nežli wssého swěta monar-
 chau býti: a co pak přjitelem a dje-
 tětem Božjm býti bude.

Kap. XLIV.

Řád wnitřnjch Křestanů.

Prawa Bojj Krátká. **S**wobodné spe čee mji Pán Bůh dja-
 Py swé, a wssak neswéwolné: protož
 ge gistými řády ohradil, lépe a dořondle-
 gi, než sem podobného co Ede w swětě zna-
 menati mohl. Tam zagisté wssudy plno
 neřádů: někudy proto, že jádného gistého
 pořádanj nemagj: někudy že magj, E ně-
 mu nestogj, sem widěl. Ale tito w gáste-
 nj bydljčj, přewšlechtily řád y magj, y
 geho ostřihagj. Magj zagisté od samého

a člověka aby wždycky a wssudy sám w sobě chválil, a wssemi činy swými sláwu jeho obmyslel, wede. Tak kdo bližního jako sám sebe miluje, nepotřebuje obšťěných nařizování, křeby, kby, a w čem, jeho štětiti měl, w čem gemu neschoditi, w čem dluh powinný nawraceti: sama zagiště láska, gat se k němu chowati má, plně gemu wsseko powj a wkláze. Zlého člověka znamenj gest wssudy práw žádati, a co se činiti má, z register toliko štjiti wědėti: proto že nám doma w srdcy prst Boží wklazuje, co sobě chceme to že gsme y bližnjmu powinni. Ale na ta wnitřnj wlastnjho swědomj swědectwj poněwadj swět nedbá, a gen po wřehnjch kádů štětj, tm gest že žádného prawého řádu w swětě není: nejen podhlédánj, nedowěřowánj, nedorozuměnj, zášťj, různice, záwisti, nenáwisti, krádeže, wraždy, a co toho wjc. Bohu práwě oddánj na swědomj swé gedince dajgj pozor, co jim to zapowjda, do toho negdau, co wklazuje že činěno býti má, činj, nic se na zpyt, přjžen, a cokoli nezohledagje.

Mezj
prawo-
mi kře-
stany
gedno-
mysl-
nost.

4 Ddtud wplywá gednostegnost galkášy, aneb gich wssech k sobě podobnost, že gakoby do gedné formy sliti byli wssični tak gsau: wssični to též smýšlegj, to též wěřj, to též štěgj a nechtěgj, proto že od gednoho a téhož ducha wywčeni gsau. A tu powditu gest, že (což sem tu s křbostj spatrowal) lidé křečj niddj gedem druhého ne-
wis

widěl a nespěl, a přes svět třeba od sebe vzdálení gsau, gaťoby wšak geden druhému ; oť wppadl, nýbrž gaťoby geden w druhém seděl to též mluj, to též wi-
dj, to též čtj. Tak je ať darů rozdílnost
weliká gěst ; gaťo na nástroji hudebněm
strun neb píšťal, rozdílný tenstj a tluststj
z wuť : libá wšak gich spoluzněgých
harmonya. • Těž křesťanské gednoty
důwod ; nýbrž wěčnosti, kdež gednjm
duchem wšedlo se konati bude, před-
ukázánj

5 Z gednostegnosti té gednočitedlnost A ge-
dnočite-
dlnost.
pocházj, že se s gednjm radugjčjm
wšickni radugi, rmautjčjm rmautj.
Přezlau sem byl w swětě wěc znamenal,
kteráž mne negednau zformautila, že když
se někomu zle wedlo, ginj z toho plěsali ;
když blauidl, ginj se smáli ; když bral sřko-
du, ginj z toho zřřku hledali ; nýbrž pro
řřoug zřřk, potěssenj a křatochwjł, sami
bljnjhořřku pádu a sřřodě přiwodili. Ne-
zřř tímto gináce sem nassel : nebo řřždj
tať dobře a pilně od bljnjho gaťo od se-
be, nespěstj a nepohodlj odháněl : paklj
odwratiti nemohl, traudil se, neginác neřř
gaťoby se geho samého dotýřřalo : gaťořř
se dotýřřalo, proto že gedno řřdce a gedna
dusse byli wšickni. Gaťořř řřagistě řřeznj
w řřkompasřřch gazřřčřřowé magnešem potře-
ni gsauce, wšickni se řř gedné a též straně
swěta obracegj : tať těchto řřdce duchem
lášřřky potřeně gsauce, wšedřřa se w gednu
a tuž stranu : w řřstěstj řř radostj, w nespěs-
řřj řř žmutřřku obracegj. A tu sem poznal, že
to řřaleřřnj gsau křesťané, křetj swě

gen mácy pilně vedau, bližnjch ne-
dbají; z které strany ruka Boží do-
léhá, odtud se pilně odvracují, a
své gen hnízdo opražugice, giných
toně na větru a děšti nechávají.
Ginál tuto, ginál sem spatřil: řdyž ge-
den trpěl, ginf neplésali; řdyž geden la-
žněl, družý nehodowali; řdyž geden w
bogi stál, družý nespali: ale společně
wsecko konáno bylo, až mšlo bylo na to
se djwati.

A we
wssem
dobrém
gdlnost

6 B strany statku, widěl sem že ač na
wětšim díle chudj byli, toho čemuž swět
žboží říká, málo magičy a dbagičy, měl
wssat wždy předce každý téměř swého
wlastnjho nětco: tať wssat že se s tím
neskrýwal a před ginými (gať se w swě-
tě děge) nevtuláwal, než měl to gako ná-
obec, hotowě a ochotně, řdyž komu po-
třebj bylo, postřtage a propůgčuge.
Tať že wssidni mezy sebou s stat-
kem swým zacházegjcy byli, neginál
něž gako za gednjm stolem stoljcy
s nádobjm, kteréhož wesměs gedno-
stegným práwem vžiwagj. Což wis-
da, zahabnil sem se, že v nás často se nás
odpor děge, gedni domy swé nádobjm,
statami, potravami, zlatem a stříbrem,
gať nepwje mohau naplnugj a přeplnus-
gj; ginf mezy tím neměně služebnjcy Bo-
ží gsauce, sotwa se čjm přikryti, neb wps-
řiwiti magj. Grozuměl sem prawjm, že
ta wůle Boží není: swěta to gest, přes
wráceného swěta, řřtalt, aby gedni wssper-
kowanj, družý nazý chodili; gedni pře-
sycenjm tšhali, družý hladem žywali;

ges

gedni pracně vydělávali, druhý marně
vtráceli; gedni kratochvílili, druhý křiv-
lili. B. čehož při gedných pýchá a ginh-
mi pohrdánj, při druhých lítost a onem
záviděnj, y ginh neřádové, gdau: tuto
nic toho, wšlecko wšlechněm společně, y
ta dusse.

7 Ddtud gde gich k sobě wespolek A mezi
domácnost a odewřenost, a swaté seba
towaryštwj: tať že se wšicni wse- domá-
spolek galkoli a powolánjmi od se- cnost.
be rozdílnj, za brattj drží a magj.
Stebo prawj oni, že wšicni gme z ger-
dné křwe possj, gednau křwj wy-
kaupeni a obmyti, gednoho otce dít-
ky, gednoho stolu vžitwagjčj, ge-
dného dēdictwj w nebesých čekagj-
čj k. gedn nad druhého, krom wě-
čj přjpadných, že nic nemá. Pro-
tož sem widěl, gať gedni druhé přj-
wětjwostj y počestnostj předcházeli,
y ochotně sobě wespolek slaužili, a
každý mjsta swého k wzdělánj ginhých
džjwal. Kdo radu měl, radil; kdo w-
měnj, učil; kdo slyu, gine zastupowal;
kdo moc, w řádu zdřjowal. Blandilli
kdo w čem, ginh ho w pamatowwali: žhře-
štili, potrestali: a každý se y pamatowao-
ti y trestati rád dal, wšlecko podle wka-
zánj napraviti hotow gsa, y to tělo od
sebe dáti, kdoby že gemu nepřináležj,
wkažáno bylo.

Kap. XLV.

Bohu oddaným srdcům wesse lehké
a snadno.

Boha poslouchati snadno. **U**niž gim trpce něgať přicházej w řádu takowém státi, nýbrž to libost a rozkoš gegich: aessťo w swětě widěl sem, že gen bezděčně každý stojí k čemu musy. Těmto zagistě zodgimage Bůh srdce kamenná, masťotá dal do těla, ohebná a powolná k wsselike wůli Boží. A ač gim těch y ginných nesnadností dábel lstiwými wnuťánjami, swět pohoršitelnými příklady, tělo přirozenau swau k dobrému wáhawosty, nemálo dělaj; oni wssať toho nic nedbagy, dábla štělbau modliteb odhánějce, swětu štjtem neproměnného vmpslu se zamjtagice, tělo bičem kážně ku poslussen stwaj odhánějce, konaj swau wěc wesele, a přebýwajcý w nich Duch Křstů dodáe wá posply, aby se gim ani chťenj, ani štustěného činěnj (podlé mjetý zdegssj dočona-losti) nedostáwalo. Tak sem gá tu w skutku sbledal, že slaužiti Bohu celým srdcem, ne práce gest, ale rozkoš: a porozuměl sem, že kdo se přjliš že lidé gsau wýmławaj, mocy a plastnosti rodu nowého nerozuměj, a snad ho ani nedosáhli: w čemž nechť se opatřj. Gá sem newiděl aby kdo mezy těmito mdlobau těla, oswobozowánj sobě hřjchů zastáwal: aneb přehřostj přirozenj spáchanau zlost wýmławal. Než widěl sem, že kdýž kdo celé srdce tomu kterčj

ge

ge stwočil, wplaučil, a za chrám postwě-
til, oddal, za srdcem giž ginj audowé vo-
wolně a powlowně kam Bůh chtěl tam se
klonili. O Křestane kdož gsy koli, do-
buď se z okowu těla, ohleden; žkus a
pozney, že překážky kteréz sobě w mys-
li maluges, menšsji gsau nežli aby
wůli twé, gestliže opravdowá gest,
zbrániti mohly.

2 Negen pač činiti co Bůh chce,
ale y trpěti co Bůh wzkládá, widel
sem že snadné gest. Nebo tu negedni
poličkowánj, plwánj, bitj, od swěta snásse-
gje, radoštj plakali, a ruce k nebi zpjna-
gje Boha chwálili, že ge hodné učinil nětco
také pro swé gměno trpěti: aby negen w
přijowaného wěřili, ale také gemu ku po-
ctiwošti sami přijowáni byli. Ginj, gich-
to nepotkávalo, žawiděli oněm žawisťj
swatou, hněwu Božjho bez kážně, a ob-
lpučenj od Křsta bez křjže, se obáwagje:
tak že y metlu y hůl Božj libali, kteréš
koli nawšstjwila, y křjž galkoli.

3 To pač wšse odtud gde, že se Bo-
hu se wšsji swau wůlj tak oddati, aby
nic giněho činiti, ničim giným býti,
nežádali, než gač Bůh chce. A pro-
tož cokoli ge potkáwá, že gim od Bo-
ha, z prožřetedlněho geho wwáženj
pocházj, gisťi gsau. A takowým se giž
nenadáleho nic přihoditi nemůž! pouz-
wadž sobě rány, žaláte, mučy, a smrt,
mezj dobrodinj Božj počitagi. Dotče a
žle se mjeti, gednostegné gim gest: kro-
ně

Pro
Křsta
trpěti
milo.

Ta
ochot-
nost od-
bud
gest.

mě že onono za podezřelegssj, toto bezpečněgssj saudi: protož se w nepohodlich, ranách a gřiwách swých lochagi, a gimi chlubj. Summau tať gsau o'rlj w Bohu, že netrpjli nětco, zaháletj se a čas mařiti do mnjwagi. Ale zdrž od nich ruku ědo můžes! Nebo čjm čtjwěgi hěbetu nastawu-
gj, tjm tžjegi gest bjtj ge: čjm gsau podobněgssj k blágnům, tjm nebezpečněgi wpsmswati ge. Kterj žagistě gjž ne swogj ale Božj gsau, co se jim děge, Bůh sobě wšsečo přičjtá.

Kap. XLVI.

Swatj wšsecho hognost magj.

Přestá-
ti na
tom co
ědo má,
pravě
bohat,
stwj.

Swět plný gest Maret, běhagjčch a těhagjčch, pachugjčch se a šháně-
gjčch ze wšsech stran, a wšsať dosti nědý
nemagjčch. Ale tito ginau powahu ma-
gj: každý aby tisse w nob Pána swěho ses
děl, na tom, a což ho při tom potkdwá,
dosti mage. Za neylepssj žagistě žbožj držj
Božj w sobě přebýwagjčch milost, gjž se ge-
dince těssj: zewnitěnj wěcy kterýmž swět
žbožj tžká, wjce za žawazedlo než žpř gas-
tj magj, gich wšsať pro potřebu žiwota,
pro potřebu prawjm, wžtwagjce. Protož
cokoli gich Pán Bůh komu odělj,
málo neb mnoho, každý se prawj do-
stj mjtj. Wěřj žagistě, a cele se na to
špaussěgš, že pod Božjm opatrowánjm
gsau, a protož za nesluffné saudi přes Božj
poskýtánj něčeho sobě wjce žádati.

2 Dívnau sem tu wěc widěl: ge-
dni statku, stříbra, zlata, korun, sce-
pter, dosti měli, (nebo y takowé mes-
sy swými Pán Bůh má) ginj nic té-
měř, kromě odpolu naběho hladem
a žizni wyschlého těla: a wšak oni-
no nic se nemjti, tito wšedko se mjti
prawili; obogj gednostegné dobre
mysli gsauce. A tu sem porozuměl, že
w prawdě bohatý gest ten, a ničeho se mu
nedostává, kdož na tom co má přestati w-
mí: genuž mnoho, málo, nic peněz; we-
líků, malý, žádný domček; nákladné,
chatrné, žádné sstatstwo; mnohý, geden, žá-
dný přítel; wšedé, nježé, žádné místo, neb
wřad, neb cest, neb powěst; summau ně-
čim neb ničim bhtí, wšse gedno a též gest:
gaž gmenowitě Bůh chce a geg wede, neb
stawj, neb sázj, taž aby šel, stál, seděl,
wšse že dobře gest, a lépe než on rozumj
wěte.

3 O blahoslavená a winšowánj Pobo-
hodná bognosti! gaž šťastnj gsau žným se
řterjž taž bohatj gsau! Nebo byt pař ničeho
něřteřj w očich swěta bjdnj a mizernj byli, nenedo-
w prawdě wšak gsau tišřčrát lep než gař stáwá.
cý swěta boháčj opatření, y ž strany wez-
degšich wěcý. Lito žagistě sami swogi
opatrowatelé gsau y s swými statkem tišř-
řerým přřhodám pobbáni, oheň, woda, rez,
žloděgj zč. s to ge připrawugj: onino pař
opatrownjka magice Boha, wždyčy v ně-
ho wšsedch potřeb žiwý šlad magi; řterýž
ge řaždodenně ž špižitny swé řrmj, ž řo-
magy swé odjwá, ž pořladnice swé na vtra-

204 Kap. XLVII. Bezpečnost

tu vydává. Ne k úplnému dostatku, k
 slušné vsať potřebě wždycky : ne podleť
 rozumu gegich, podle vsať své prozřetel-
 nosti, na kteréž oni tisíckrát raději než na
 rozumu svém, přestávají.

Kap. XLVII.

Bezpečnost Bohu oddaných lidí.

Stráž
 angel-
 ská.

Několi pať hie se w světě tať obnaženě,
 a wseligačým nebezpečenstwjm poda-
 dané nezdá, gačo pobožných obor, na něž
 ďábel v svět sřaredě hledj, tepau, bigj ;
 gá vsať welini sem ge zaopatřené widěl.
 Nebo v sama společnost gegich wětegně
 obehnána byla ohnivau zdj, kterauž řdyž
 sem blíž přistaupil, hýbati se spatřil sem :
 nebo nebyla giného nic než otočenj mno-
 ha tisíc tisíců Angelů wůkol, pro něž ža-
 dněmu nepříteli ani přistaupiti možné ne-
 bylo. V mimo to každý z nich gedného
 měl od Boha sobě přidaneho a zřizeneho
 Angela ochránce, kterýžby na něg pozor
 měl, a před nebezpečenstwji a osřdly, gno-
 mami a zálohami, pastmi a nástrahami
 gačymikoli bránil a hágil. Šsáu žagisté
 (poznal sem to a spatřil) milovnícy lidí,
 gačožto spoluslužebníků swých, řdyž ge k
 powinnosti, k nž od Boha stwořeni, státi
 widj : těm oni rádi slaužj, před ďáblem a
 zlými lidmi, v neskastných příhodami sřer-
 hau, v na rukau řde potřeba nosřce, od w-
 razu hági. V tu sem porozuměl, gať
 na pobožnosti mnoho záleží : pone-
 wadž krásnj ti a čistj duchowé, tu to-

liťe

Kto zde wúni etnosti cýtj, se drží,
 sáradem hčichú a nečistot odhánjní
 hšiwagi.

2 Widěl sem také (čehož zatagiti nestu- Angele
 m) gínj vžitel swatého toho newiditedlné precepto
 ho: towarčštwá: že gmenowitě oni neger toři náš
 mšsto strážných, ale mšsto preceptorů gsau ši.
 twowolenjm: gimž o těch y gíných wěcch
 často tagná náněšstj dáwagi, y hlubočjm
 štročjm tagemštwjm Božjm wpcwugi. Nes
 ho poněwadž oni na twár wšsewědaučého
 Boha wždpcch hledj, nemůže před nimi nic
 že wšsech wěcch, gichž nábožný člowěč žádati
 mž, štroto býti, a oni co sami znagi, a
 tu potřebě wpcwolených přináležj, za do-
 wolenjm Božjm g:m zgerwugi. Odtud gest
 že často sedce pobožných, y což se ginde dě-
 ge, cýtj, w žalostných wěcch truchliwé, w
 potěšených wesele se nacházege. Odtud
 gest, že štrže sny a gíná widěnj, aneb y taga
 ná wnučanj, to neb gíné, což se buš stalo
 neb děge, neb dšti bude, w myšli se gim
 maluge. Odtud y gíné galkěkoli darů Bo-
 žšch w nás se množenj, byštrá vžitečná přeš
 myššlowanj, rozličné diwné Inwency, gim
 mž člowěč často sám sebe přewpššuge, a odo-
 tud mu to gde, newj. O blahašlaweš-
 ná šškolo šinnú Božšch! Tot gest což
 často wššedú swěčštwau maudrost k
 štrnutj přiwodj, kdnž widj an něšdy
 prostj člowěčel diwná tagemštwj
 mluwj, bušdaučj swěčta a čhrčtwé pro-
 měnj, galkoby na ně hleděl, předžiwě-
 šstuge, gestě na swět nezrodilě krale
 a hlawy swěta zegměna gmenůge, a

giné věcy, gichžby se žádným hověžď
zpytowaním, ani gináť lidským wtis-
pem domysliti lze nebylo, předo zna-
wúge a hlásá. Kteréž wseřky věcy tas-
kowé gsau, že se za ně dosti Bohu Dpatro-
wajsku swému wděkowati, a těch nebes-
ských poboawatelů swých dosti namilowa-
ti nemůžeme. Ale nawratme se k bezpeč-
čnosti pobožných.

Sáh
swým
pawé-
sa.

3 Spatřil sem pak že negen angel-
skau ochranau, ale y welebnau Božj
přítomnosti obražen byl každý z nich,
tak že z nich hrůza ssa těm kterých se
gich přes wůli Božj dotýkati chtěli.
Widěl sem na některých zázraky, kterých há-
góni byli do wody, do ohně, lwům a zvěři
diwoké k sežránj zc. nic se gich wsať ne-
chytla žádná rána. Na některé lidská
wzteklost hanebně dorážela, zástupowé ty-
ranů a katanů obstupowali, y s množstwim
náhončj giných: tak že někdy mocnj králo-
wé a celá králowstwí až do vnawenj se s
nimi, zkažty chťjce, namáhali, gim wsať
nebylo nic, stáli sobě neb chodili, swého po-
wolánj hledjce wesele. A tu sem poro-
zuměl, co to gest Boha miji za stit
swúg, kterýž edyž služebníkům swým
gisté věcy na swětě k wyřizenj porau-
čj, a oni to zmužile konaj, on w
nich a wůkol nich přebýwage, gich so-
bě gálo zřjtedlnice ota swého ssetčj,
aby ne džjwe, leč po wyřizenj proč na
swět posláni byli, padnauti mohli.

A Boj oni také znají, a na tu Boj ochra-
 nu wesele se spouštějí. Slyšel sem tu ně-
 které z nich chlubití se, že se nebogj, by stjn
 smrti tu stál, by tisícové tisíců wúkol nich
 se hladlo, by se wšechen swět baučil, by
 se země podvracela do prostřed moře, by
 ten swět pln dáblů byl zc. D přestřast-
 ná w swětě neshýchaná bezpečnosti,
 kdž člowěk tak w ruce Boj zamře-
 ný a schovaný, wšechněm giným
 wěcem z moci wyňatý gest! Rozu-
 měmež tomu ó wšični vpřimj Křtstowj
 služebnj, že strážného, ochránce a ob-
 hágece přebedlivého máme, samého wšes-
 mohaučyho Boha: blaze nám!

Swatá
 pobož-
 ných ho-
 nosnost.

Kap. XLVIII.

Pobožnj magj odewšad počog.

Gať sem prtwé w swětě mnoho Polotánj
 a lopotowánj, frefuňků a starostj,
 hrůz a strachů, wšludy po wšech stawjch
 znamenal, tať sem tuto mnoho počogné
 a dobré myslj při wšechněch Bohu od-
 daných nalezl. Nebo ani se Boha nes-
 děšj, lastkawého geho l sobě srdce na-
 strže gsauć powědomi: ani w sobě
 cobj ge kormaućilo nenalězajj, ža-
 dného w ničemž dobrém (gať giž w-
 lázáno) nemagjce nedostatku: ani z
 wěcň wúkol stogjch nepohodlj nes-
 klauffejj, nedbagjce gich.

Posmě-
chy
světa
za nic
nemjti.

2. Pravdat gest, žeť jim zly svět pošes
gě nedá, co na wzdoru a na posměch můž
činj, šflube, trhá, hážj, plige na ně, nobj
podrážj, a co nad to horššjho wymysliti
můž: gažož sem mnoho příkladů widěl, a
poznal že se to z natřzenj nezměššjho Pá-
na děge, aby šdo zde doběj býti štěgi, ku
flu a zwonce nosjti musjli: proto že způ-
sob světa tohoto to s sebau nese, aby co v
Boha maubré gest, světu paubým blás
žnowstwjm bylo. Protož sem spatřil,
že mnozj s převšlechtilymi Božjmi
dary nic než za powrhel a smjch by-
li, y v swých wlastnjch často. Děge
se to prawjm: ale wšak widěl sem že oni
toho nic nedbagj, nžbrž šochagj se w tom,
že svět gažo před smradem před nimi nos-
zacpává, gažo od osšlivošti od nich oči
odwračj, gažo blážn gimi žhrdá, gažo
gločncj odpravuge. Nebo to šeslem
swým po němž se poznáwagj že Kry-
stowi gsau, býti prawili světu se ne-
šjbiti: a šdo šřiwod wesele snáššeti ne-
wmj, že plně gestě Ducha Krystowa
netná, taš o tom mluwili, a šjm ge-
dni druhých posylowali. Prawili ta-
šé, že svět swým wlastnjm rovně neod-
pausšj, své wlastnj šflube, ššidj, laupj,
trápj, y necht pry nám to tež dělá, herež.
Nemůžemeli tržněnj toho wřážni býti, tu
ge snáššeti chceme šdežby se nám od světa
nahodilé šflody Bojššau ššědrau dobrotau
wynahraditi mohly: a taš se nám smjch
gegich, nenáwist, šřiwodj a šflody, w
špš obrátj.

3 Ba y tomu sem tu wyrozuměl, že **Pravé**
 čemu swět štěstj a neshěstj, bohatstwj **mu**
 a chudoba, poctiwost a potupa, ři- **stánu**
 lá, tiko prawj. Křesťané o tom roz- **wsse**
 dylu gmen ani slyšeti nechtj: prawj- **gedno.**
 ce že wšsedo dobré, šťastné, a prospěš-
 šné gest, cokoli z ruky Boží přicházj.
 Protož se ničjmž neřormautj, w ničem ne-
 rozpakuj a neřrautj, buď že panowati neb
 slaužitj poručjš, buď rozkazowati neb po-
 stauchati, buď učiti giné neb se od giných
 učiti, buď hognost mjtj neb nauzj trpěti,
 wšse gemu gedno: s gednostegnau twářj
 pügde, gen abj se Pánu Bohu libil pěči
 mage. Prawj oni že swět není tač
 weliký aby snesen; ani tač wzáctný
 aby oželen býti nemohl. Protož se
 ani tauženjm pa něčem, ani odgetjm
 řabě něčeho, nic neřormautj. Dálk
 mu řdo poličel w prawé lje, nastawj mu
 wesele p druhého; čceli se s njm řdo s
 pláště nesnadniti, nechá mu p suřně: wšse-
 do na Boha, swědka a řaudce, oddáwage,
 a že ty wěcy řreviš a znouu přehlednutj,
 p řprawedliwému rozřnánj, čosem swým
 řonečně přigdaw, gist gřa.

4 Aniz se tač řwěta národum člowěř **g** co
 Boží z pořogne myšli wyřazyti dá. Ne- **ř**rom
 libj se mu řyc mnohé wěcy: ale se proto **ř** sebe wis
 řám w řobě nehřyze a neřrápj. Neč gde **ř** bj.
 zpět čo přjm o nečce; neč padá čo
 řtáti nečce; neč hyně čo trwati ne-
 čce, neb nemůž. Pročby se tjm Kře-
 řťan řrápil, řterýž swědomj swé řpo-
 řá.

tádané, a w srdcy Boží milost má ?
Nechtějli se k nassim obyčejům formo-
wati lidé, formugme se my k gegich, počud
gen pro swědomj lže. Swět je zlého w
horšj gde, prawda gest: ale zdaž my to
fresowanjm swým napravime ?

**Kras-
nic swě-
ta nes-
dá.** 5 Wadili se a táhagi moeni swěta s Ro-
cunp a scepra, z čehož Prwe prolitj a
zhaubp kragin a zemj powstáwagj, ani
to se w sobě sám netraudj oswiceny Kře-
stán: myslé, že málo aneb nic na tom ne-
záleží, kdo swětem włádae. Nebo gažo
swět, by pač sám satan sceprum ge-
ho držel, Cyrkwe nezkažj: tač zase
by s korunau nad njm Angel někte-
rý seděl, swětem býti nepřestane, a ti
kterjž práwě pobožnj býti chtěj,
wždyč předce coby trpěli, miji mu-
segi. Gednostegná tedy se gim zdá,
kdo koli na trůnu swěta sedj: leč že
když z pobožných někdo (nebo to zkus-
šenjm wyprubowáno) mnoho po-
chlebnjčů a pokrýtců khauffu pobo-
žných se misj, a těmi přimisky y oněch
pobožnost chladne: gestto w čas odes-
wřené persequučy sami pobožnj, a w
plně horlivošti, Bohu slaužj. Zwla-
ště když se saudj, že mnozy w takowých
přičinách zástěrau obecného dobrého, ná-
boženstwj, poctiwosti, swobod se přičho-
wagj: gestto kdyby se na ně gač w řázi
gsau pohledělo, nassloby se že ne Křystu,
než sobě, kralowstwj, swobody, sláwy hle-
dagj. Člowěk tedy Křestan nechává
wšeho toho giti gač gde, neb máž, sám
do

doma w srdecy na Bohu a milosti geho dosti mage.

6 Aniz požusseni Cyrkwu obstupujscy dussi oswjceuau znepokogenau činj. Wědij zagisté oni že trpumsz naposledy gegich bude: ktercz bez wstězstwij bñti nemůz, ani wstězstwij bez boze, ani bog bez nepřátel, a nesnadného s nimi se stráženi. Protoz xdatně wššedlo, co ge neb giné potkáwá, podnjekaj: gisti gsauce že wstězstwij Bozji gest, ktercz kam naměkil tam wěc dowede, byl se mu skály, horny, pausstě, moře a propast w cestu wkládaly, wstaupiti naposledy že wššedlo musz. Wědij také že to nepřátel proti Bohu haučeni gen k rozmnožení geho sláwy musz napomocy. Nebo řdyby wěc k sláwě Bozji začata žádného neměla odperu, byloby myšleno že od lidí začata a splau lidškau wywedena gest: takto pať čjm wzteklegi swět sewšsemi dáblj odbog činj, tsm se gasněgi Bozji moc wššytá.

7 Naposledy byl p přicházely takowé přihody (gakož sem příklady toho widěl) kterczby jim truchliwost w srdecy působilo, nemůze ta při nich dlouho trwati, rychle se rozplýwá gako wračjnko pod sluncem. A to dwogim prostředkem: Jedno, rozpomjndánjm se na weselau wěčnosť, ktercz za zdegššimi těmi nečestmi stogj, a gich čelá. To co tu přebjhá, že časné gest, wššytnuc se odcházj zas, trajt se, mizj: a protoz, gať po něčem ž wěšch těch taužitj, tať něčemu k wůli se kor-

Ani utrpnošti na Cyrkwu přicházegjcy.

Kor mauce ni pos božnjch snadně se roz hánj, dwogim prostředkem.

mau

212 Kap. XLIX. Pobožných

mautiti je nehodno, poněwadž to jen chřest
 gest gednoho okamženj. Druhé, magj
 doma hned wždycky hostě s nimž po
 rozmluwje wssednu testnost, by sebe
 wětšj byla, zahnatí mohau: ten gest
 Bůh Btěstitel gegich, k němuž oni w
 srdcy swém se winau, domácety a
 odewřeně co ge trápí přednášegice.
 Ta gest smělá dautánliwost gegich, je s
 každau hned wěcy ku Pánu Bohu bžj:
 každé swé přečiněnj, každé nedociněnj,
 každy nedostatek, každau mdlobu, každau
 bolest, každé tauženj, do utrowského geho
 kljna wylpajice, a setwšsm wssudy genu
 se swěřugice. Kterauž spnowškau lastka
 wau k sobě dowěrnost poněwadž nemůž
 Pán Bůh než libowati, nemůž také než
 wdělowati gim potěšenj swého, nýbrž p
 posly k snášenj utrpnosti dodáwati: tak
 je čím wíce se obrtowugi a rozhogňugi
 utrpenj při nich, tím wíce se také obno
 wuge a rozhogňuge w srdcy gegich pokog
 Boj; který přewpšuge wšeliky rozum.

Kap. XLIX.

Pobožnj magj stálau w srdcy radost.

Swě.
 domj
 dobré
 wstawí.
 čné ho-
 dy.

Anij toliko prostý pokog w nich přebý
 wá, ale wstawíčná radost a plěšánj,
 kterěž se w srdcy z přjstomnosti a čitedla
 nosti Boj lásky rozplýwá. Nebo kde
 Bůh gest, tu nebe; kde nebe, tu ra-
 dost wěčná; kde radost wěčná, tu člo-
 wěk newj čeho wjc žádati. **Stjn gest,**
 jert,

žert, smích, wsseližá swěta radost proti radosti této: gen je toho newjm gažými slo-
wy wpmuwiti, aneb nawrcy. **Widěl**

sem; widěl, widěl a poznal, že Bo-
ha s nebeskými geho poklady w sobě
mjti, slawnějšho cosy gest, nežli aby
k tomu wssěho swěta sláwa, prach,
blesk, přirównán býti; radostnějši-
ho, nežli aby tomu wsseděn swět co
wgiti neb přidati; wětššho a wyššš-
ho, nežli aby wsseděn swět to chopi-
ti neb obsáhnutí, mohl.

2 Nebo gaž gen tomu člověku sladko a **N. B.**
potěšeno býti nemá, kterýž takowé Božské
w sobě swěto; takowé wsslechtile Ducha
Božšho sebe sputádání; takowé od swěta
a otroctwš geho oswobození; takowé gisté
a hogné Božj sebe opatrowání; takowé
před nepřátely a přšhodami wbezpečení;
takowý naposledy odewššad pokoj, gaž
gíž wřázáno, w sobě čítj a widj? Toť
gest ta sladkost gíž swět nerozumj:
to ta sladkost gíž kdo začuší, za ni
s odwáženjm wssěho giti musj: to
ta sladkost od niž žádná giná slad-
kost odlauditi, žádná hořkost odlau-
čiti, žádná lahodnost odwábiti, žá-
dná přškost, ani smrt sama, odwrá-
titi nemůže.

3 A tu sem porozuměl co to gest což mno-
hé z swatých Božšch časem pudj, aby čest,
přížen lidskaw, statek a gměnj swé, tak chtio-
wě od sebe házeli: gednostegně horowi
gšauce swět ten, řdyby gegich byl, od se-
be

214, Kap. L. Křesťané gať se

be přeč dáti: Sij také aby tělo své do žaláři, pod bič, na smrt, tak wesele wgs dávali, hotowi gšauc p tishé smrti, řdoby ge swět opětowati mohl, podnikati; w wodě, w ohni, pod mečem, gestě sobě pro zpěwugjce. O Pane Gežissi gaťs ty sladký srdčím tebe oľausgegicým? blahoslawný řdož rozumj potěšeni tomuto!

Kap. L.

Pautník Křesťany podle stawů pro
blědá.

So, až potud wěřegně wšech Křesťanů prawých přispadnosti wyprawowat sem: spatře pať gá mezy nimi rovně gaťe w swětě rozdšlná powolánj, žádostiw sem byl gať řteřj stupně swěho ošřibagi také se podšwati. Y nalezl sem wšlechtily opět při wšsem řád, až mšlo: ale toho giž oba ššrně wpiřtati nechcy, řrátce toľiko něca dořknu.

Man-
želstwj
Křesťanů
gaťe.

2 Manželstwj gegich widěl sem že se od panictwj nemnoho dělji: proto, že při nich gaťe w žádostech, tak w peřcowánj, žřizenost gest. Mjšto oněch oceliwých paut, widěl sem tuto žlaté žápony: mjšto trhánj se od sebe, potěšene těl p řdčj spogenj. Pařli co nezwolnostj toho gegich stawu se přjdrželo; wynařržowalo se to řřálowstwj Bořjho řřřze to roz-
mnořowanjm.

Wrch-
nost meř

3. Komu se z nich nad ginými seděti, a wrchnostj slauti dostáwalo, tak je

se k swěteným sobě poddaným swým zj se
 chowal, gať rodičů wlastně k djetkám bau ga
 obyčeg gest, y lástka y péčj: načež lau
 djwati se mjlo bylo, a widěl sem gať mnoz magj.
 zj z takowé wrochnosti, ruce zpinagje, Bo-
 ha chwałili. Base pať, kdo pod moe
 ginému přináležel, tať se hleděl řjdi-
 ti, aby negen slowem, ale skutkem
 poddaný byl: Boha tjm ctě, aby kohož
 mu předstawil, buď on gaťých buď powah,
 wsselikať k němu wctiwost a šetrnost, slo-
 wy, y skutky y myšlenjm pronášel.

4 Rdnž sem mezy nimi dále chodil, A gaťe
 spatřil sem nemalo lidj wčenyh, kte- wčene,
 řjž proti obyčegi swěta gať řterý da-
 leko giné wměnjm, tať daleko polo-
 rau předcházjel, a byli sama wlidnost
 a přjwětliwost. S gednjm mi se mlu-
 witi dostalo, o němž bylo smyšlenj že nie
 nenj we wssch wměnjch lidřřých cožby před
 njm wkrpto bylo: on wssať gaťe nepsprostě
 něgřřj tať se stawěl, nad hlaupostj a ne-
 wmełostj swau tytž wzdychage. Wměnj
 gazpřů v nich w malé gest wážnosti, gestli-
 je wměnj waudrosti k tomu nepřjstaupj.
 Nebo pry gazpřowé waudrosti nedáwagj,
 než k tomu toliko gsau, abychom s ginými
 a ginými obywateli wkrřřku zemřřého, buď
 žjwými neb wrtwými, rozmławati mo-
 hli: a protož, ne řdo mnoha gazpřy
 mluwiti, než řdo wžitečné wěcy mlu-
 witi wnj, že wčeny gest. Wžitečné pať
 wěcy nazpřwagj wssěcky skutky Božj, k gichž
 poznánj Actes je napomáhagj nětco: ale N. B.
 wssať

wšak známosti té prawá studnice je gsau swatá Pjisma; a učitel Duch Swatý; cýl pak wšeho Křystus, ten wřizovaný. Pro tož wšickni tito, widěl sem, že wšim w mēnjm swým k Křystu gaťo k centram směřowali: pakli co k Křystu pře kážkau býti widěli, wšedko, byt y neywtipněgšj bylo, opomjatali. Kni hy lidšké widěl sem že čtau wšseligaké, podle přjcin; ale wybraněgšjch toliko pilně hledj: wšudy ssetřj, aby lidšké řečnowánj za lidšké měli. Sami kni hy také pjsi, ale ne pro roztrásánj gměna swěho: než řdy naděgi magj že něčjm wžitečně s bližnjm se zdělití, obecněmu dobrému w něčem napomocy, zlemu vyhāgiti, mocy budau.

**Šaké
Kněžj a
teplo.
gp.**

5 Kněžj a kazatelů widěl sem tu gisť počet, podle potreby cirkwe; wše w habitu prosticčem, obyčegů krotkých a přjwětivých, gať mezy sebau, tať wšec k gisnjm. Času wjce s Bohem než lidmi tráwili, modlitbami, čtenjm a přemyšlowánjm: co mimo to času gest, ten na wywčowánj gisnjch, buď w shromāžděnj wšec, aneb w saušromnosti obzwlāstně, wynašlādagi.

N. B.

Gistili mi to posluchačj, a sám sem zkusyl, že se kážánj gegich nikdá bez wnitřnjho pohnutí srdce a swědomj neshlāhā; proto že z wšt gegich pronikawā moc Božšjch wšmluwnostj plyne. Y plěsánj sem při poslauchagich, y slzy spatčil, řdy se aneb o milosrdensstwj Božim, aneb o lidšké newděčnosti mluwilo: tať se to od nich opravdowě, žiwě, a wraucně řonā. Za
han-

hanbu by sobě kládli něčemu jiné učiti, čehož by právě sami na sobě příkladu nevkládali: tak že v Edyž mlčej, čemu se z nich učiti gest. Přistaupil sem pať obzvláště k jednému z nich, promluviti chtěge, kterýž byl muž počestných šediv, a z jehož tváře božského hned cosp se stkvělo. Když se mnau mluvil, řeč jeho přivětivé a také přisnosti plná byla: a wšeligať patrné bylo že Boží Legát gest, tak nic světem nepáchl. Když sem ho obpčegem nassim tptuli ctiti chtě, nedal, nazýwage to fraškami swěta: gemu tptule a cti dosti že gest, gestliže geg Služebněkem Božim, a libjli mi se Dcecm swým, nazowu. Když mi požehnání dáwal, newjmě ga kau pochotnost a w srdcy rozwinagjey se radost sem cýttil: a porozuměl sem w prawdě, že prawá Theologia mocnějšiho a pronikawějšiho cosp gest, nežli gaž se toho wúbec zakaussj. A zapůčil sem se wzpomena tu na někte-
rých nassich kněžj nadutost, pýchu, lakomstwj, společné ruznice, nepřizně a nenáwistli, ožralstwj, a summau tělesnost: gegichž slowa a skutkowé tak daleko od sebe stoj, že gen z žertu o ctnostech a křestanském žiwotu zdagj se mluwiti. Mně se, at prawdu wyznám, tito libili, mužj wraucyho ducha, krotkého těla; milownjcy nebeských wěcy, nedbalcy zemských; bedliwj nad stádem, zapominatedlnj nad sebau; střjgliwj wjnem, opogenj duchem; škrownj w řečech,

N. B.

N. B.

hognj w skutčch: a z nichž každj přednj
w prácp, poslednj w chlaubě bpti se sna-
žował: summau, skutky, slowy, y mys-
lěnjmi, wsechněch duchownj w dělánj
abmýšlěgjc.

Kap. LI.

Smrt Křestanů wěrných.

Smrt
Křesta-
nů libá.

Sdyž sem se pať dosti mezz Křestany
těmito naprocházal, a na gegich čing
nadjwal, spatřil sem napostedy, že y me-
zz nimi smrt se procházela: ale ne tať
gačo w swětě postawy mrzutě, na-
há, nemilá, než obwinutá pěkně
prostěradly Křystowými, gichž w
hrobě byl zanechal. Za gednáť k to-
mu, gednáť k onomu přistaupiwšsi, že čas
gest odgiti z swěta powěděla. Ach gačá
radost a plěsánj k do té nowiny dostal!
gen aby spjš bylo wšeliké bolesti, y meč,
y oheň, y křesťe, y wšecčo podnikali. Y
dsnul každj požogně, tisse a libě.

Způsob
gegich
po smrti.

2 U gá hledě co s nimi dále bude, spa-
třil sem, že Angelé podle Božjho poručě-
nj každěmu mjsto obhljdi, kdebj požogj-
čeť swüg a odpočinutj mjsti mělo tělo ge-
ho: Pamj když od přátel neb nepřatel,
neb Angelů samých wloženo bylo, ošřě-
hali hrobu, aby těla Swatých w pokogi
před satanem chována byla, a ani ne-
wensšj přášeť z nich se wstati. Gijnj
zatjm Angelé duffi pogmauc, nesli žbu-
zu w blestě a plěsánj diwném: Pamj když
sem

sem za nimi (Petrspicili) přiopravivo) zra-
sem vsry pronikl, spatřil sem slávu ne-
wprawitedlnau.

Kap. LII.

Pautník spatřuge slávu Boží.

Nebo ap v wýsosti seděl na trůnu swém
Pán zástupů, okolo něhož byl blest
od končin nebes až do končin gegich: a
pod nohama geho byl jako křišťál, sma-
ragd a zafir, a trůn geho jaspis, a wů-
kol něho duha krásná. Tisícové tisíců,
a desetkrát tisíckrát stotísiců Angeli stá-
lo před ním, zpíwajících gedni k druhým,
Swatý, Swatý, Swatý, Hospodin
zástupů, plná gsau nebesa y země
sláwy geho.

2 Solikéž čtrmectma starců, kterjž
padagje před trůnem, a mečce koruny
swé k nohám toho kterjž gest žiwý na wě-
ky wěků, zpíwali hlasitě, Hoden gsy Pa-
ne přigiti slávu a čest, y moc.
Nebo stwarils wšedny wěcy, a pro-
twáti twau twagj, y stwoteny gsau.

3 Spatřim také před trůnem giny wes-
kily zástup, kteréhožby žádný přecjsti ne-
mohl, ze wšech národů a pokolenj a li-
dj y gazptů, gehož strze to angeľské na
swětě zemřelých Božjch swatých přestášenj
wždy wje přibýwalo, a hluk se množil.
Dwolali: Amen, požehnánj a slá-
wa, a mandrost, a děkčinění, a čest,

a moc, y syla Bohu našemu na vě-
ky věků, Amen.

4 Summa, bleš, gasnost, škwělost,
šlawu newpprawitedlnau sem spatil, zwuž
a hluč newpmluwný sem špšsel, wšse ra-
dostněšš a dítwěšš, nežli oči, wšš, a
šrdce naše postihnauti mohau.

5 A žěššau bow hrizau nebaššch žěch
šlawných wěch, padl sem y šam před trů-
nem welebnosti, štydě se za swau hrěšnost
že člowěš postřwěněných rčů gsem, y zwos-
lal sem: Hospodin, Hospodin, Ho-
spodin, Bůš šylný gest, litostiwý,
a milostiwý, dlawhočelagich, a hog-
ný w milosčdenštwi a prawdě, mi-
losčdenštwi čine špšcům, odpauššče-
ge neprawost a přestaupeni žěch:
Hospodine šmilug se pro Wežšš
šryšla y nademnuu hrěšných.

Kap. LIII.

Pautnjš za domáčeho Božšho přigat.

Šo šdyž gá dopowim, ozwe mi se
z prostřed trůau: Špasytel můg
Pán Wežš, a rozkoššnými těmito kě-
mně šlowy promluwi: Nebogž se mi-
lš můg, gá s teban gsem twůg Wpřu-
šitel, gá Wšššitel twůg, nebog se. W
neprawost twá odnata gest w tebe, a
hrěch twůg šblazen. Šadug se a plěšep,
nebo gmeno twé mežž těmito napřáno
gest

Jest, když mi věrně sloužiti budeš, jako
 geden z těchto budeš. I Es viděšoli, v
 žiw toho z bágni mé, a wětšší věcy nad
 tyto vžijš časem svým. Ostržes se gen
 w tom z čemu sem tě zawolal, a galk sem
 cestu z slawě této plágal, tak ni práce.
 Bud w světě, dokud té tam nechávám,
 pautnjšem, podruhém, přichozým a ho-
 sšiem: v mne pak zde domácím mým,
 práwo nebeskanskýj tobě se dáwá. A
 protož zde obcowánj své mšti hled! a
 mēg mysl z mně co nevyš wzdychy
 zdwiženau, z bliznjm co neynjž sklonenau:
 zemských věcy dokud tam gšy vžiwey, w
 nebeských se počey: bud powolný mně,
 odporný a odbogný světu a tělu: ostrž-
 hej wnitř tobě odemne wdělené maudro-
 sti, zewnitř tobě odemne poručené sprost-
 nosti: mēg hlasné srdce, tichý gazpř: z
 čitedlnosti bid bliznjch bud autly, z sná-
 šsenj vlastnjch přiwod otrly: dušj služ
 mně samému, tělem komu můžeš aneb
 mušš: col poraučjm čiň, co na tě
 wzkládám nes: z světu bud neochotný,
 z mně wzdychy se winauch: w světě
 bud tělem, w mně srdcem. Tak budeš
 li činiti, blažený gšy a dobře bude to-
 bě. Ddegdiž giž milý můg, a stug w
 losu swém až do skonanj weho: vžitwage
 potěšenj z němuž sem tě přiwedl, s ra-
 dosti.

Závěrka všeho.

W tom zmizelo vidění od očí mých, a já polekla na kolena, obrátil sem oči k zemi, a Slitovněku svému gaž sem měl poděkovat sem, tímto slovy :

Požehnaný jsi Hospodine Bože můj, zvelebování a vyvyšování věčného hodný, a požehnané jméno slávy tvé důstojné a veleslavné na věky věků. Oslavujtež tebe Angelé tvogi, a všichni Svatí tvogi chválu tvau vypravujte. Nebo veliký jsi v moc, a moudrost tvá nespýtadlná, a milosrdensivj tvé nad všecky skutky tvé. Oslavovati tě budu Hospodine dožud jsem živ, a jménu tvému svatému zpívati dožud mne sláva : nebo mne rozveselil milosrdensivjm svým, a naplnil pl. srdcem mým, a zachrátil mne z praudiv nájslných, z tvrů hlubokých vyňav mne, a na bezpečnosti postavil nohy mé. Vzdálený sem byl od tebe Bože sladkosti věčná, ale ty smilovav se přiblížil se ke mně : blažil sem, ale tys mne v pamatoval : motal sem se kam jiti nevěda, ale tys mne na pravou cestu navedl : zassel sem byl od tebe, a ztratil tebe v sebe, ale ty vyslyštna se navrátils mne, mně v sobě. Přissel sem byl až k hořkostem pekla, ale ty zpět mnau trhá, až k sladkostem nebeským mne přivedl. A protož dobrotec duše má Pánu svému, a všecky wnitřnosti mé jménu swatosti jeho. Protož wo gest srdce mé Bože, hotovo gest srdce mé, zpívati a přisati tobě budu. Nebo vyšší jsi nad

Dewſſectu wyſoſkoſt, a nadewſſectu hľuboſkoſt hľub-
 ſſi, diwný, ſlawný, a plný miľoſrdenſtwý. Be-
 ſa da duſſem neſmyſľným, kterež od tebe odcház-
 gje pokog ſe nagiti mocý domnjwagi: geſto ho-
 ſtomě tebe ani nebe, ani země, ani propaſt ne-
 má: proto je w tobě ſamém geſt odpočinutý wě-
 čné. Nebe y země od tebe gſau, a dobré gſau,
 a krásné gſau, a žádostiwé gſau, proto je od te-
 be gſau: a wſſať ani tať dobré, ani tať krásné,
 ani tať žádostiwé negſau, gaťo ty Bcinitel ge-
 gich: protož duſſe potěſſenj hľedagjch naplniti a
 naſytiti nemohau. Ty gjo Pane plnoſt plnoſti:
 ſrdce náſſe neupokožené geſt dožadž ſe koli ne-
 wſtanowj w tobě. Pozdě ſem tě žamilowal ó krá-
 ſo wěčná, proto je ſem tě pozdě poznal. Poznal
 ſem pať tehdaž když ſe zaſwítla ó gaſnoſti
 nebeſká. Necht chwály twé mlčj kdo ſlitowaný
 twých nepoznal; ale wy wnitřnoſti mé wyzná-
 wepte ſe Panu. O kdo mi to dá aby ſrdce mé
 opogeno bylo tebau wúně wěčná! abych na wſſe-
 ſto zapomenul což ty negjo Bůh můg! Neſtr-
 weyž ſe gjž ſrdcy mému kráſo nekráſněgſſi!
 Paťli mi wezdegſſi wěcy tebe zaſtěnuj, vmru
 ale abych tě ſpatrowal, a s tebau gſa wjce tě
 neztracowal. Zdržug mne Pane, weď mne, ne-
 mney abych od tebe neblaudil a nekleſal: de-
 ſž ať tě milugi milowaným wěčným, a nemilugi
 wedlé tebe wěcy žádné, leč pro tebe a w tobě ó
 láſko neſkonalá. Ale což wjce mluwiti mám Pa-
 ne můg? teď ſem, twůg ſem: twůg ſem wlaſt-
 nj, twůg ſem wěčné. Dčřkám ſe nebe y země,
 gen ať tebe mám: ſebe mi gen neodpřey, doſti
 mám, na wěky wšřkú neptoměnně doſti mám,
 na tabě ſamém. Duſſe y tělo mé plěſſe k tobě
 Bohu žiwému: ach ſkorliž pať págdu abych ſe
 wklázał před obľicegem twým? Kdy chceš Pane
 Bože můg wezmi mne, teď ſem, hotowě ſtogiam

zawolep Pdy chceš, Eudy chceš, gaš chceš. Pí-
 gdu kam poručíš, činiti budu co rozkáješ. Duch
 twug dobrý zpravug mne gen a weš mezu ošy-
 dly swěta gako po rowné zemi, a milosrdenstwí
 twé zprawazeg mne po cestách mých, a prawed
 strže tpto, ach tešklivé temnosti swěta,
 až k wěčnému swětlu.

Amen y Amen.

Gloria in excelsis DEO, & in terra Pax
 hominibus bonæ Voluntatis.

Přisnička o divném a milostném Božím člo-
 věka Bohu oddaného wedení: složená po
 přečtení Labiryntu od P. J. Kaspy
 Wsokomýstského.

(Připravená pro metrum) Notau žalmu 4.

Swé Hospodine požehnaní we wsech gá spa-
 třuge skutčých, gmiéno slawím twé bez pře-
 stání hodno znage wywyslowání což gest gen Póli
 w saudech twých. Twá rada divná z strany nás
 gest, gaš Poho Pdy wodit ráčš. nic nepřekáž
 satanská leš, zůstane wssudy tobě twá čest, s ná-
 mi tať oměle kráčš.

3 Angelé twogi zwelebugte wssični dnem y no-
 čy Zebe, wssični lidé též wywyslugte, k swým
 powinnostem cele stúgte, wděčni gsauc wedení z
 nebe. Ach w swětě bjdného motání! swých Pdo
 se po radách pustj, konce nenagde kolotání, lež
 samo Páně smilování zas Poho chce bludu zprostj.

3 Chwáliti budu y gá Pána, z tať divné do-
 bropy množstwí: často šteráz wděčně mi dáno, Pdyž
 dusse

dusse. w pádu retowána, pauháre tuiého mocy. Boží
 stwi. Prawd wody splně mne zachwátíl, w němž
 utonauti giž práwě řdyž bylo, zase mne wchwá-
 til Pán, a k bezpečnosti nawrátíl, k mé vtěsse,
 a své slávě.

4 vzdálena byla dusse svého má. (při wšsem
 wssudy blauidiwssi z cesty práwě). wúdice práwého,
 příkladu wšseho swěta zlého, sem tam mámena
 gen bywssi. Pán ale přestastně bludům mým
 sám křnac. učinit ráčil! Řdyžto mne obleška swé-
 zlem swým gasně, spatřiti dal okem ctným, swúdice
 ty, gať on omráčil.

5 K pešla samého hlubokosti byl sem giž při-
 weden strassně: mnau potch Pán sám z wsofo-
 sti, za svého sobě přigal hosti: ach gať diwně a
 zázračně! Těš se tomu wšsemu dobrému, těš
 dusse přemilá, Pánu! a k němu se winauc sa-
 mému, k chwálení ho wstawicnému kaž sobě odes-
 wěst bránu.

6 Wyzpytug Pane srdce mého wprjinnau hoto-
 wost, žádam! gať tebe nad wšsecko wpsššho, wšsech
 hlubin daleko hlubššho, chwálit gen sobě wklá-
 dam. Nesmyslné ach dusse wšsecky gestto tebe
 wpausstěgi! své po radě chodšce wjdyčty swému
 nepříteli pod. nečty gať holubi ležau hlaupš.

7 Swět wšsechen opravdu plný gest nástrah,
 tež osydel diwných: snáže tisíckrát tu se zaplést,
 nežli gedinau zase wpplést, každý bez Boha zwá-
 zne w nich. Než řdy toho wúdice milého s tm
 geho wedenjm sšetřj, wjzwage Boha gediného,
 a střeha se kroku slepého, bez štody wšsudy se
 spatřj.

8 Gá tedy nebudu se báti, Pán můg můg bu-
 de moený štjt! swému chcy nepříteli štáti, nech
 boguge, nebude bráti slawných ze mne křisti
 swých. Můg a Bojž wsm že tryumff gest, wěz
 to nepříteli zlostný: nic tobě neprospěge twá leš,
 sám

sám z tebe bude mítí swau těst, ochrana má, w Bůh mocný.

9. Mé potěšené tobě zpřeva plésání přeplně srdce : můj Bože, když stále nabývá rozkoše z tebe, až oplývá. Když tváří twau vidět gest w brýce ! Ach za sebou můj Pane svého táhají sluhu pravým stále ! Záhni tebe zádoštwého w stánku spatřiti domu twého, kdežto nebude kam dále.

10. Chcešli wšak vžiti mne gestě w tom zdejší smrtedlném stánku, teď Pane gšem, twém tu na místě slaužiti lidem hotow gisté, dobras též woliti stránku. Co chceš vřaz ! wůli celau mám wzkazy konati wšedky twé Pane : mdloby posylug sám, nic překazoti at nemůž nám tráčetí ps tobě w zděky. Amen.

Zawjčka.

11. Kdožkoli toto bude zpřewat, semnau w nás wodu mém wěčně, dež Bože at může prospřewat w ctné naděgi, a Lebe wzhwat s plésáním dusse své wděčně ! Podte lidé, podte radostně, těš se Bohu kdo gen ho znáš ! Ač noha se wštině zeeftně, Pán provede předce milostně až k sobě w aebe, sám Bůh náš. Amen.

W Jana Negedlého,

**Doktora Práw, a cys. Král. rádneho veřej-
ného Profesora Literatury České na wso-
kých školách Pražských,**

jsau následující knihy k dostání:

**Nečelny Kázanj na celý rok, od Bogtěcha Nes-
gedlého, pastýře duchowního osady Peštů, 2
díly, 58 archů úplné, w Praze, w velikém 8.
1806. za 4 zl.**

**Swátceňj a poslnj Kázanj na celý rok, (od téhož)
2 díly, w Praze, 1807. w velikém 8. za 4 zl.**

**Kadislaw a dětky jeho, příběh pro mládež, (od
téhož) w Praze, 1807. za 36 fr.**

**Hlasatel Český, od Jana Negedlého wydaný, prvo-
nj roční běh 1806. 4 díly, za 3 zl.**

**Hlasatel Český, (od téhož) druhý roční běh 1807.
též 4 díly, za 3 zl.**

**Hlasatel Český, (od téhož) třetj roční běh 1808.
též 4 díly, za 3 zl.**

**Hlasatel Český, (od téhož) čtvrtý roční běh 1809.
též 4 díly, za 3 zl. (Sest gestě pod přeseň.)**

**Numa Pompilius, druhý Král Římský; w gadpku
francauzském od P. Floryana sepsaný, a českým
wyložený od Jana Negedlého. W Praze,
1808. w 12. za 1 zl. 20 fr. na sprostém, a za
1 zl. 48 fr. na pěkném posttowském papjře.**

**Dasjns a prwnj Plawec, swazeř druhý z znameni-
tých Gesnerowých spisů, pracj a nákladem Jana
Negedlého, přecistě na pěkném psacím papjře
tisstěný, a tytulem krásně rytým přiozdoběný.
W Praze, 1806. za 1 zl.**

**Smrt Abelowa, (od téhož) na posttowském papj-
ře, s wýborně rytými obrázky, druhé wydání, w
12. w Praze, 1804. za 1 zl.**

So

Homerowa Illada, s wyborně rytými obrázky
na postovském papíře (od téhož). Částka pta-
vá; w 4. w Praze, 1802. 40 fr.

Böhmische Grammatik von Johann Nejedlý, mit
Tabellen, und einem Anhange nach Meidingers
Lehrart für Deutsche bearbeitet. gr. 8. Prag,
1804. 1 zl. 36 fr.

Praktische böhmische Grammatik für Deutsche,
von ebendieselben, zweite umgearbeitete und
verbesserte Ausgabe. gr. 8. Prag, 1809. 2 zl.

Praběpnt Světa: u Křáť Svěce, to gest, swětlé
wpmalowanj, kterať w tom swěte, a wěcech
geho wsechněch, nic není než materj a morá-
nj, kolotánj a špotowanj, mámenj a šalba,
břda a tešnost, a naposledy smrtěnj wseho
a žaufánj: ale řdoť dōma w srdcy šwěm šes-
dē, s gedínym Panem Bohem se uřawřřa, ten
šam ř pravěmu a plšómu myšlř uřořogenj a
radostř ře přřcházř. (od Jana Amosa Kome-
nřusa) po pátě tlaćen, w Praze, 1809. w 12.
za 1 zl. 20 fr.

Poslednj Šaud, od Bogtěcha Nejedlého, s křá-
šným obrázřem, w 12. w Praze, 1804. za
20 fr.

Atala, aneb lřřka dwau řřwocřů na pausřřř, w
12. w Praze, 1805. za 24 fr.

Děwřn, bářeň smřřnořřřdřnřřř, od Šeb. Šněw-
řowšřěho, s dřřř, s obrázřř. 12. w Praze
1805. za 1 zl. 10 fr.

Pamětné přřřhody Hraběte Beňowšřěho, přřelo-
žené od Samuele Čerňanšřěho, w Presspurcu
1808. za 54 fr.

Engelmannowa Řnřřřa obsahugřřř řřatřřř vřer-
mrawřřř w řřřřřřř a odpowěđřřř, pro mládeř
od Jožeffa Kautenřřance. Za 9 fr.

te
ro
ag,
dye,
und
2 gl.
oelle
iccoy
mora
falle
stich
n 10
i, ten
en; a
Comol
m 12
itric
ja
ro
vino
cogel
fals
ura
oira
ida

